

Verdal kommune
Møteinnkalling

Kommunestyrets medlemmer.

Det innkalles med dette til følgende møte:

Utvalg: Verdal kommunestyre
Møtested: Kommunestyresalen, Verdal Rådhus
Dato: 30.03.2016
Tid: 18:00

Evt. forfall, eller inhabilitet i noen av sakene, meldes til utvalgssekretær på e-post:
line.ertsas@verdal.kommune.no eller telefon 740 48257.

Varamedlemmer møter kun ved særskilt innkalling.

Verdal, 18. mars 2016

Bjørn Iversen
Ordfører (S)

Sakliste kommunestyrets møte 30. mars 2016

Saksnr	Innhold
PS 18/16	Godkjenning av møteprotokoll
PS 19/16	Etablering av snøscooterløyper for fornøyleseskjøring i Verdal kommune
PS 20/16	1721 - Tiltaksrapport og handlingsplan for kommunale bygg
PS 21/16	1721 - Framdriftsplan for behandling av skolebygg til akseptabel standard
PS 22/16	Investeringer/gebyrer innenfor vann/avløpssektoren
PS 23/16	Arne Leonhardsen - søknad om fritak fra kommunale verv
PS 24/16	Kontrollutvalgets årsrapport 2015
PS 25/16	Årsmelding for Verdal ungdomsråd 2015
PS 26/16	Årsmelding for Eldrerådet 2015
PS 27/16	Årsmelding for rådet for likestilling av funksjonshemmede i Verdal
PS 28/16	Orientering
PS 29/16	Spørsmål fra Brita Kleven Thorsvik - kommunereformen

PS 18/16 Godkjenning av møteprotokoll

Verdal kommune

Sakspapir

Etablering av snøscooterløyper for fornøyleskjøring i Verdal kommune

Saksbehandler: Håvard Kvernmo E-post: havard.kvernmo@innherred-samkommune.no Tlf.:	Arkivref: 2013/4023 - /K01
---	--------------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	15.03.2016	19/16
Verdal formannskap	17.03.2016	28/16
Verdal kommunestyre	30.03.2016	19/16

Rådmannens forslag til vedtak:

Det iverksettes arbeid med utarbeiding av forslag til ny lokal forskrift for etablering av snøscooterløyper for fornøyleskjøring i utmark og på islagte vassdrag, med tilhørende kart over løypenett for Verdal kommune.

Administrasjonen skal iverksette arbeid med forslag til forskrift snarest.

Det tas utgangspunkt i å fortsette videre arbeid med løypeforslag for Vera-Sandvika. Øvrige løypenett foreslått i forbindelse med arbeid med planprogram, jf. vedtak i KPS møte 14.10.2014 sak PS 67/14, legges på vent inntil man har hentet inn erfaringer med løypenettet Vera-Sandvika.

Kommunen skal vurdere en utvidelse av løypenettet på sikt. Dette forutsetter en ny fullstendig prosess. Det tas utgangspunkt i at dette skal gjøres gjennom en revisjon etter 2 sesonger med bruk av løypen.

Det bevilges inntil ca. 250.000 til en konsekvensutredning av løypen. Dette dekkes av kommunens disposisjonsfond.

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn i Verdal - 15.03.2016

BEHANDLING:

Arealplanlegger Håvard Kvernmo redegjorde for saken.

Repr. Arvid Woll ble innvilget permisjon. Til stede 8 representanter.

Ved votering ble rådmannens innstilling vedtatt med 7 mot 1 stemme.

INNSTILLING:

Det iverksettes arbeid med utarbeiding av forslag til ny lokal forskrift for etablering av snøscooterløyper for fornøyleskjøring i utmark og på islagte vassdrag, med tilhørende kart over løypenett for Verdal kommune.

Administrasjonen skal iverksette arbeid med forslag til forskrift snarest.

Det tas utgangspunkt i å fortsette videre arbeid med løypeforslag for Vera-Sandvika. Øvrige løypenett foreslått i forbindelse med arbeid med planprogram, jf. vedtak i KPS møte 14.10.2014 sak PS 67/14, legges på vent inntil man har hentet inn erfaringer med løypenettet Vera-Sandvika.

Kommunen skal vurdere en utvidelse av løypenettet på sikt. Dette forutsetter en ny fullstendig prosess. Det tas utgangspunkt i at dette skal gjøres gjennom en revisjon etter 2 sesonger med bruk av løypen.

Det bevilges inntil ca. 250.000 til en konsekvensutredning av løypen. Dette dekkes av kommunens disposisjonsfond.

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 17.03.2016**BEHANDLING:**

Innstilling fra komite plan og samfunn ble utdelt i møtet.

Ved votering ble komiteens innstilling vedtatt med 7 mot 2 stemmer.

INNSTILLING:

Det iverksettes arbeid med utarbeiding av forslag til ny lokal forskrift for etablering av snøscooterløyper for fornøyleskjøring i utmark og på islagte vassdrag, med tilhørende kart over løypenett for Verdal kommune.

Administrasjonen skal iverksette arbeid med forslag til forskrift snarest.

Det tas utgangspunkt i å fortsette videre arbeid med løypeforslag for Vera-Sandvika. Øvrige løypenett foreslått i forbindelse med arbeid med planprogram, jf. vedtak i KPS møte 14.10.2014 sak PS 67/14, legges på vent inntil man har hentet inn erfaringer med løypenettet Vera-Sandvika.

Kommunen skal vurdere en utvidelse av løypenettet på sikt. Dette forutsetter en ny fullstendig prosess. Det tas utgangspunkt i at dette skal gjøres gjennom en revisjon etter 2 sesonger med bruk av løypen.

Det bevilges inntil ca. 250.000 til en konsekvensutredning av løypen. Dette dekkes av kommunens disposisjonsfond.

Vedlegg:

- 1 Fastsetting av snøscooterløyper - møtereferat
- 2 Møtereferat - Orienteringsmøte med snøscooterinteressene i Verdal - ny oppstart av arbeidet med etablering av snøscooterløyper i Verdal kommune
- 3 Møtereferat - Orienteringsmøte med Verdal fjellstyre og Verdalsbruket - ny oppstart av arbeidet med etablering av snøscooterløyper i Verdal kommune
- 4 Referat - reindriftsnæringene 05.01.2016
- 5 Referat fra samrådsmøte med Fylkesmannen i Nord-Trøndelag fylkeskommune og Fylkesmannen i Nord-Trøndelag 05.01.2016 - Etablering av snøscooterløyper i Verdal kommune
- 6 Møtereferat - Statusoppdatering med snøscooterinteressene etter orienteringsmøtene
- 7 Rapport fra norsk polarinstitutt - Motorferdsels påvirkning på fauna og flora på Svalbard - fremlagt i møte med snøscooterklubben den 19.januar 2016
- 8 Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc.
- 9 Veileder for vurdering av naturmangfold
- 10 Veileder for fastsetting av snøscooterløyper

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

- 1 Naturmangfoldloven – LOV 2009-06-19-100.
- 2 Motorferdselloven – LOV 1977-06-10-82.
- 3 Etablering av snøscooterløyper – fastsetting av planprogram 21.08.2014.
- 4 Høringsuttalelse fra NVE 18.06.2014.
- 5 Uttalelse fra Skjækerfjell reinbeitedistrikt
- 6 Forsøksordning med etablering av snøscooterløyper – møtereferat 22.05.2014. (reindriftsnæringen, reindriftsforvaltningen, snøscooterklubben, fjellstyret, verdalsbruket og kommunen).
- 7 Distriktsplan for Feren reinbeitedistrikt 2015-2020

Saksopplysninger:**Bakgrunn for saken.**

Miljøverndepartementet inviterte i mai 2013 til en ny forsøksordning for perioden 2014-2018, med adgang for kommunene til å etablere snøscooterløyper for fornøyleskjøring gjennom arealplanlegging etter plan- og bygningsloven. Forsøksordningen ga kommunen adgang til å etablere løyper for å kjøre snøscooter i snødekt utmark og på islagte vassdrag. Ordningen skulle opprinnelig begrenses til 40 kommuner, men Regjeringen besluttet i desember 2013 å iverksette forsøksordningen og samtidig utvide den, slik at samtlige kommuner som hadde meldt sin interesse fikk delta – i alt 108 kommuner.

Hensikten med forsøksordningen var bl.a. å undersøke virkningene for naturmangfold, friluftsliv og folkehelse når kommunene ble gitt myndighet til å etablere løyper for fornøyleskjøring med snøscooter. Deriblant var det et behov for mer kunnskap om hvilke arter og økosystemer som er sårbare for motorferdsel og hvordan disse burde tas

hensyn til i planleggingen. Hvor de aktuelle fantes, og om ordningen medførte en økning i antall snøscootere og generelt økt motorisert ferdsel i utmarka. Hvordan dette påvirket friluftslivet og holdninger til bruk av motorkjøretøy i utmark generelt og eventuelle konsekvenser for folkehelsa. Departementet ønsket også å se på om åpning for fornøyleskjøring påvirket kommunens dispensasjonspraksis på motorferdselsområdet og eventuelle distriktpolitiske effekter ordningen kunne ha, herunder effekter for lokalt næringsliv.

Verdal kommune ved utmarksnemda vedtok i august 2013 å søke om deltakelse i forsøksordningen. Søknaden ble begrunnet med at det var stort lokalt ønske om etablering av slike løyper fra blant annet snøscooterklubben. Videre var det ønskelig å redusere «næringslekkasjer» til Sverige, der det for snøscooterinteresserte pr. i dag vil være mer attraktivt med blant annet fritidsboliger.

Ordningen var utarbeidet som et forsøk etter forsøksloven. Departementet hadde utarbeidet en standardisert forskrift som ga nærmere bestemmelser for forsøket, herunder om planprosessen kommunen måtte gjennomføre og hvilke begrensninger og hensyn som gjaldt for plassering av løypene. Regjeringen understreket at kommunene i forsøket burde ha som mål å gjennomføre gode lokale prosesser, og vektlegge hensynet til støy og andre ulemper for reindrift, friluftsliv, naturmangfold, bolig- og hytteområder, kulturminner og kulturmiljø.

For at kommunene skulle kunne delta i forsøksordningen, måtte kommunestyret vedta forskriften og sende den til Kommunal- og moderniseringsdepartementet via Klima- og miljødepartementet for stadfesting. Forskriften var på høring i forbindelse med utarbeidelsen, og det var ikke ansett som nødvendig med ytterligere høring før den ble fastsatt i kommunene. Departementet skulle stadfeste forskriftene etter hvert som de kom inn. Siste frist for innsending av forskriften for stadfesting, og derved godkjennes som deltaker i forsøksordningen, ble satt til 01. april 2014.

Verdal kommune vedtok den standardiserte forskriften i mars 2014 og iverksatte samtidig arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel for etablering av snøscooterløyper. Plan- og bygningsloven var førende for prosessen. I følge plan- og bygningsloven skal det for planer som kan, eller vil ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, utarbeides en egen konsekvensutredning med tilhørende planprogram. Planprogrammet sto ferdig fra administrasjonen i mai 2014. Komité for plan og samfunn vedtok i møte den 3.juni 2014 å legge fram planprogrammet for høring og offentlig ettersyn.

12.juni 2014, kort tid etter at planprogrammet var annonsert fremlagt for høring og offentlig ettersyn, ble regjeringens forsøksordning erklært ugyldig av Sivilombudsmannen. Bakgrunnen var at utvidelsen av forsøksordningen medførte et såpass omfang at det ikke lenger kunne kalles en forsøksordning etter forsøksloven, og at det i praksis ville oppfattes som en lovendring. Selv om Regjeringen mente at forsøket var lovlig og Sivilombudsmannens konklusjoner formelt sett ikke er rettslig bindende, vedtok Regjeringen å avvike forsøksordningen etter en helhetsvurdering den 19. juni 2014. Det ble i stedet besluttet å gjennomføre en rask prosess for å endre loven om motorferdsel i utmark og vassdrag, slik at det med hjemmel i loven kunne innføres

adgang til å etablere snøscooterløyper for fornøyleskjøring. Klima- og miljødepartementet besluttet med bakgrunn i dette å sende et høringsforslag til endring i lov av 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven), og forskrift 15. mai 1988 nr. 356 for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (forskrift for motorkjøretøyer i utmark etc.). Lovendringsforslaget og endringen i forskriften var i stor grad samsvarende med de prosesskrav til opprettelse av løyper og vilkår for lokalisering av løypene som var satt i forsøksloven. Lovforslaget fastslo at løypene skulle angis i arealplan eller reguleringsplan, og med dette at plan- og bygningsloven fortsatt ville være verktøyet kommunen skulle bruke for å fastsette løypene. Planarbeidet som kommunen hadde igangsatt etter forsøksloven kunne derfor videreføres, men kommunen kunne ikke treffe endelig vedtak om snøscooterløyper før hjemmelsgrunnlaget (lov- og forskriftsendringen) var vedtatt av Stortinget.

Verdal kommune behandlet fastsetting av planprogrammet som ble sendt ut på høring i møte den 14.oktober 2014. I møtet ble det vedtatt å utsette saken, for å jobbe videre med trasevalg sør for R72. Her ble det også signalisert at snøscooterklubben skulle bistå kommunen med en ny kartfesting av traseene.

I desember 2014 avholdte Kommunen møte med snøscooterinteressene og de største berørte grunneierne for å få en avklaring om at de foreslåtte løypene kunne aksepteres. I møtet ble det konkludert med at når snøscooterklubben hadde fått kartfestet aktuelle nye traseer, skulle disse oversendes til kommunen som innkalte til et nytt møte med snøscooterklubben, Verdalsbruket, Statskog og fjellstyret for nærmere avklaring av de aktuelle løypetraseene. Etter denne avklaringen skulle kommunen sende forespørsel til alle berørte grunneiere om de foreslåtte løypetraseene kunne aksepteres, og at tilbakemelding ble gitt til kommunen. Når de aktuelle løypetraseene eventuelt var akseptert av grunneierne, kunne kommunen deretter arbeide videre med det planforslaget som skulle utredes. Kommunen la som forutsetning at arbeidet med snøscooterklubbens forslag ikke ville bli igangsatt før forslag om lovendring var vedtatt av Stortinget.

Kommunen mottok kartfestet løypeforslag fra snøscooterklubben 20.april 2015.

Ny motorferdsellov ble vedtatt av stortinget 19.juni 2015.

Ny forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark etc. ble vedtatt av miljødepartementet 14.juli 2015.

Komité for plan og samfunn etterspurte administrasjonens fremgang i saken i møte den 27.oktober 2015. Der ble det informert om at administrasjonen arbeidet med løypeforslagene som var mottatt av snøscooterklubben.

Kommunen avholdte i den forbindelse nye møter med Fylkesmannen, Fylkeskommunen, de største berørte grunneierne, reindriftsnæringen, reindriftsforvaltningen og snøscooterklubben i desember 2015 og januar 2016. jf. egne vedlagte møtereferat. Her ble det bl.a. oppfordret at snøscooterklubben utarbeidet et nytt forslag, med bakgrunn i at forslaget fra 20.april manglet enkelte traseer.

Det ble i etterkant av møtene gitt en orientering til Komite for plan- og samfunn i møte den 12. januar 2016. Her ble sakens historikk, daværende nåværende status og foreløpig fremdrift lagt frem.

Kommunen avholdte et nytt møte med snøscooterklubben den 19. januar 2016, for å gi en orientering om det som ble konkludert i de øvrige møtene. Kommunen mottok i den sammenheng det nye forslaget til løyper fra snøscooterklubben, samt en forskningsrapport utarbeidet av Norsk polarinstitutt fra 2002, som beskriver virkningene av motorferdsel på fauna og flora på Svalbard. Rapporten er vedlagt i sin helhet og nytt forslag til løypenett er vurdert i saken nedenfor. Det ble i dette møtet konkludert med at videre fremgang avventes inntil nytt politisk vedtak i saken foreligger.

Administrasjonen har også jobbet med å hente inn prisantydninger på utredning av løypene som var vedtatt utredet gjennom arbeidet med planprogram. Dette har ikke vært på en formell anbudsrunde. Det har kun vært innhenting av uforpliktende tilbud for å kunne estimere hvor stort ressursbehovet vil være gjennom prosessen. Det er i alt kommet inn tre tilbud som strekker seg fra 700.000 til 1.200.000,- NOK. Disse tilbudene tar utgangspunkt i 180 km, som var den antatte lengden på løypenettet ved det tidspunktet forespørselen var sendt ut. Det vedtatte løypenettet viser seg imidlertid å være kortere enn tidligere antatt, ca. 135 km – uavhengig av grunneierr tillatelser. Dette er estimert til å koste omtrent 900.000,-. Da det foreligger noen traseer uten grunneierr tillatelse, vil det reelle tallet bli noe mindre, men ikke av vesentlig betydning på kostnadsoverslaget. Nytt forslag fra snøscooterklubben utgjør i alt 242,4 km og er estimert til å koste opp mot 1.600.000,-.

Nytt hjemmelsgrunnlag

Anledningen til å fastsette snøscooterløyper

Det nye regelverket om snøscooterløyper for fornøyleskjøring, som trådte i kraft juni/juli 2015, jf. § 4a i motorferdselloven og § 4a i forskrift om bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag, gir kommunestyret myndighet til å fastsette snøscooterløyper på vinterføre. Myndigheten kan overføres til andre folkevalgte organ, men kan ikke overføres til kommunens administrasjon.

Regelverket åpner for å etablere løyper for kjøring med snøscooter (beltemotorsykel) på vinterføre. Bruk av andre kjøretøyer i løypene, som for eksempel ATV med påsatte belter kan ikke brukes. Vinterføre er også definert til å kun omfatte mark som er dekket av naturlig vintersnø. Det er også en forutsetning at hele løypa må være dekket av et bærende snølag, og at løypene ikke kan brukes når deler eller flekker i løypa mangler snø.

Kommunen kan kun åpne for fornøyleskjøring i faste løyper. Regelverket åpner ikke for fri kjøring uten løyper.

Kommunen skal fastsette snøscooterløyper ved å vedta kart over snøscooterløypene og bestemmelser for bruken av løypene forankret i en lokal forskrift. Krav til prosessen for å fastsette snøscooterløypene går frem av nasjonal forskrift § 4 a tredje ledd. Her er Forvaltningsloven lagt til grunn for prosessen i sin helhet, men plan- og bygningsloven

definerer nærmere hvilke krav som stilles til høring/offentlig ettersyn og annonsering av vedtatt plan. Deriblant 6 ukers høringsfrist. Krav til planprogram er derimot lempet på.

De grunnleggende prosessreglene i forvaltningsloven skal være oppfylt:

- Utredning
- Varsling
- Uttalelse
- Formkrav
- Kunngjøring

Plan- og bygningslovens prosessregler som går lenger enn forvaltningsloven skal også være oppfylt:

- Høring skal gjøres iht. Plan- og bygningslovens § 11-14 – minimum 6 uker høring etc.
- Kunngjøring av vedtak skal gjøres iht. Plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd.

Fastsetting av løypene

Regelverket definerer hvilke begrensninger kommunen har og hvilke hensyn kommunen plikter å ta ved etablering av løypene.

Regelverkets begrensninger oppsummeres i følgende punkt:

- Løypene skal ikke legges i eksisterende verneområder eller foreslåtte verneområder etter naturmangfoldloven.
- I nasjonale villreinområder
- Skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Herunder særverdiområder, minimumsbeiter og vinterbeiteområder. Det oppfordres også til en tidlig og god dialog med reindriftsinteressene.
- Løypene skal ikke kreve terrenginngrep. Herunder bl.a. synlige, permanente spor i barmarksessongen.

Hensyn kommunen plikter å ta oppsummeres i følgende punkt:

- Støy
- Friluftsliv
- Naturmangfold
- Bolig- og hytteområder
- Landskap
- Kulturminner og kulturmiljø
- Sikkerhet for de som kjører og andre (ROS-analyse).

Samtykke fra grunneier skal foreligge. Dersom grunneiers samtykke ikke foreligger skriftlig, må kommunen vurdere alternative løsninger, evt. ta ut løypeforslagene.

Konsekvensene som følger av løypene skal utredes i en egen konsekvensutredning. Dette omfatter hele løypens influensområde og ikke bare løypens fysiske plassering i terrenget.

Forslag til løypenett

Nedenfor følger en oppsummering av de forslagene som hittil er vedtatt utredet, samt forslag som er mottatt etter siste politiske vedtak den 14.10.2015, med bakgrunn i politiske signal referert til i møte den 03.12.2015. Øvrige forslag vurdert i forbindelse med planprogram og som ikke er vedtatt videreført er ikke vurdert.

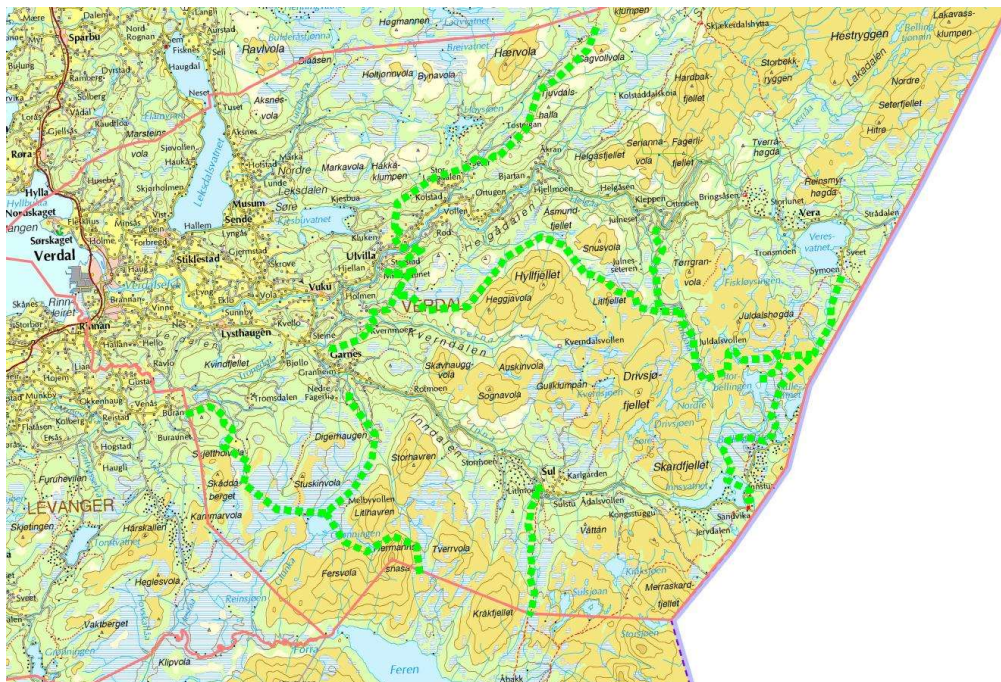
Snøscooterløypene foreslått utredet gjennom arbeid med planprogram (ikke fastsatt):

Forslagene som ble vedtatt i arbeidet med planprogram omfatter i alt 7 løyper. Jf. bilde 1:

1. Levanger kommunegrense – Grønningen - Inndalen (22,5 km).
2. Meråker kommunegrense – Sul (8,5 km).
3. Innsvatnet – Bellingen - Vera (19 km).
4. Bellingen (via Verdalsbrukets hytte) – Juldalen – Hestådalen – Lomtjønnmyran – Kvernmo motorsenter (43,3 km).
5. Snekkarmoen – Juldalen (5,5 km).
6. Steinkjer kommunegrense - Malsådalen – Evidalen – Holmlia – Garnes (28,2 km).
7. Grønningen-Hermanssnasa-Meråker kommunegrense (9 km).

Totalt: ca. 135 km.

Merknad: Verdalsbruket har signalisert at traseen *Grønningen-Hermanssnasa-Meråker kommunegrense* ikke vil bli akseptert. Representant fra Verdal fjellstyre har også signalisert at traseen fra Levanger kommunegrense inn til Grønningen ikke kan aksepteres. Rådmannen viser til at fjellstyrets aksept skal avgjøres av fjellstyret i møte. Avklaringen rundt traseen Grønningen-Levanger kommunegrense vil derfor være usikker frem til et eventuelt vedtak fra fjellstyret foreligger.

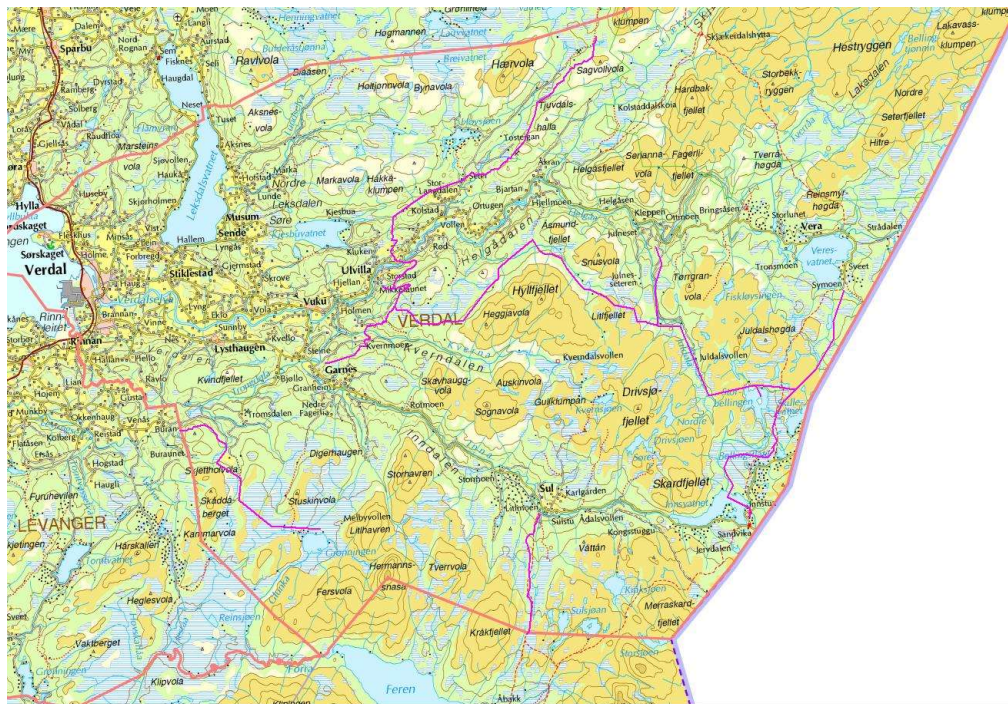
Bilde 1: Viser kart over Verdal kommune. Grønn stiplet strek markerer snøscooterløyper som foreløpig er vedtatt utredet gjennom arbeid med planprogram.

Snøscooterklubbens forslag fra april. 2015:

Forslaget omfatter samtlige løyper som hittil er vedtatt utredet i forbindelse med arbeidet med planprogram, med unntak av følgende trase:

1. Inndalen-Grønningen-Hermansnasa-Meråker kommunegrense (13 km). Jf. bilde 2.

Totalt: ca. 122 km.

Bilde 2: Viser oversikt over Snøscooterklubbens forslag fra april 2015, iht. møte den 17.12.2014. Rosa strek markerer foreslåtte traseer.

Snøscooterklubbens forslag fra januar 2016:

Kommunen har avholdt i alt to møter med snøscooterklubben etter vedtak av nytt lovverk. Disse ble avholdt i desember 2015 og januar 2016. I desembermøtet ble det nye lovverket gjennomgått. Videre ble det konkludert med at snøscooterklubben skulle komme med et nytt forslag til løyper, da det kom frem at deres tidligere forslag ikke samsvarte med det som tidligere har vært avklart.

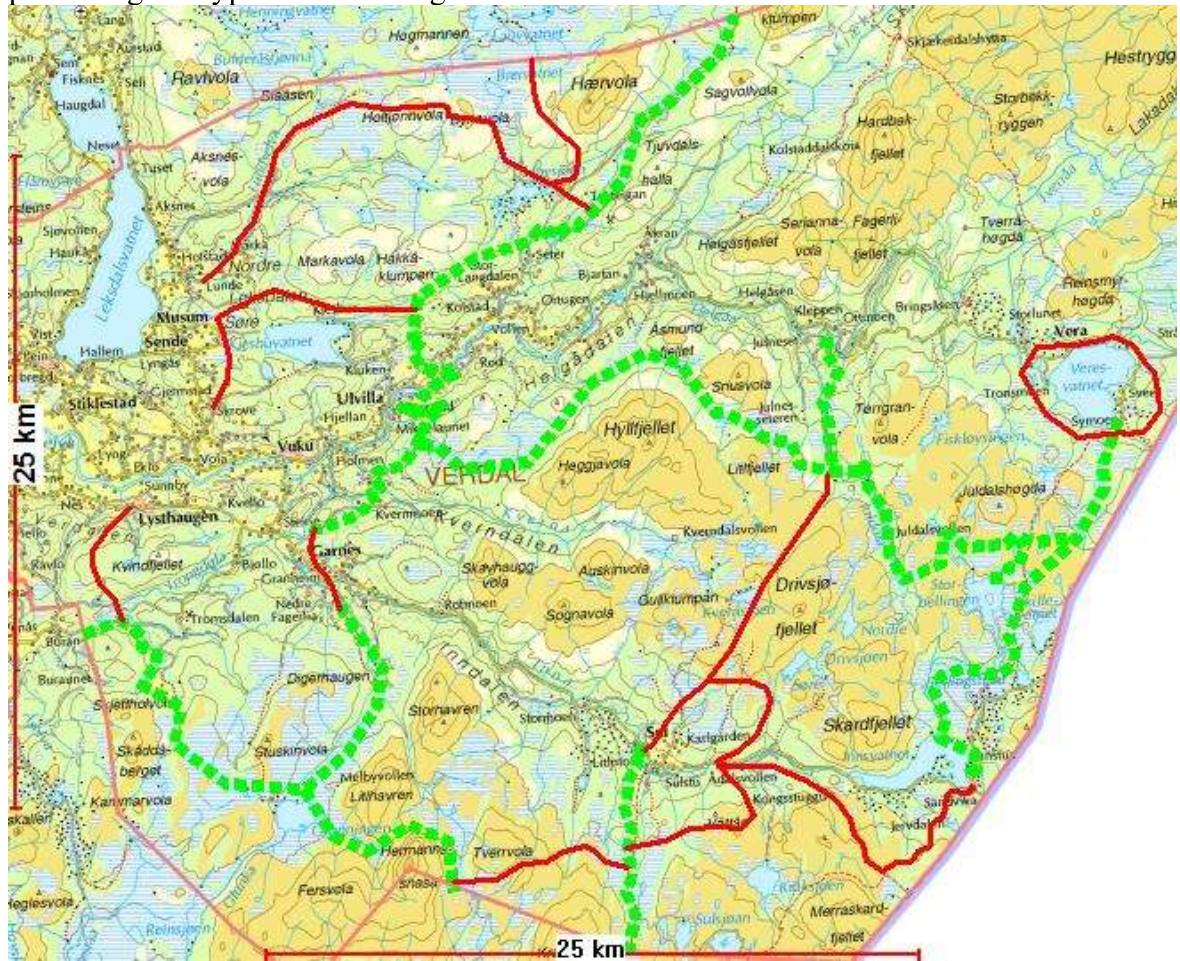
Snøscooterklubbens nye forslag omfatter samtlige løyper som hittil er vedtatt utredet. I tillegg er det lagt til følgende traseer - markert med rød farge i bilde 3.

8. Løype 1 forlenges med ca. 5,2 km ned til Lysthaugen, vest for Kvindfjellet.
9. Løype 1 forlenges med 3,4 km og forbindes med løype 4 mellom Fagerlia, via Garnes til Kvernmo motorsenter.
10. Løype 7 forlenges med 7,2 km og forbindes med løype 2 via Tverrvola.
11. Løype 2 forlenges med 12,8 km og forbindes med løype 4, ved Juldalen, vest for Drivsjøfjellet.
12. Det opprettes en ny løype på 27,5 km som forbinder løypene nr. 2 og 3, samt løype 3 med trase 4 over Drivsjøfjellet, via Ådalsvollen.
13. Løype 3 forlenges rundt Veresvatnet med 14,7 km.

14. Løype 6 forlenges fra Holmlia til Sætran rundt nordenden av Kjesbuvatnet med 11,6 km.
15. Løype 6 forlenges med 25 km fra Malsådalen, til vest for Hærvola videre til Steinkjer kommunegrense og videre vest over til Nordre Leksdalen fra Høysjøen.

Totalt: 242,4 km (utvidet med 107,4 km fra opprinnelig vedtak).

Merknad: Snøscooterklubben har understreket i møte at hensikten med løypene vil være å få en sammenhengende trase, fra Meråker i sør til Steinkjer i nord og at man søker påkobling til løypenettet i Sverige.

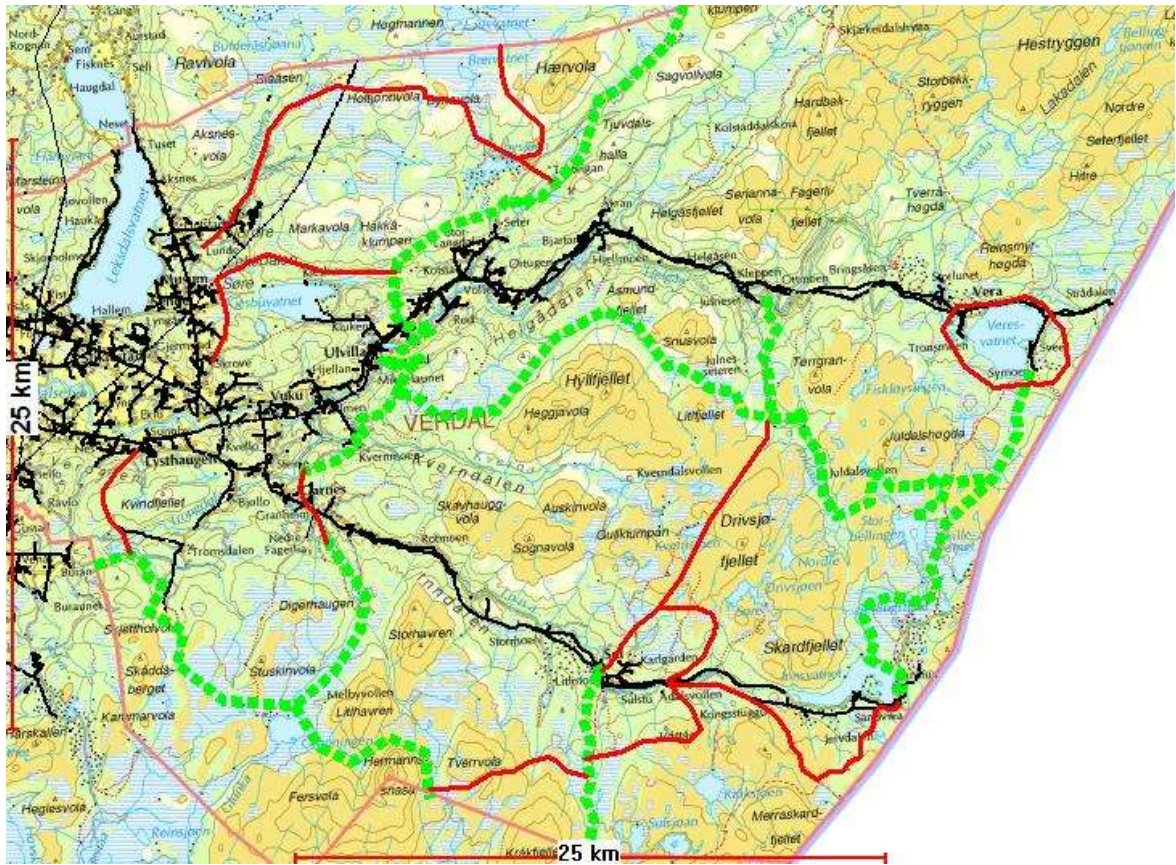
Bilde 3: Grønn strek viser trasser vedtatt utredet. Rød strek markerer snøscooterklubbens tillegg i nytt revidert forslag (17,4 km ekstra).

Alternativt forslag til løyper med bruk av kraftgater:

Kommunen har i tillegg vurdert en alternativ løsning hvor snøscooterløypene søkes lagt i eksisterende kraftgater, for å redusere inngrepets virkning på omgivelsene. Denne typen løsning vil kun være aktuell i overgangene mellom enkelte løyper, da dette alternativet er avhengig av hvor kraftgatene er utbygd. Kraftgatene er ikke dekkende for hele løypenettet og vil som regel være lokalisert ned i dalføret, langsmed eksisterende veg. Dette er vurdert ut ifra kommunens kart over eksisterende ledningsnett i kommunen.

Denne typen løsning vil være aktuell for henholdsvis to områder. Jf. bilde 5 og 6. Deler av snøscooterklubbens nye forslag har tatt høyde for dette. Aktuelle områder vil være:

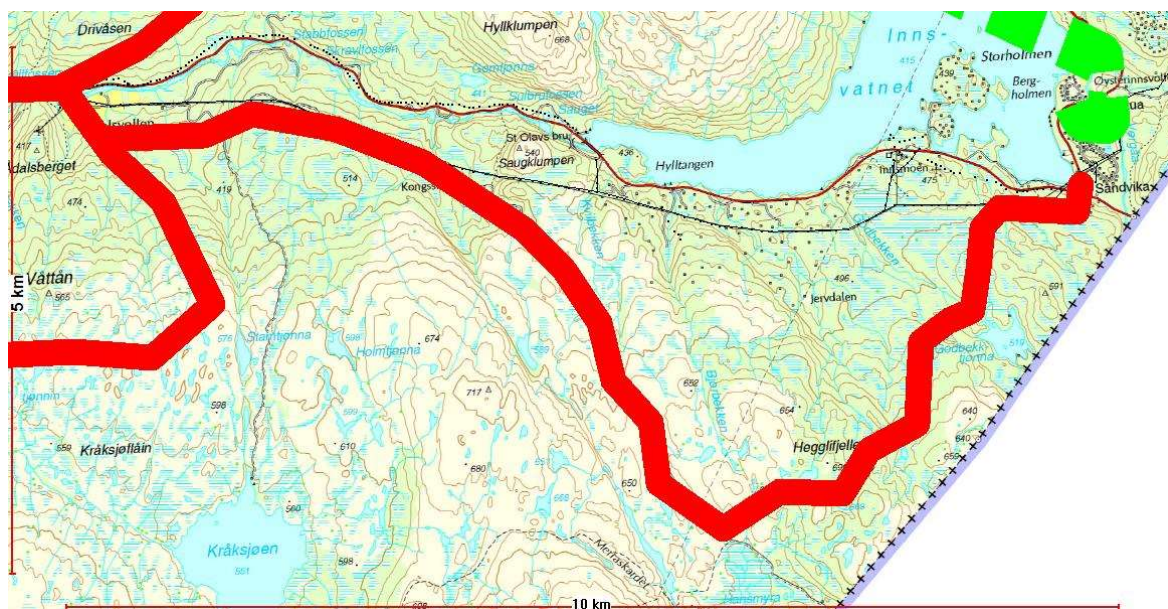
- Mellom løype 14 og 15 (Holmlia-Kjesbuvatnet-Sætran og Malsådal-Hærvola-Nordre Leksdal).
- Mellom løype 2 og 3 fra Ådalsvollen. (Sul-Meråker og Innsvatnet – Bellingen – Veresvatnet).

Bilde 4: Viser revidert forslag fra snøscooterklubben med inntegnede kraftgater og ledningsnett markert med svart strek.

Bilde 5: Viser deler av snøscooterklubbens nye forslag ved Leksdalsvatnet og Kjesbuvatnet. Kraftgaten i området er markert med svart strek. Dette er skissert som en alternativ forbindelse mellom de to løypene 14,15 og videre over til Steinkjer kommune.

Bilde 6: Viser deler av snøscooterklubbens forslag til påkobling til Løype 3 (Innsvatnet-Bellingen-Veresvatnet). Løypa er trukket sørover for å unngå hytteområdet ved Innsvatnet i nord og benytte gamle kongeveg nordøst mot Riksgrensen og Sandvika.

Vurdering:

Store deler av forutsetningene for kommunens vedtak og for å kunne etablere snøscooterløyper for fornøydelseskjøring i utmark og på islagte vassdrag, er endret etter vedtak av ny lov og tilhørende forskrift. Hensyn og forutsetninger kommunen plikter å ta er nå presisert i større grad og medfører at en ny politisk avklaring må hentes inn, før man iverksetter arbeid med et eventuelt forslag til ny lokal forskrift. Det er også

prosessuelle endringer som er beskrevet i sakens historikk og saksopplysningene ovenfor. Disse øker behovet for avklaringer i tidlig fase - noe som også går frem av merknadene til forskriftens § 4a, samt tilhørende veileder på www.miljokommune.no.

Det har vært stort fokus på fremgang i forbindelse med denne saken. Dette vil ikke bli kommentert ytterligere i vurderingen, men det vil være verdt å nevne at en slik sak er svært omfattende og at man derfor må påberegne mye tid til utredninger. Fylkesmannen har også vist til at dette må presiseres overfor kommunens politiske utvalg. Hensikten med å foreta de utredningene som er beskrevet i lovverket og veilederen er nødvendig for å få et tilfredsstillende kunnskapsgrunnlag, og dermed vite hvilke verdier som blir berørt ved en etablering av snøscooterløypene. Et godt kunnskapsgrunnlag er et krav kommunen plikter å innfri etter forvaltningsloven, for selve gjennomføringen av prosessen. Eventuelle utredninger må være på plass før saken vil kunne sendes på høring. Mangelfullt kunnskapsgrunnlag vil bli ansett som et vesentlig avvik og dermed føre til at et eventuelt vedtak står i fare for å bli opphevet ved en klagebehandling - noe som igjen vil kunne medføre en ny fullstendig prosess.

Administrasjonen har med bakgrunn i dette gjort foreløpige vurderinger av det foreslåtte løypenettet opp mot nytt lovverk og eksisterende kunnskapsgrunnlag. Dette er gjort tematisk og inkluderer både vedtatte traseer og det som er foreslått på nytt av snøscooterklubben i januar 2016. I vurderingen er det også tatt stilling til hvilke løyper som foreslås utredet videre, basert på de tilbakemeldingene kommunen fikk fra møtene i desember 2015/ januar 2016, samt nytt regelverk og eksisterende kunnskapsgrunnlag.

Naturmangfold

Generelt om etablering av snøscooterløyper og naturmangfold

Snøscooterkjøring kan påvirke ville dyr, fugler og flora direkte eller indirekte på ulike måter. Naturmangfoldloven skal legges til grunn og sikre at kommunen ivaretar naturmangfold i saker som berører natur og miljø. Miljødirektoratet har i den forbindelse utarbeidet en egen veileder for vurdering av naturmangfold ved etablering av snøscooterløyper. Denne er lagt ved saken og vil legges til grunn i den videre vurderingen av løypene. Veilederen er i sin helhet tilsvarende kommunens «normale» fremgangsmåte i plansaker, da den tar utgangspunkt i naturmangfoldlovens § 5 og §§ 8-10, men veilederen har også en ytterligere presisering om hvilke arter som er spesielt sårbare for snøscooterkjøring - jf. egen liste i veilederen, samt en forklaring om hvorfor disse må tas spesielt hensyn til. Denne veilederen, samt tilgjengelige rapporter om temaet vil bli lagt til grunn i det videre arbeidet ved utredning.

Naturmangfoldlovens § 5 sier følgende om forvaltningsmål for arter:

Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av. (...)
(...) Det genetiske mangfold innenfor domestiserte arter skal forvaltes slik at det bidrar til å sikre ressursgrunnlaget for fremtiden.

De øvrige hjemlene omfatter følgende hensyn:
§ 8: kunnskapsgrunnlaget.
§ 9: Førre-var-prinsippet.
§ 10: Økosystemtilnærming og samlet belastning.

Hensynet i naturmangfoldloven kan i korte trekk oppsummeres med at kommunen plikter seg til å ivareta bærekraftige forvaltningsmål for arter, gjennom å fatte vedtak på bakgrunn av et godt kunnskapsgrunnlag om naturverdiene i et tiltaks influensområde. Ved mangelfullt kunnskapsgrunnlag skal førre-var-prinsippet benyttes for å ikke berøre områder man ikke har tilstrekkelig kunnskap om. Eventuelt skal det innhentes ny kunnskap for å bedre kunnskapsgrunnlaget. Basert på kunnskapsgrunnlaget skal kommunen forsikre at den samlede belastningen i et område ikke blir av et slikt omfang, at den vil være til hinder for å oppnå de bærekraftige forvaltningsmålene som er definert i naturmangfoldlovens § 5.

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver som i dette tilfellet vil være kommunen. Jf. naturmangfoldlovens § 11.

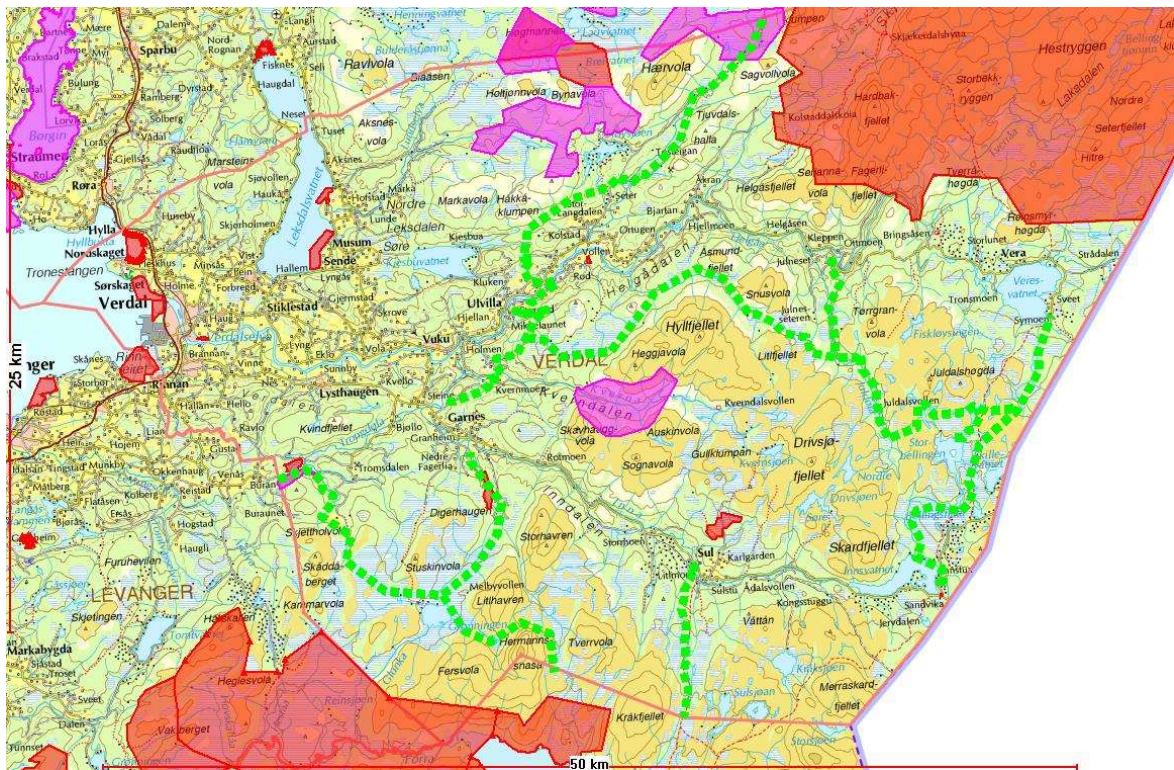
Behov for kartlegging og utredninger av naturmangfold.

Kunnskapsgrunnlaget skal være tilfredsstillende langs løypenes influensområde og ikke være begrenset til å kun omfatte løypenes fysiske plassering i terrenget. Basert på kommunens erfaringer med eksisterende kartverk, samt tilbakemeldinger fra ulike fagmiljøer vurderes kunnskapsgrunnlaget i kommunen som mangelfullt. I hvor stor grad det er mangelfullt er ikke vurdert på nåværende tidspunkt, men en totalkartlegging langs løypenes influensområde kan ikke utelukkes. Av prioriterte kartlegginger vil arter unntatt offentlighet i perioden januar-mars måtte påberegnes. Dette kan ikke forventes gjort før tidligst vinteren 2017.

Kartlegging av naturverdier i kommunen vil med fordel kunne brukes også i andre sammenhenger, deriblant gjennom arbeid med kommuneplanens arealdel, reguleringsplaner og miljøsaker. En kartlegging langs løypenettet vil i dette konkrete tilfellet være tilstrekkelig, selv om enkelte løyper vil kunne bli tatt ut i senere fase. Selv om løyper blir tatt ut, vil kartleggingen fortsatt ligge der og gi et godt kunnskapsgrunnlag i fremtidige saker og dermed ikke oppleves som unødvendig. Ved en kartlegging kun langs løypenes influensområde, vil det derimot kunne oppstå «hull» i kartgrunnlaget som mangler data om naturmangfold. Dette må tas i betraktning opp mot eventuelt senere bruk av datagrunnlaget som hentes inn i dette prosjektet. Ved en totalkartlegging av hele kommunen vil man unngå «hull» i kartgrunnlaget og man vil også med fordel kunne se naturforekomster og områder mer i sammenheng, og på den måten øke kvaliteten på vurderingene om naturmangfold. En totalkartlegging av hele kommunen vil derfor vurderes som optimalt, men også øke ressursbehovet betydelig. Kommunen må derfor gjøre en vurdering av budsjett i forhold til omfang når det kommer til hva som ønskes utredet, da dette ikke er satt av ressurser til en slik kartlegging i 2016.

Verna områder og områder foreslått vernet, samt områder underlagt midlertidig vern etter naturmangfoldloven

Løypene skal ikke legges i områder som er vernet eller som er foreslått vernet. Dette går klart frem av veilederen til forskriften. I Verdal er det flere verna områder som vil bli berørt av løypene slik de foreligger i dag. Det vil i det videre arbeidet bli forsøkt å legge løypene utenfor disse områdene. Dette vil også være tilfelle for løypene som er foreslått av snøscooterklubben. Det kan imidlertid ikke utelukkes at enkelte løyper må tas ut som følge av at de berører verna områder. Dette vil etter all sannsynlighet ha størst betydning for løypene nord for Verdalselva (deler av løype 6, samt 14 og 15), da store deler langs kommunegrensen til Steinkjer er underlagt vern eller del av en verneprosess. Disse områdene har vært foreslått vernet siden 2008. For områder underlagt midlertidig vern gjelder vernet i maksimalt 6 år. Det må skilles mellom områder foreslått vernet og områder midlertidig vernet. For områder som er foreslått vernet vil ikke fristen på 6 år være gjeldende. Foreslåtte verneområder som ligger til behandling i Miljødirektoratet vil derfor fortsatt ha vernestatus inntil nærmere er gjort vedtak om vernet – noe som er tilfelle for områdene langs kommunegrensen vest for nasjonalparken til Holtjønnvola. Kommunens kartgrunnlag på verna områder vurderes som god.

Bilde 7: Viser områder underlagt vern eller foreslått vernet i Verdal kommune. Rød farge markerer verna områder. Rosa farge markerer områder foreslått vernet. Løypenett vedtatt for videre utredning er markert med grønn stiplet strek.

Konklusjon:

Utredning av naturmangfold vil ikke være til hinder for å iverksette videre utredning av løypenettet som er foreslått frem til i dag. Dette omfatter både snøscooterklubbens nye forslag, samt forslaget som hittil er vedtatt av kommunen. En utredning vil imidlertid kunne redusere antall løyper, men utredningene vurderes uansett som nødvendig for kommunens kunnskapsgrunnlag i fremtidige saker.

Friluftsliv

Ved fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Det er særlig friluftslivet som risikerer å bli skadelidende ved etablering av snøscooterløyper, ikke minst som følge av eventuell ulovlig kjøring med utspring i løypene. Hensynet til friluftslivet står derfor i en særstilling. Verdal kommune består av store sammenhengende utmarksareal og et mangfoldig friluftsliv som er utbredt over store deler av kommunen. Verdal kommune har iverksatt en egen prosess, parallelt med løypeetableringen, for å kartlegge og verdisette friluftsområdene i kommunen. Dette er en forutsetning som også må være innfridd iht. forskriften, men som med fordel kan legges til grunn i andre forvaltningssaker – deriblant kommuneplanens arealdel.

Kartleggingen og verdisettingen forventes ferdigstilt i en egen temaplan i løpet av 2016-/vinteren 2017. Dette vil gjennomføres i påvente av en eventuell utredning/kartlegging av arter unntatt offentlighet i 2017. Man vil dermed redusere «dødtiden» mellom utredningene. Det vil bli foretatt en nærmere vurdering av friluftslivet på bakgrunn av denne utredningen ved førstegangs behandling.

Reindrift

Reindriftsinteressene er generelt sterkt forankret i dagens regelverk.

Motorferdslovens § 4a fjerde ledd fastslår at løypene ikke skal være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Dette har også vært en generell bestemmelse siden forsøksordningen ble iverksatt i 2013, men som har vært åpen for tolkning da det ikke har vært konkretisert nøyaktig hva som legges i å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften.

Lovverket er tydelig på at berørte næringsinteresser (bl.a. reindriftsnæringa) skal komme til orde i beslutningsprosessen. Det oppfordres til at kommunen tar kontakt med det berørte reinbeitedistriktet for å sikre seg utfyllende informasjon om reindriftsinteressene i de aktuelle arealene, i tillegg til en tidlig og god dialog for å unngå unødige konflikter.

Videre oppfordres det til at Fylkesmannen blir tatt inn på banen så tidlig som mulig for å få en vurdering av mulige reindriftsinteresser som vil kunne bli berørt og om løypene vil komme i konflikt med reindriften.

Kommunen har avholdt møte med reindriftsnæringen den 05. januar 2016.

Beiteområdene i Verdal kommune deles inn i to reinbeitedistrikter (Sijter), Skjækra reinbeitedistrikt og Feren reinbeitedistrikt. Verdalselva fungerer som en administrativ og fysisk grense mellom beitedistriktene. Feren reinbeitedistrikt benytter områdene sør for Verdalselva videre over til Meråker, mens Skjækra reinbeitedistrikt benytter områdene nord for Verdalselva og videre over mot Steinkjer og Snåsa.

Begge distriktene har vært på banen tidligere i prosessen og uttrykt at de har vært imot den foreslåtte etableringen – jf. bilde 1.

Etter vedtak av nytt regelverk i 2015 har hensynet til reindriftsinteressene blitt presisert i større grad, gjennom merknadene til forskriftens § 4a.

Forskriftens merknader til § 4a utdyper nå følgende om ivaretagelse av reindriften blir tatt hensyn til:

Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindrift. Jf. fjerde ledd andre punktum. Kommunen må vurdere konsekvensene for reindriften når den starter arbeidet med planlegging av snøscooterløyper. Løyper som virker inn på reindriftenes særverdiområder og minimumsområder vil normalt anses for å være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften. Med særverdiområder menes flyttelei, brunstland, kalvingsland, sentrale luftingsområder, samt områder i og ved anlegg til merking, skilling og slakting. Minimumsbeiter er det årstidsbeitet som begrenser distriktets reintall. Kommunene skal spesielt ta hensyn til viktige vinterbeiteområder.

I forbindelse med avklaringsmøtene i januar, etter vedtak av nytt regelverk, har reindriftsnæringen opprettholdt sitt standpunkt om at løypene ikke kan aksepteres i den grad man hittil har foreslått etablert i kommunen. Avslaget begrunnes primært med at beiteområdene i Verdal kommune er sårbare. I tillegg har reindriftsforvaltningen varslet at forslaget vil bli påklaget.

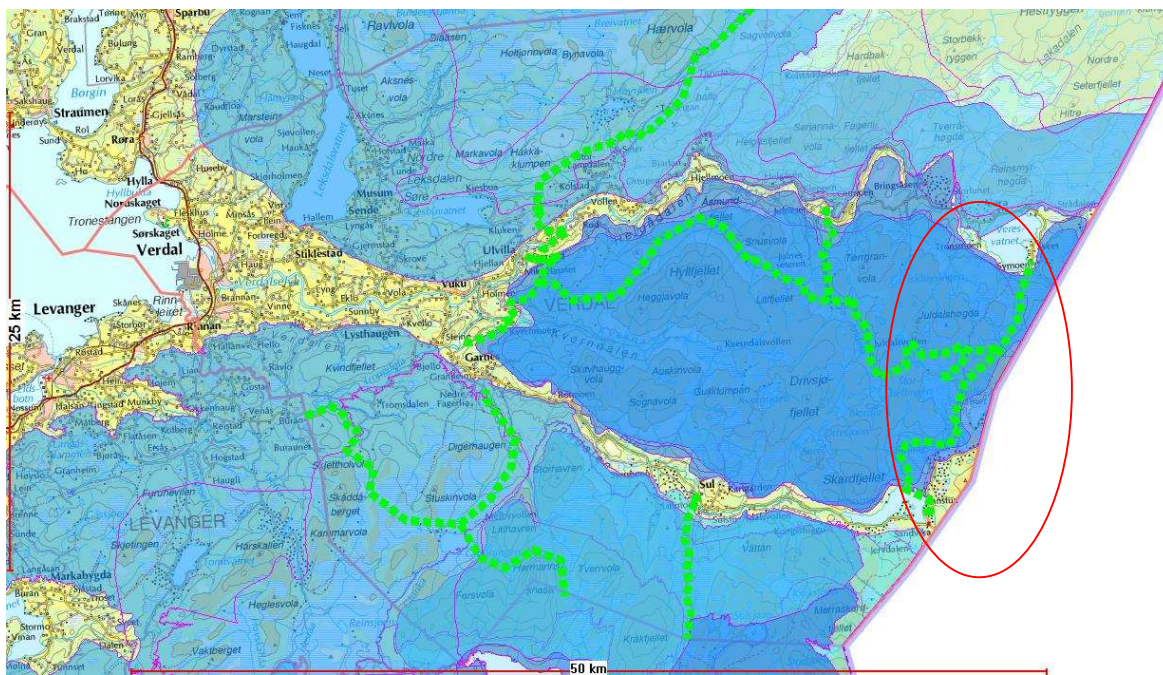
Tar man utgangspunkt i siste punktum i merknadene, som presiserer at vinterbeiteområder skal tas spesielt hensyn til og sammenligner med vinterbeitekart i Verdal kommune (bilde 7), kan man se at store deler av kommunen er avsatt til vinterbeiteområder for tamrein.

Feren reinbeitedistrikt vurderes som betydelig berørt, da majoriteten av løypenettet (med unntak Malsådalen og løype 14 og 15) er lagt sør for Verdalselva. Feren reinbeitedistrikt vurderes som et av de beiteområdene i Nord-Trøndelag som opplever størst press på beiteareal. Dette underbygges av informasjon fra reindriftsforvaltningen.

Vinterbeiteområder og kalvingsområder vurderes som spesielt viktige, da det er i disse områdene dyrene opplever mest stress fra snøscooterferdsel. Det må også tas i betraktning at Feren reinbeitedistrikt er et helårsdistrikt som har en dynamisk rullering av beiteområder ut i fra beiteforhold og ikke rullering mellom årstider eller år, slik det ofte er i andre deler av landet. Avbøtende tiltak gjennom den lokale forskriften, som bl.a. stenging av løyper ved registreringa av rein er skissert som en mulig løsning, men dette vil være vanskelig å gjennomføre, spesielt i Feren, da reintrekkene er uforutsigbare og varierer fra dag til dag. Beiteretten vil stå sterkt. Vinterbeiteområdene vil også med bakgrunn at det er et helårsbeite, oppleves å være mer sårbart enn øvrige mer «normale» distrikt. Løypenes omfang og beiteforholdene i Feren er også bakgrunnen for at reindriftsforvaltningen har varslet klage dersom løypene legges slik de er foreslått hittil, jf. bilde 1.

Kommunen har i møte med reindriftsnæringen forhørt seg om hvilke traseer som vil kunne aksepteres. Etter det reindriftsnæringen vurderer er det kun Løype 3 (Innsvatnet-Bellingen-Veresvatnet, 19 km) som kan aksepteres. Øvrig løypenett vurderes som en vesentlig ulempe for reindriften. Dette vil også forutsette at løypene kan stenges på kort varsel, ved flytting av rein i området.

Administrasjonen ser derfor ingen annen utvei enn å fokusere ressursbruken på de forslagene som pr. dags dato vil være mest realistisk å få gjennomført.

Bilde 7: Viser utdrag fra reinbeitekart over Verdal kommune. Blå farge markerer vinterbeiteområder for tamrein. Grønn stiplet strek markerer snøscootertraseene som er vedtatt utredet hittil i forbindelse med planprogram. Rød sirkel markerer løype 3, som kan aksepteres av reindriftsnæringen.

Konklusjon:

Store deler av kommunen er avsatt til vinterbeiteområder for tamrein. Etter dialog med både reindriftsnæring og reindriftsforvaltning vil det være sannsynlig at løypenettet som hittil er foreslått utredet vil bli påklaget. Snøscooterklubbens nye forslag om ytterligere utvidelse vurderes derfor som uaktuell. Dette vil medføre at løype 11 (Juldalen – Sul) går bort ifra, som igjen vil medføre at mye av hensikten med løype 2 (Meråker – Sul) blir borte.

Tatt i betraktning at beiteretten vil veie tungt ved vurdering av saken, samtidig som Feren er under betydelig press, forslår administrasjonen derfor at man åpner for en betydelig redusert utredning, langs løype 3 i første omgang. På denne måten vil man kunne bygge opp erfaringer langs et avgrenset løypenett før man vurderer en eventuell utvidelse på sikt.

Kommunens ansvar:

Ansvar og sikkerhet

Kommunen vil regnes som tiltakshaver i denne saken. Kommunen må derfor være bevisst på at det ligger et stort oppfølgingsansvar med å etablere løypene, både mtp. sikkerhet, skjøtsling og andre hensyn. Dette er viktig å ta i betraktning før en eventuell etablering.

Kommunen er bundet til å følge § 4a i forskrift for bruk av motorkjøretøyer etc. ved fastsetting av løypene. Løypene vil i tillegg til den lokale forskriften omfattes av

vegtrafikkloven, som betyr at det samme kommunale ansvaret vil være gjeldende i snøscooterløypene som på det kommunale vegnettet for øvrig. Dette vil være aktuelt mtp. utrykningsberedskap, sikkerhet o.l. Vedtaket av en lokal forskrift for snøscooterløyper vil derfor i realiteten tilsvare en etablering av en kommunal «veg» i utmarka sett i sammenheng med kommunens oppfølgingsansvar. Hvorvidt en kommune blir stilt til ansvar for brukerens sikkerhet i en snøscooterløype dersom en ulykke eller lignende inntreffer, kan ikke fastslås en gang for alle, men må i siste omgang avgjøres av domstolene. Forvaltningsloven (offentligrettslig) har ingen regler om det offentlige, herunder kommunens erstatningsansvar. Lovgivning for øvrig inneholder heller ingen spesielle regler som regulerer erstatningsansvaret som skyldes offentlige tilretteleggingstiltak, eller mangel på sådanne. Derimot vil feil eller mangler imidlertid kunne tilbakeføres til arbeid utført av det offentlige selv, og i disse tilfellene kommer [skadeerstatningsloven § 2-1](#) til anvendelse I følge § 2-1 nr 1 blir kommunen som arbeidsgiver ansvarlig for skader som en arbeidstaker forårsaker under arbeid som er utført for arbeidsgiveren. Dette er imidlertid av privatrettslig karakter og vil ikke bli vurdert nærmere i denne saken. Naturmangfoldlovens § 11 definerer for øvrig at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver – som i dette tilfellet vil være kommunen.

Risikomomenter som skredfare, istykkelse o.l. vil bli utredet på lik linje med øvrige tema.

Oppretting, drift og vedlikehold av løypenettet

Kommunen kan fastsette løypene ved å vedta lokal forskrift med kart for bruk som er i tråd med nasjonal forskrift § 4a. Det er også mulig for en interesseorganisasjon å engasjere en ekstern arealplanlegger for å utrede og utarbeide forslag til løyper med bestemmelser, som så oversendes kommunen for videre prosess. Det vil likevel være kommunen som har ansvar for å sende forslag på høring, bearbeide høringsinnspill med videre frem mot kommunens vedtak. Kommunen har det samme ansvaret for å påse at hensyn, kunnskapsgrunnlag og forutsetninger er i tråd med nasjonal forskrifts § 4a.

Kommunen er ansvarlig for at løypene er tilstrekkelig merket. Dette innebærer at løypene skal merkes med fysiske markeringer i form av f.eks. pinner langs hele traseen og med jevnlig mellomrom. Helårsmarkering er ikke tillatt, men kan med tvil tillates langs skogsveger. Dette innebærer at løypemarkeringen må settes opp om høsten og tas ned om våren. Kommunen kan inngå avtaler om drifting og organisering av løypene.

Det må også inngås avtaler med berørte grunneiere som sikrer at løypene kan gå over deres grunn. Grunneier vil i dette tilfellet ha vetorett. De største berørte grunneierne har uttrykt i møte at de kun ønsker å forholde seg til kommunen i forbindelse med drift og skjøtsling av løypene. Dette er også uttrykt som ønske fra reindriftsnæringen og lagt til grunn som en forutsetning for at løypene kan aksepteres fra partene. Grunneier har også vist til at de ønsker økonomisk kompensasjon for at løypene skal gå over deres grunn. Dette må gå frem av en egen avtale mellom Verdals kommune og den berørte grunneier.

Kommunen kan gi bestemmelser om bruk til bestemte formål eller grupper, eller bestemmelser om betaling. En forutsetning for å kunne gi slike bestemmelser er at de ikke strider mot andre rettsregler, for eksempel prinsippet om ikke-diskriminering i

EØS-avtalen. Rammene for adgang til brukerbegrensning følger i hovedsak av annet regelverk enn motorferdselsregelverket, først og fremst EØS-avtalen og prinsippet om ikke-diskriminering.

Det er den enkelte kommunes ansvar å sørge for at den ikke innfører ordninger som bryter med EØS-retten eller annet regelverk.

Konklusjon og videre behandling

Kommunen står ved et veiskille nå som det nye hjemmelsgrunnlaget er vedtatt. Det er nye forutsetninger i regelverket for å kunne vedta løypene som hittil er vurdert utredet. Det nye hjemmelsgrunnlaget er vurdert opp mot løypenettet som hittil er vedtatt utredet gjennom arbeidet med planprogram, samt det som i etterkant har blitt foreslått av snøscooterklubben. I tillegg er det gjort et kostnadsoverslag av arbeidet som må gjøres i forbindelse med en konsekvensutredningen. Det vil være behov for å få avsatt midler til en eventuell konsekvensutredning siden dette ikke er avsatt i budsjettet for 2016. I budsjettet for det anbefalte løypenettet mellom Veresvatnet og Innsvatnet vil det være behov for mellom 200.000 - 300.000.

Lengden på løypenettet vil være avgjørende for den totale summen og omfanget av en eventuell utredning, men en vil oppleve at det vil være dyrere kilometerspris på små prosjekt enn større prosjekt.

Man kan ikke forvente at en konsekvensutredning vil stå ferdig i 2016 ved umiddelbar oppstart i mars 2016. Dette begrunnes med at deler av naturmangfoldkartleggingen i kommunen må gjøres i perioden januar-mars. Ut i fra dagens ståsted vil konsekvensutredningen tidligst stå ferdig våren 2017. Eventuell registrering av flora og andre naturverdier vil imidlertid kunne gjøres allerede våren 2016. Kartlegging og verdisetting av friluftsområder er allerede iverksatt. Man vil derfor kunne gjøre betydelig arbeid i mellomtiden, i påvente av en kartlegging i 2017. Påfølgende arbeid etter høringen regnes ikke for å bli like omfattende, ettersom det tas sikte på å avklare så mye som mulig før planen legges ut på høring. En tidlig avklaring vil imidlertid være hensiktsmessig uansett, slik at man kan foreta nødvendige utredningene så tidlig som mulig i 2016.

Administrasjonen ser behov for en ny politisk avklaring rundt temaet før en eventuelt iverksetter arbeidet med planforslaget og konsekvensutredningen. Det bes i den forbindelse om en avklaring rundt trasevalg som skal jobbes videre med og midler avsatt i budsjett for å utrede trasevalgene som det gjøres vedtak på.

Verdal kommune

Sakspapir

Tiltaksrapport og handlingsplan for kommunale bygg

Saksbehandler: Bjørn Erik Haug E-post: bjorn.erik.haug@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2016/1691 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	15.03.2016	17/16
Verdal formannskap	17.03.2016	31/16
Verdal kommunestyre	30.03.2016	20/16

Rådmannens innstilling:

1. Rådmannens tilstandsrapport og handlingsplan for utvikling av kommunale bygg tas til etterretning.
2. Prioritering og bevilgninger til formålet må skje gjennom den årlige behandlingen av økonomiplan og budsjett.

Rådmannens forslag til vedtak:

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn i Verdal - 15.03.2016

BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

3. Rådmannens tilstandsrapport og handlingsplan for utvikling av kommunale bygg tas til etterretning.
4. Prioritering og bevilgninger til formålet må skje gjennom den årlige behandlingen av økonomiplan og budsjett.

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 17.03.2016

BEHANDLING:

Innstilling fra komite plan og samfunn ble utdelt i møtet.

Ved votering ble komiteens innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

5. Rådmannens tilstandsrapport og handlingsplan for utvikling av kommunale bygg tas til etterretning.
6. Prioritering og bevilgninger til formålet må skje gjennom den årlige behandlingen av økonomiplan og budsjett.

Vedlegg:

- 1 Tiltaksrapport og handlingsplan for kommunale bygg

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Verdal kommune eier og forvalter over 85 000 m². Bygninger eid av kommunale foretak/AS inngår ikke i dette grunnlaget.

Det gjøres fortløpende investeringer i eksisterende bygningsmasse. Disse tiltakene inngår ikke i tradisjonelt vedlikehold som dekkes over driftsbudsjettet, eller faste utgifter som serviceavtaler på ventilasjon, heis, brannsikring og andre faste utgifter på strøm, kommunale utgifter o.l. Tiltak kommer som en følge av pålegg og krav fra myndighetene, samt spesielt behov for utskiftninger/modernisering, og er såpass store beløp at de ikke kan gjøres på vanlig driftsbudsjett. Det ble for eksempel byttet heis i rådhuset i 2015 – utgiftene ble omtrent 1. mill. kr. Heisen var 40 år. Vi må ta høyde for liknende utgifter på andre bygg.

Det viser seg at bygg som er 40 år krever betydelig oppgradering for å opprettholde standarden ut fra beregnet levetid. Alle bygningsdeler bør være oppgradert/byttet ut i løpet av 40 år. Vinduer for eksempel har levetid 35 år, ventilasjonsanlegg 25 år, våtrom 20 år og yttervegger 40 år.

Det er utarbeidet tilstandsrapporter for skoler og barnehager av Arcon Prosjekt. Handlingsplan for skoler og barnehager er gjort bl.a ut fra disse rapportene.

Handlingsplaner for andre kommunale bygg er basert på tilbakemeldinger fra vaktmestrene og brukerne av byggene, konsulentrapporter og befaringer. Det er branntekniske tiltak, energitiltak og tiltak som bedrer innemiljøet som bør prioriteres ut fra midlene vi har.

Vurdering:

Det er bedt om at rådmannen legger frem tilstandsrapport og handlingsplan for kommunale bygg.

Det er beskrevet tiltak for i overkant av 16 mill. kr for barnehagene, og 12,4 mill.kr for andre kommunale bygg. Kostnadsberegningene er basert på tilbakemeldinger fra vaktmestrene og brukerne av byggene, konsulentrapporter og befaringer. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.

Størrelsen på de årlige bevilgninger til formålet må vedtas gjennom behandling av økonomiplan/budsjett. Etter rådmannens mening bør en ha som ambisjon å gjennomføre tiltakene i løpet av en 10-års periode.

Branntekniske tiltak er noe som må prioriteres etter krav fra Innherred brann og redning. Det er kostnadsbesparende å gjøre de branntekniske utbedringer når byggene utbedres.

Oversikt kommunens bygninger og uteområder

Den samlede bygningsmassen i Verdal kommune er over 85 000 m² bruttoareal.

Arealene fordeler seg på følgende bygg:

- **Administrasjonsbygg sum**
Rådhuset 2872 m² + Helsehuset 2190 m² + Herredshuset 1135 m² + Vektergata 7 og 9 -1640 m² + Kinobygget 3167 m² + Vektergata 5 -1600 m²
Sum 12 604 m²
- **Barnehager**
Vinne 353 m² + Kanutten 542 m² + Ørmelen 640 m² + Reinsholm 859 m² + Forbregd/Lein 807 m² + Leksdal 342 m² + Vuku 391 m²
Sum 4 364 m²
- **Skoler**
Garnes skole/bhg/samfunnshus 1905 m² + Ness skole og bhg 2431 m² + Vinne 3672 m² + Ørmelen 4937 m² + Verdalsøra b- og u-skole 16643 m² + Stiklestad 2923 m² + Leksdal 1286 m² + Vuku 5722 m² + Volden 525 m²
Sum 40 044 m²
- **Helsebygg/omsorgsleiligheter**
Ørmelen bo- og helsetun 4805 m² + Stekke bo- og servicesenter 4725 m² + Psykiatriboliger Kvisla 372 m² + Verdalsøra bo- og helsetun 4500 m² + Ringveg nord 920 m² + Reinsholm 350 m² + Lysgård 407 m² + Vuku bo- og servicesenter 2580 m² + Prost Brants veg 6 – 484 m² + Veslefrikk bofellesskap 600 m² + Frisklivssentralen 1069 m²
Sum 20 812 m²
- **Idrett/kulturareal**
Arken 692 m² + Møllegata 306 m² + Idrettsplassen 492 m² + Verdalsøra kapell 1001 m² + Ungdommens hus 1561 m²
Sum 4 052 m²
- **Kommunaltekniske bygg**
Renseanlegg 1075 m² + Uteavdelingen 914 m² + Renseanlegg vann 570 m² + Brannstasjon 717 m²
Sum 3 276 m²

Totalsum 85 152 m² bruttoareal

Verdal kommune eier og forvalter dermed over 85 000 m². Bygninger eid av kommunale foretak/AS inngår ikke i dette grunnlaget.

Som byggherre, eiendomsforvalter og eiendomsutvikler, er enheten Teknisk drift og avdelingen Bygg og eiendom kommunens sentrale aktør i bygge- og eiendomssaker. Enheten forvalter og utvikler kommunal eiendom, gjennomfører deler av kommunens investeringsprogram, forestår utvendig periodisk vedlikehold, forvalter service og håndterer kjøp, salg og utleie av grunn og boliger.

Utvendig vedlikeholdsareal – plen og lekeområder:

- Administrasjonsbygg og uteavdelingen

- Sum 10 500 m²
- Barnehager
Sum 17 000 m²
- Skoler
Sum 76 500 m²
- Helseinstitusjoner
Sum 21 000 m²
- Idrettsplassen på Øra
46 500 m²

Totalsum 171 500 m²

Investeringer

Det gjøres fortløpende investeringer i eksisterende bygningsmasse i Verdal Kommune. Disse tiltakene inngår ikke i tradisjonelt vedlikehold som dekkes over driftsbudsjettet, eller faste utgifter som serviceavtaler på ventilasjon, heis, brannsikring og andre faste utgifter på strøm, kommunale utgifter o.l. Tiltak kommer som en følge av pålegg og krav fra myndighetene, samt spesielt behov for utskiftninger/modernisering, og er såpass store beløp at de ikke kan gjøres på vanlig driftsbudsjett. I følge regelverket er utskifting av materialer og komponenter i byggets levetid definert som vedlikehold. Oppgradering til høyere standard og annen funksjonalitet er definert som investering.

Mindre investeringer

Skole:

Det ble for 2016 vedtatt 2 mill. kr til mindre investering på skole.

Barnehager:

Det ble for 2016 vedtatt 1 mill. kr til mindre investering på barnehagesiden.

Andre bygg:

Det er vedtatt mindre utbygginger for Prost Brandts veg, Rådhuskvartalet, oppgradering fire omsorgsboliger og Reinsholm, oppgradering Ringveg nord, bofellesskap og renovering/skallsikring ØBH og brannsikring/nødstrøm bo-og helsetun – for 13,2 mill kr.

Behovet er stort for de nærmeste årene.

Større investeringer:

Større investeringer gjøres i Herredshuset, Ungdommens hus og Teaterbygget.

Det er vedtatt utbygging på Ørmelen skole for 18 mill kr. Det er tilbygg for SFO-bygg, garderober og oppgradering gymsal.

Tilstandsvurdering

Oppgradering eldre bygg - etterslep:

Det viser at bygg som er 40 år krever betydelig oppgradering for å opprettholde standarden ut fra beregnet levetid. Alle bygningsdeler bør gjøres noe med – hvis det ikke er rehabilitert siden det ble bygget. Det er også selvsagt andre krav som kommer inn som gjør en oppgradering nødvendig – Tekniske krav, universell utforming og branntekniske krav som eksempel.

Fra og med ferdigstilling av et bygg starter et forfall, spesielt på et offentlig bygg der bruken er stor. Materialer og komponenter har begrenset levetid og må skiftes ut når de er utslitt.

Alle bygningsdeler bør være oppgradert/byttet ut i løpet av 40 år. Vinduer for eksempel har levetid 35 år, ventilasjonsanlegg 25 år, våtrom 20 år og yttervegger 40 år.

Vedlikeholdskostnader:

Da kommunens vedlikeholdsbudsjett har vært holdt på et lavt nivå over lang tid, er det et stort etterslep på mange bygg – både skoler, barnehager og administrasjonsbygg.

Vedlikeholdsetterslep har store økonomiske konsekvenser – enten ved at bygget får kortere levetid eller ved at det kreves mer ressurser for istandsetting/rehabilitering.

Kostnadsberegning av etterslep på vedlikehold for eldre bygg beregnes ut fra erfaringstall på 7 500 kr/m² – 17 500 kr/m². Full oppgradering av eksisterende bygg kan beregnes til halvparten av kostnader til nye bygg, som nå beregnes til 35 000 kr/m².

Gjeldende forskrift (TEK10) er referansepunktet til standarden som skolene bør være på. Siden dette er gamle bygg er skolene ikke bygget etter standarden TEK10, men det er heller ingen krav om at gamle bygg skal være det. Oppgradering til TEK10 sier noe om standarden nåværende og framtidens skole bør være på – det gjelder for eksempel kravene til tekniske krav, universell utforming, uteareal, energibruk, innneklima, krav til bygningsdeler, brannsikkerhet.

For å opprettholde en bygnings opprinnelige nivå, kreves en årlig vedlikeholdsinnsats.

Holte sin FDV-nøkkel for 2015 oppgir tall for barneskolene. Middels FDV (Forvaltnings-, drifts – og vedlikeholdskostnader) til 417 kr/kvm BTA. Det er forutsatt et teknisk nivå som tilfredsstiller dagens forskrifter og krav.

FDV-utgifter i budsjettet for 2016 er 15 400 mill kr. Det betyr i overkant av 180 kr/kvm i FDV-utgifter for byggene i Verdal kommune for 2016. Etterslepet blir større for hvert år.

I tillegg til forvaltnings-, drifts – og vedlikeholdskostnader kommer det utgifter for utskiftingskostnader, energibruk og renhold.

Rehabilitering og ombygging fører til omfattende utskifting av gulv, himlinger, vinduer, dører, elektrisk anlegg, heiser, takoverflater, ventilasjonsanlegg m.m. I følge regelverket er utskifting av materialer og komponenter i byggets levetid definert som vedlikehold. Oppgradering til høyere standard og annen funksjonalitet er definert som investering.

Behovet for å øke vedlikeholdsbudsjettet er stort, og det er det verdibevarende og jevnlig vedlikeholdet som er økonomisk best. Forskyvning av tiltak kan gi følgeskader og høyere kostnader på sikt. «Brannslukning» gir et mer kostbart vedlikehold fordi manglende strategi gir ingen vedlikeholdsplan, dvs at det blir lite planmessig vedlikehold som i sin tur fører til akkumulert etterslep og dårlig kapitalforvaltning.

Mindre vedlikehold som maling, reparasjon som vaktmestre gjør, mindre snekkerarbeid, bytte av komponenter o.l. er ikke med på lista, men er inkludert i driftsbudsjettet.

Det er også et etterslep på den branntekniske delen av bygg, det er pålagte tiltak fra brannvesenet som må prioriteres.

Kostnadsberegningene er overslag som baserer seg på erfaringstall. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.

Skoler

Tilstand:

Det er utarbeidet tilstandsrapport på samtlige skolebygg i forbindelse med Mulighetsstudie skoler i Verdal. Tilstandsanalysen er utarbeidet etter Norsk Standard 3424 etter befaring, opplysninger fra huseier, leietaker og visuell registrering. Det er Arcon Prosjekt som har utarbeidet rapporten.

Når det gjelder utredning for skolene viser jeg til sak i KPS. Nedenfor er tiltakene listet opp med kostnadsberegning.

Skoler. Tall i hele 1000			
	Stiklestad	13100'	
	Vinne	15700'	
	Ørmelen	11150'	
	Ness	10050'	
	Leksdal	1650'	
	Garnes	2600'	
	Volden	645'	
	Vuku	1350'	
		56 245'	
Kostnadsberegningene er overslag som baserer seg på erfaringstall. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.			

Barnehager

Tilstand:

Det er utarbeidet tilstandsrapport på samtlige skolebygg i forbindelse med Mulighetsstudie skoler i Verdal. Tilstandsanalysen er utarbeidet etter Norsk Standard 3424 etter befaring, opplysninger fra huseier, leietaker og visuell registrering. Det er Arcon Prosjekt som har utarbeidet rapporten.

Oppgradering TEK-10

Oppgradering til dagens tekniske krav for skoler, TEK 10 – kostnadsoverslag fra Arcon Prosjekt.
Bare oppgradering, ikke ombygging. Tall i mill.kr.
Totalsummen er på 40.05 mill. kr.

Forbregd/ Lein	Kanutten	Leksdal	Reinsholm	Vinne	Vuku	Ørmelen
7,1	9,1	6,0	0,45	5,5	6,3	5,6

Forbregd/Lein

Byggeår 1992. Fellesrom/lokale for grendelag i sokkelen. 807 kvm BTA i to etasjer.
Barnehagen har 85 barn, fem avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 456 kvm.
Uteoppholdsareal 5 275 kvm.

Bygget bærer preg av at det er bygget for 24 år siden. Det er slitasje på fasader og vinduer.
Vinduer, tak og fasader har mindre isolasjon enn dagens krav - og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Universell utforming

Det er for høye dørterskler på inngangsdørene. Det er ikke heis i bygget, men det er trinnfri adkomst utenfra til begge etasjene. Det er ikke dørautomatikk på ytterdørene. Det kreves investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Tiltak:

Ventilasjonsanlegg

Gammelt avtrekksanlegg i 1.etg.fra 1992 – bør utskiftes til balansert ventilasjon.

Annet

Det er generelt trange forhold for personalet.
Personalrommet er dimensjonert for 10 ansatte, som var tilfellet da barnehagen ble bygget.
Nå er det 26 ansatte. Barnehagen har et kombinert møterom og arbeidsrom for pedagogene, det er behov for et eget møterom. Ikke tilfredsstillende garderobeforhold i 1.etg for ansatte og barn. Renholdsrommet er for lite.

Kanutten

Byggeår 1954. Ombygget til barnehage 1987.

542 kvm BTA i to etasjer pluss kjeller.

Barnehagen har 49 barn., fire avdelinger, en av dem er plassert på gård i nærheten. Godkjent leke- og oppholdsareal er 249 kvm, hvorav 99 kvm er leid.

Uteoppholdsareal 2 750 kvm.

Bygget bærer preg av at det er et gammelt bygg. Det er slitasje på fasader og vinduer. Vinduer, tak og fasader har mindre isolasjon enn dagens krav - og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning. Det er generelt slitasje innvendig på dører, gulv og tak.

Universell utforming

Trinnfri adkomst til hovedinngang, men inngangen ligger mellom 1.etasje og kjeller. Det er ikke heis i bygget og ikke dørautomatikk på ytterdøra. Personaltoalett og garderober ligger i kjelleren. Det kreves store investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Yttervegger

Yttervegger sannsynligvis i reisverk/bindingsverk med lite isolasjon.

Vegg mot nord og øst har koblede vinduer delvis med innsatt isolerglass inne i mellom vinduene – stedlig tilpasset/innlistet.

Vinduer

Koblede vinduer i yttervegg mot nord – moden for utskifting.

Skiftet til vinduer med isolerglass i vegg mot sør.

Tiltak:**Sanitæranlegg**

Gamle anlegg i kjeller – modent for utskifting. Betonggulv på grunn i kjeller – sannsynligvis uisolert gulv på grunn – malt gulv som flasser i sanitær/Wc-avdeling.

Ventilasjonsanlegg

Ikke ventilasjonsanlegg i bygget - dårlig inneklima i følge styrer – varmt om sommeren.

Ventilasjonsanlegg må monteres. Montasje av nytt ventilasjonsanlegg her vil være relativt enkelt med store takhøyder i plan 1 og 2 og plass for aggregat i kjeller.

Leksdal

Byggeår 1913, var skolen i sør-Leksdal. Ombygget til barnehage 1997.

342 kvm. BTA i tre etasjer.

Barnehagen har 33 barn i to avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 216 kvm.

Uteoppholdsareal 2 915 kvm.

Bygget bærer preg av at det er et gammelt bygg. Det er slitasje på fasader og vinduer. Vinduer, tak og fasader har mindre isolasjon enn dagens krav - og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning. Det er generelt slitasje innvendig på dører, gulv og tak.

Universell utforming

Det er ikke dørautomatikk på ytterdøra. Det er ikke heis i bygget. I bygget er det flere forskjellige golvnivåer. Det kreves store investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Tak

Stålplatetak – luftet takverk – underdimensjonert i forhold til dagens krav – snøen på taket

smelter/faller av ifølge vaktmester. Stålplatetekking 1997 – vindskier og stormlekter moden for utskifting.

Tiltak:

Grunnmur

Grunnmurer i dårlig forfatning i gammel del – grunnmur tilbygg /bod har behov for utbedring/underfylling. Vanskelig å gi pris før nærmere undersøkelser.

Yttervegger

Tømmermannspanel slitt og preget av vær og vind – gammel del har behov for etterisolering/vindtetting/kledning, og skifte av vinduer.

Vinduer

Trevinduer – noen gamle vinduer og noen fra 1997. Behov for maling mot vest/sørvest.

Ventilasjonsanlegg

Ingen ventilasjon i sokkel eller kontor på loft.

Ventilasjonsanlegget i 1.etg står i det ene oppholdsrommet, og lager for mye støy. Avtrekk fra toalett og stellerom fungerer dårlig.

Annen kommentar

Ikke tilfredsstillende garderobeforhold i 1.etg for ansatte og barn. Det er også for få toaletter. Trappa opp til personalrommene i 2.etasje er bratt. Det er kaldt på arbeidsrommet til pedagogene i 2. etasje, og det er for lite vinduer i rommet. Rommet brukes også til lager og gjennomgangsrom til møterommet. Det siste virker forstyrrende på dem som arbeider på rommet. Lokaler i sokkel nyoppusset og har godt klima og god akustikk. Bra utomhusanlegg med potensiale – stort og varierende.

Reinsholm

Byggeår 2008. BTA 859 kvm i to etasjer.

Barnehagen har 82 barn i tre avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 424 kvm.

Uteoppholdsareal 2 500 kvm.

Konstruksjonene er utført i hht TEK97, og tilfredsstiller dagens standard. Isolasjonstykkelse er i hht dagens standard.

Universell utforming

Godt tilrettelagt både ute og inne. Det er ikke dørautomatikk på ytterdøra.

Alternativ fyring

Oljekjele – skal utfases før 2020.

Vinne

Byggeår 1984, tilbygg 2000. BTA 353 kvm i en etasje.

Barnehagen har plass til 42 barn i to avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 187 kvm.

Uteoppholdsareal: 3775m²

Vinne barnehage ligger lunt til i nærheten av Vinne skole. Uteområdet ble oppgradert i 2014, samtidig med at det ble bygget en ny bod.

Universell utforming

Tilrettelagt både ute og inne, lite og oversiktlig. Noe bratt rampe og høge dørterskler. Det kreves investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Vinduer

Trevinduer med isolerglas fra byggeåret. Utettheter registreres ved vinduene, det er trekk på vinters tid.

Tiltak:**Ventilasjonsanlegg**

Det er ikke ventilasjonsanlegg i bygget – kun gammelt avtrekksanlegg. Inneklimaet oppfattes meget dårlig av de ansatte noe som også ble registrert under befaringen.

Annen kommentar:

Golvbelegget er mange steder fra barnehagens byggeår, og er dårlig! Det er generelt slitte overflater innvendig i barnehagen.

Det er kalde golv i alle avdelingene, og det trekker fra vinduene. Det er for små personalrom. Pauserommet er for lite, arbeidsrommet for pedagogene fungerer også som møterom, bibliotek og lager, og blir for trangt. Det er behov for mer lagerplass.

Vuku

Byggeår 1987. BTA 391 kvm i en etasje som brukes til barnehage, lager i sokkel. Barnehagen har plass til 29 barn i to avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 126 kvm. Uteoppholdsareal: 1 100 kvm. Barnehagen ble kjøpt av Vuku IL høsten 2015. Vedtak på at barnehagen skal rives og bygges nytt.

Yttervegger

1.etg - yttervegger i bindingsverk isolert med 100 - 150mm isolasjon – utvendig tømmermannskledning. Kald trekk ved vinduer/vegger i følge ansatte. Tømmermannspanel mot vest/sørvest noe slitt og preget av vær og vind – har behov for vedlikehold og maling. Sokkeletasjen bærer preg av dårlig inneklima og mugg-lukt – rommene brukes til lager.

Ventilasjonsanlegg

Ikke balansert ventilasjonsanlegg – dårlig inneklima.

Universell utforming

Det kreves store investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet

Annen kommentar.

Konstruksjonene er underdimensjonert, men det er gjort tiltak for å rette opp bygget. Isolasjonstykkelse er ikke iht dagens standard. Overflater på golv, vegger og tak innvendig trenger generelt oppussing. Meget dårlig klima i sokkel.

Ørmelen

Byggeår 1977 og 2004. BTA 640 kvm i to etasjer.

Barnehagen har 75 barn i fire avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 325 kvm.

Uteoppholdsareal: 2 845 kvm.

Det er trangt på parkeringsplassen, og det er ikke fortau. Det er ønskelig å etablere en egen P-plass for personalet på friområdet like ved.

Universell utforming

Fast dekke gjør det enkelt å ta seg fram for rullestolbrukere. Det er ramper til innganger, men rampene er for bratte. Det er Ikke dørautomatikk på ytterdørene.

Alle avdelingene ligger på ett plan. Det er Ikke heis til personalrommene i 2. etg. Det kreves investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Garnes

Garnes barnehage ble bygget i 1998 sammen med samfunnshuset, som et tilbygg til Garnes skole.

BTA 162 kvm i en etasje. Personalet bruker personalrommet i skolen, kopimaskin og scanner. Barnehagen bruker gymsalen.

Barnehagen har plass til 34 barn i to avdelinger. Godkjent leke- og oppholdsareal er 120 kvm. Uteoppholdsareal: 550 kvm.

Universell utforming

Adkomst til barnehagen er ikke universelt utformet på grunn av trappa ved hovedinngangen. Det er ikke dørautomatikk på inngangsdørene.

Annet:

Det er et kombinert kontor for styrer, arbeidsrom for pedagoger og møterom. Barnehagen mangler et møterom.

Det er litt trange garderobeforhold for personalet. Personalet kan bruke garderober i kjeller for dusjing. Det kreves investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Ness

Byggeår 1979/84. Ness skole er en fådelt skole med barnehage i samme bygning.

228 kvm. BTA i sokkelen brukes til barnehage.

Barnehagen har pr 1.1.15 28 barn. Uteoppholdsareal: 2 500 kvm.

Det er lite plass til foreldre som skal levere barn i barnehagen. Foreldrene parkerer på ballplassen ved skolen. Dette er ingen god løsning av hensyn til trafikksikkerheten. Barnehagens uteområde er inngjerdet med port.

Universell utforming:

Barnehagen er liten og oversiktlig. Det er ingen store trafikkarealer med behov for ledelinje. Det er ikke trinnfri adkomst til hovedinngangen fordi dørterskelen er for høy. Det er ikke dørautomatikk på ytterdørene. Det kreves investeringer for at barnehagen skal bli universelt utformet.

Større tiltak som bør prioriteres i barnehagene:

Kostnadsberegningene er overslag som baserer seg på erfaringstall. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.

Garnes og Ness barnehage er del av skolebygg. Vuku er ikke med i tiltaksplanen, da det planlegges ny barnehage i Vuku.

Barnehager – Tiltak og kostnadsberegning	Tall i 1000			
Forbregd/Lein				
Brannteknisk utbedringer (erfaringstall)	200'			
Tilbygg for arbeidsrom, personalgarderober, møterom og renholdsrom. 100 kvm x 35'	3500'			
Vent.anlegg	400'			
	4400'			
Kanutten barnehage				
Brannteknisk utbedringer (erfaringstall)	500'			
Nytt ventilasjonsanlegg med kanaler	1000'			
Tilbygg for personalgarderober, sanitærrom, baserom. 100 kvm x 35'	3500'			
	5000'			
Leksdal barnehage				
Brannteknisk utbedringer (erfaringstall)	700'			
Nytt ventilasjonsanlegg	1000'			
Oppgradering mur	500'			
Fasadeutbedring	200'			
	2400'			
Reinsholm				
Brannteknisk utbedringer (erfaringstall)	100'			
	100'			
Vinne barnehage				
Brannteknisk utbedringer (erfaringstall)	200'			

	Nytt ventilasjonsanlegg med kanaler	1000'			
	Tilbygg 50 x 35'	1750'			
		3950'			
	Ørmelen barnehage				
	Brannteknisk utbedringer (erfaringstall)	300'			
	Til sammen	16150'			

Tilstand andre bygg

Tilstandsvurderingene for byggene er gjort internt av bygg og eiendom. Vi kjenner byggene godt gjennom daglig vedlikehold og kontakt med brukere av byggene.

Helsebygg:

- Vuku bo – og servicesenter har et eldre bygg, et bygg fra 1974 og nytt tilbygg fra 2006. Det er utfordrende å gjøre eldre bygg egnet til helseinstitusjoner etter dagens lover, forskrifter og bestemmelser. Både for gammelen og bygget fra 1974 er det nødvendig med oppgraderinger.
- Verdalsøra og Ørmelen bo- og helsesenter er det arbeidet mye med velferdsteknologi, branntekniske tiltak og energi de siste årene.

Siden det er ventet store forandringer innen helsesektoren avventes nærmere beskrivelse og tiltak.

Omsorgsleiligheter:

- For en del av omsorgsleilighetene og andre helserelaterte bygg med leiligheter som ble bygget på 90-00 tallet, har kommunen inntekt fra månedlig husleie. Det er ønskelig fra bygg- og eiendom at noe av disse inntektene øremerkes til oppussing av leiligheter og bygg. Dette for å sikre en jevnlig heving av husstandarden. Mange av byggene er 20-25 år og det forventes å bli større vedlikeholdsutgifter i de nærmeste årene.

Kulturbygg:

- Møllegata som brukes som opplæringsbygg, trenger generell oppussing og nytt vent.anlegg. Bygget som butikk-/kontorlokaler og ikke beregnet til undervisningsformål.
- Arken er et eldre bygg som har en del funksjonelle utfordringer for brukerne. Det er nødvendig med oppgradering av hele bygget.
- Kinobygget har kinolokaler, NAV-kontor, servicekontor og bibliotek. Biblioteket i 2.etg trenger nytt ventilasjonsanlegg

Administrasjonsbygg:

- Rådhuset ble bygget på 70-tallet i to etapper. Paviljongen er et eldre en-etasjers bygg som har dårlig standard.
- Helsesenteret er bygg fra 1974, påbygg 3.etg og noe ombygging ble gjort på 90-tallet.
- Herredshuset bygning fra 1919, Herredshus/kommunalt hus fra 1938. Før det Folkets hus. Noe ombygging innvendig og tilpasning de siste tiårene.
- Vektergata 7 og 9 og kinobygget er nyere bygg som er tatt i bruk/ombygd og blir tatt i bruk. God standard som bør opprettholdes med jevnlig vedlikehold.

Kommunaltekniske bygg:

- Brukes i mindre grad som personalbygg, bortsett fra driftsbygget til uteavdelingen og brannvesenet på Tinden.
Det er en mulighet å bygge kontor og møterom for vaktmestrene i 2.etg som har behov for en felles møteplass, og brannmannskapet som har behov for nye kontorer. Det er i dag en tom etasje på 325 m².

Bør prioriteres:

- Utbedring og skifte av gamle vinduer pga manglende vedlikehold og energisparing. Nye vinduer kan redusere varmetapet betraktelig og bedrer inn klimaet
- å skifte gamle ventilasjonsanlegg bedrer inn klimaet, og er energiøkonomisk en pluss
- Utbedre og vedlikeholde eksisterende bygg slik at de holder en funksjonell og kvalitetsmessig god standard. Da må det settes av midler til jevnlig vedlikehold, både til drift og til materielt vedlikehold
- å utbedre de branntekniske kravene

Kostnadsberegning for tiltak

Kostnadsberegningene er basert på tilbakemeldinger fra vaktmestrene og brukerne av byggene, konsulentrapporter og befaringer. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.

Ut fra lista må vi prioritere tiltakene etter budsjettet som vedtas hvert år. Hvis vi som følge av eksterne krav eller politiske vedtak skal gjøre ombygging, gjør vi flere tiltak/oppgraderinger samtidig på bygget.

Eiendomsnavn – prioriteringer av tiltak	
Møllegata	
Oppgradering	500'
Vent.anlegg	400'
Arken	
Oppgradering	3500'
Kinobygget	
Ventilasjonsanlegg	400'
Rådhusområdet	
Rådhus: Vedlikehold av fasade – vinduer, kledning	500'
Nytt ventilasjonsanlegg	400'
Helsesenter: Nytt ventilasjonsanlegg	400'
Vedlikehold av fasade – vinduer, kledning	300'
Vektergata 7 og 9: Oppgradering	300'
Kommunalteknisk bygg Tinna	
Ombygging 2.etg – storrom, kontorer, ventilasjon	700'

Tiltak omsorgsleiligheter		
	Branntekniske tiltak, vedlikehold. 500' x 10 år	5000'
Totalt		12400'

1721 - Framdriftsplan for behandling av skolebygg til akseptabel standard

Saksbehandler: Bjørn Erik Haug E-post: bjorn.erik.haug@verdal.kommune.no Tlf.:	Arkivref: 2016/1613 - /
---	-----------------------------------

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal formannskap	17.03.2016	30/16
Verdal kommunestyre	30.03.2016	21/16

Rådmannens innstilling:

7. Rådmannens framdriftsplan for utvikling av skolebygg i Verdal til akseptabel standard tas til etterretning.
8. Prioritering og bevilgninger til formålet må skje gjennom den årlige behandling av økonomiplan og budsjett.

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 17.03.2016

BEHANDLING:

Ved votering ble rådmannens forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

9. Rådmannens framdriftsplan for utvikling av skolebygg i Verdal til akseptabel standard tas til etterretning.
10. Prioritering og bevilgninger til formålet må skje gjennom den årlige behandling av økonomiplan og budsjett.

Vedlegg:

- 1 Rapport skolebygg til akseptabel standard

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Kommunestyret gjorde slikt vedtak i sak 032/15 «Forslag til ny og mer effektiv skolestruktur i Verdal kommune, og forslag til ny lokal forskrift til skolekretsgrenser i Verdal kommune.»

1. Verdal kommune opprettholder dagens skolestruktur. Fokus må ligge på pedagogisk forsvarlighet (eksempelvis gjennom godt fagmiljø og tilstrekkelig elevgrunnlag) samt at det må være tett dialog mellom skoleeier og foreldre og foresatte.
2. Verdal kommune må bruke infrastruktur og skolebygg ut fra et helhetlig samfunnsutviklingsperspektiv. Elevtallet ved grendeskolene i Verdal har holdt seg svært stabil de 10 siste år. Skolen har stor betydning for bosetting og bolyst i hele kommunen.
3. Oppgradering av gymsal og ny SFO ved Ørmelen skole iverksettes i 2015. Antatt kostnad på 15 millioner kroner. Årlig rente og avskrivningskostnad på 0,9 mill. Ferdigstillelse sommeren 2016.
4. Med bakgrunn i skolebruksplan Verdal (K 94/14) bes rådmannen legge frem framdriftsplan for utvikling av skolebygg i Verdal til akseptabel standard.»

Skolebruksplan Verdal i punkt 4. er gjort med bakgrunn i tilstandsrapporter som Arcon Prosjekt AS gjorde i 2014. Arcon Prosjekt AS vurderte og beskrev den bygningsmessige tilstand i egen rapport. Opplysninger fra grunneier/eiendomsbesitter, registreringer og fotografier fra befaringen ble lagt til grunn for rapporten.

Akseptabel standard

Rapporten til Arcon Prosjekt AS er også bakgrunn for vår tilstandsrapport om skolene i Verdal.

Hva som er akseptabel standard og som tilfredsstiller forskriftene i forhold til den aktuelle bruken, er noe som politikerne i Verdal også må vurdere og prioritere.

Det er, som rapporten fra Arcon Rapport viser, mange ting som bør oppgraderes på skolene.

Skal skolene oppgraderes etter dagens krav er oppgradering etter TEK-10 nødvendig. Hvis ikke må det prioriteres hvilke tiltak som bør gjøres.

Det som foreslås å prioritere er:

- Branntekniske tiltak
- Fasader - Vinduer/isolering/kledning

- Ventilasjon
- Garderober/dusjforhold
- Pedagogisk forsvarlighet

For å oppnå tilfredsstillende brannsikkerhet på skolene er de nødvendige branntekniske tiltak beskrevet. Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav om at kommunen må følge opp.

I hht TEK10 er krav til energiforbruk for skoler 120 kWh/m²/år.

Verdalsøra skole var under 120 for første gang i 2015. Skolebygget er nå innkjørt og justert når det gjelder drifta, og vi forventer at energibruken holder seg lavt.

Det er mange skoler som har originale vinduer fra 70-tallet – og manglende isolering i tillegg.

Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5. Det er bare Vuku u-skole og Verdalsøra skole som har nyere vinduer, de fleste vinduer er originale vinduer fra 70-tallet som er moden for utskifting. Nye vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8 noe som reduserer varmetapet betydelig.

Ved å gjøre tiltak med vinduer, isolering og ventilasjonsanlegg reduseres energitapet og energieffektiviteten økes.

Det er også noen skoler som har eldre og lite effektive ventilasjonsanlegg.

En stor del av energien som brukes i bygninger i dag er relatert til ventilasjon og luftbehandling. Etterhvert som energikostnaden til ventilasjon og luftbehandling har gått opp, har behovet for effektiv utnyttelse av energien oppstått. Det settes samtidig strengere og strengere krav til innemiljøet. Godt innemiljø krever hyppig utskiftning av inneluften slik at forurensninger, overflødig varme, lukt og fukt fjernes fra byggets oppholdssoner. Ventilasjonen kan tillegges alle disse oppgavene.

Vi foreslår også å prioritere garderober og dusjforholdene da de er dårlige på flere skoler.

Det er med i vedtaket (pkt. 1) at fokus må ligge på pedagogisk forsvarlighet. Etter tilbakemeldinger fra rektorene er det flere som peker på mangel på rom (fellesrom, møterom, klasserom, arbeidsrom) som et pedagogisk problem.

Tilbygg er derfor også med i beskrivelsen. Areal- og rombehov er noe som må planlegges for hver skole, sammen med utbyggingsmuligheter. Arealet på tilbygget er derfor retningsgivende.

Pedagogiske utfordringer i skolebygg i Verdal kommune.

Elevperspektivet.

Manglende vedlikehold over tid har medført noe nedslitte skolebygg i Verdal. Forskning viser at det er svært viktig for å unngå hærverk og ødeleggelser at ting som er i stand blir reparert umiddelbart etter skade. Hvis ikke øker hærverket og skolene kommer inn i en «ond sirkel» der tilstanden forverres raskt.

Det viktigste ved et skolebygg er at det er i en slik stand at det ikke påfører elevene helseplager og gir grunnlag for læring. Påførte helseplager vil gå ut over det pedagogiske tilbudet, og

dermed læringen. Eksempler på dette er støy, dårlig luftkvalitet, fare for muggsopp, dårlig temperaturstyring, mangel på lys og trangboddhet.

På generelt grunnlag vil skolebygg som ikke er i forsvarlig stand kunne gå ut over det pedagogiske tilbudet, og dermed elevresultater.

Skolene rapporterer spesielt om mangel på, eller ikke tilfredsstillende grupperom og klasserom, garderober, dusjanlegg, toalettforhold, og fellesrom for elever. Dette reduserer kvaliteten på undervisningen da viktige rammefaktorer som tilgang på egnede rom og utstyr ikke er til stede. Dette har medført at mange rom må brukes til ulike ting. Et eksempel er at gymsalen ved Volden skole må brukes som klasserom. Et annet er at biblioteket ved Stiklestad skole nå må gjøres om til klasserom igjen.

Nye krav og forventninger til skolebygg, metodevalg i skolen og nye undervisningsmetoder krever andre fysiske forhold enn tidligere. Det har medført at flere skoler har gjort om tidligere klasserom til annen bruk (Grupperom, datarom, bibliotek, mat og helse, musikkrom, amfi, arbeidsrom for lærere osv.) Svingende elevtall opp gjennom årene har gjort dette mulig, og når elevtallet igjen øker blir det mangel på klasserom og grupperom. Dette har igjen ført til svært dårlige byggetekniske løsninger med følger som dårlig ventilasjon, belysning, trangboddhet mm.) Dette påvirker selvsagt det pedagogiske arbeidet i skolene.

Ansatte perspektivet.

Arbeidsmiljøloven setter krav til utformingen av en arbeidsplass. Klasserom som er omgjort til arbeidsrom for lærere er en gjenganger på skolene. Dette har medført trangboddhet og lite egnede lokaler for lærere og elever. Da skolene ble bygd for 40-50 år siden var det ikke krav til arbeidsrom for lærere. Da var arbeidsplassen til læreren kateteret på klasserommet. Nye arbeidstidsbestemmelser har medført at lærere og andre ansatte har krav på ordnede forhold rundt sin arbeidsplass.

Ulikheter mellom skolene

Det er de siste årene oppført ett nybygg (Verdalsøra Barneskole og Verdalsøra Ungdomsskole - 2012), og ett renoveringsprosjekt (Vuku oppvekstsenter-2010) i Verdal kommune. Disse skolene er i tilfredsstillende forfatning og bør gi grunnlag for et godt pedagogisk utbytte for elevene. Vi har ikke undersøkelser som viser at det er en sammenheng mellom læringsresultater og alderen på skolebygg. Likevel er det lett å se at det har oppstått store kvalitetsforskjeller og forskjeller i rammefaktorer når det gjelder skolebygg i Verdal. På sikt vil dette kunne utgjøre forskjeller som i første omgang ikke er målbare, men som på sikt vil kunne være det. Det bør vurderes om elevene i Verdal i dag har et likeverdig tilbud med tanke på de fysiske rammefaktorer.

Rådmannen anbefaler at man i første omgang prioriterer de faktorer angående skolebygg som kan medføre en helserisiko, og dermed en påvirkning på det pedagogiske tilbudet. I uprioritert rekkefølge bør man derfor prioritere branntekniske tiltak, ventilasjon, vinduer/isolering, garderober og dusjforhold.

Det er også et alternativt å bygge nye skoler i stedet for å oppgradere og bygge nye tilbygg på Stiklestad, Vinne og Ørmelen. Slitasjen, alder og tilstanden på skolene tilsier at det må vurderes før det investeres for mye på skolene.

Vurdering:

Det er bedt om at rådmannen legger frem framdriftsplan for utvikling av skolene til akseptabel standard. Da må det gjøres prioriteringer – hva legges i akseptabel standard! Tiltakene er gjort ut fra rådmannens betraktninger:

Branntekniske tiltak, Fasader - Vinduer/isolering/kledning, Ventilasjon, Garderober/dusjforhold og Pedagogisk forsvarlighet.

Slitasje, nye krav og tilstanden på skolene tilsier at det må vurderes nøye før det investeres for mye på skoler som er 40 år gamle. Erfaring fra restaurering av Vuku skole viser at en kan komme opp i kostnad for nybygg ved omfattende rehabilitering av gamle bygg.

Det er beskrevet tiltak for ca. 56 mill. kr for skolene. Disse gjengis nedenfor i prioritert rekkefølge. For mer detaljerte tall vises det til vedlegget.

Skoler.			
	Stiklestad	13.100.000	
	Vinne	15.700.000	
	Ørmelen	11.150.000	
	Ness	10.050.000	
	Leksdal	1.650.000	
	Garnes	2.600.000	
	Volden	645.000	
	Vuku	1.350.000	
		56.245.000	
Kostnadsberegningene er overslag som baserer seg på erfaringstall. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.			

Størrelsen på de årlige bevilgninger til formålet må vedtas gjennom behandling av økonomiplan/budsjettet.

Etter rådmannens mening bør en ha som ambisjon å gjennomføre tiltakene i løpet av en 5-6 års periode. Dette innebærer årlige bevilgninger på ca. 10 mill. kroner.

Branntekniske tiltak er noe som må prioriteres etter krav fra Innherred brann og redning. Det er kostnadsbesparende å gjøre de branntekniske utbedringer når skolen utbedres.

Framdriftsplan for utvikling av skolebygg til akseptabel standard

Bakgrunn

Sak i kommunestyret: PS 032/15 Forslag til ny og mer effektiv skolestruktur i Verdal kommune, og forslag til ny lokal forskrift til skolekretsgrenser i Verdal kommune.

«Vedtak:

5. Verdal kommune opprettholder dagens skolestruktur. Fokus må ligge på pedagogisk forsvarlighet (eksempelvis gjennom godt fagmiljø og tilstrekkelig elevgrunnlag) samt at det må være tett dialog mellom skoleeier og foreldre og foresatte.
6. Verdal kommune må bruke infrastruktur og skolebygg ut fra et helhetlig samfunnsutviklingsperspektiv. Elevtallet ved grendeskolene i Verdal har holdt seg svært stabil de 10 siste år. Skolen har stor betydning for bosetting og bolyst i hele kommunen.
7. Oppgradering av gymsal og ny SFO ved Ørmelen skole iverksettes i 2015. Antatt kostnad på 15 millioner kroner. Årlig rente og avskrivningskostnad på 0,9 mill. Ferdigstillelse sommeren 2016.
8. Med bakgrunn i skolebruksplan Verdal (K 94/14) bes rådmannen legge frem framdriftsplan for utvikling av skolebygg i Verdal til akseptabel standard.»

Skolebruksplan Verdal i punkt 4. er gjort med bakgrunn i tilstandsrapporter som Arcon Prosjekt AS gjorde i 2014.

Arcon Prosjekt AS vurderte og beskrev den bygningsmessige tilstand i egen rapport.

Opplysninger fra grunneier/eiendomsbesitter, registreringer og fotografier fra befaringen ble lagt til grunn for rapporten. Tilstandsanalysen ble utført etter NS3424 - registreringsnivå 1 og etter befaring og visuell vurdering av bygningsmassen.

Arcon Prosjekt AS utarbeidet kalkyle som gjelder oppgradering til Tek 10 – ikke ombygging med bakgrunn i behov for pedagogiske endringer.

Oppgradering til dagens tekniske krav for skoler, TEK 10 – kostnadsoverslag fra Arcon Prosjekt. Bare oppgradering, ikke ombygging. Tall i mill.kr.

Totalsummen er på 266 mill. kr.

Garnes	Leksdal	Ness	Stiklestad	Verdals-Øra b/u	Vinne	Volden	Vuku b/u	Ørmelen
26,1	11,0	28,2	41,0	0	47,0	5,3	35,0	72,1

Akseptabel standard

Rapporten til Arcon Prosjekt AS er også bakgrunn for vår tilstandsrapport om skolene i Verdal. Hva som er akseptabel standard og som tilfredsstiller forskriftene i forhold til den aktuelle bruken, er noe som politikerne i Verdal også må vurdere og prioritere.

Det er, som rapporten fra Arcon Rapport viser, mange ting som bør oppgraderes på skolene.

Skal skolene oppgraderes etter dagens krav er oppgradering etter TEK-10 nødvendig. Hvis ikke må det prioriteres hvilke tiltak som bør gjøres.

Det som kan prioriteres er:

- Branntekniske tiltak
- Fasader - Vinduer/isolering/kledning
- Ventilasjon
- Garderober/dusjforhold
- Pedagogisk forsvarlighet

For å oppnå tilfredsstillende brannsikkerhet på skolene er de nødvendige branntekniske tiltak beskrevet. Det er brannteknisk tilstandsvurdering fra konsulenter som har gjort en vurdering på skolene.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav om at kommunen må følge opp.

I hht TEK10 er krav til energiforbruk for skoler 120 kWh/m²/år.

Verdalsøra skole var under 120 for første gang i 2015. Ny-skolen er nå innkjørt og justert når det gjelder drifta, og vi forventer at energibruken holder seg lavt.

Det er mange skoler som har originale vinduer fra 70-tallet – og manglende isolering i tillegg. Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5. Det er bare Vuku u-skole og Verdalsøra skole som har nyere vinduer, de fleste vinduer er originale vinduer fra 70-tallet som er moden for utskifting. Nye vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8 noe som reduserer varmetapet betydelig.

Ved å gjøre tiltak med vinduer, isolering og ventilasjonsanlegg reduseres energitapet og energieffektiviteten økes.

Maksimal støtte av tiltakene gjennom Enova er normert til 330 000 kr.

Det er også noen skoler som har eldre og lite effektive ventilasjonsanlegg.

En stor del av energien som brukes i bygninger i dag er relatert til ventilasjon og luftbehandling. Etterhvert som energikostnaden til ventilasjon og luftbehandling har gått opp, har behovet for effektiv utnyttelse av energien oppstått. Det settes samtidig strengere og strengere krav til innemiljøet. Godt innemiljø krever hyppig utskiftning av inneluften slik at forurensninger, overflødig varme, lukt og fukt fjernes fra byggets oppholdssoner. Ventilasjonen kan tillegges alle disse oppgavene.

Ved å utnytte ventilasjonen fullt ut har man imidlertid muligheten til både å spare energi og oppnå et godt innemiljø. Når luften tilføres med riktig mengde direkte dit den kan gjøre nytte for seg, dvs. styres til den del av et rom eller en bygning hvor det er behov for den, vil nødvendig luftmengde og energiforbruk bli vesentlig mindre, samtidig som at innemiljøkravene ivaretas

Vi prioriterer også garderober og dusjforholdene da de er dårlige på flere skoler.

Det er med i vedtaket (pkt. 1) at fokus også må ligge på pedagogisk forsvarlighet. Etter tilbakemeldinger fra rektorene er det flere som peker på mangel på rom (fellesrom, møterom, klasserom, arbeidsrom) som et pedagogisk problem.

Tilbygg er derfor også med i beskrivelsen. Areal- og rombehov er noe som må planlegges for hver skole, sammen med utbyggingsmuligheter. Arealet på tilbygget er derfor retningsgivende.

Pedagogiske utfordringer i skolebygg i Verdal kommune

Elevperspektivet

Manglende vedlikehold over tid har medført nedslitte skolebygg i Verdal. Forskning viser at det er svært viktig for å unngå hærverk og ødeleggelser at ting som er i ustand blir reparert umiddelbart etter skade. Hvis ikke øker hærverket og skolene kommer inn i en «ond sirkel» der tilstanden forverres raskt.

Det viktigste ved et skolebygg er at det er i en slik stand at det ikke påfører elevene helseplager og gir grunnlag for læring. Påførte helseplager vil gå ut over det pedagogiske tilbudet, og dermed læringen. Eksempler på dette er støy, dårlig luftkvalitet, fare for muggsopp, dårlig temperaturstyring, mangel på lys og trangboddhet.

På generelt grunnlag vil skolebygg som ikke er i forsvarlig stand kunne gå ut over det pedagogiske tilbudet, og dermed elevresultater.

Skolene rapporterer spesielt om mangel på, eller ikke tilfredsstillende grupperom og klasserom, garderober, dusjanlegg, toalettforhold, og fellesrom for elever. Dette reduserer kvaliteten på undervisningen da viktige rammefaktorer som tilgang på egnede rom og utstyr ikke er til stede. Dette har medført at mange rom må brukes til ulike ting. Et eksempel er at gymsalen ved Volden skole må brukes som klasserom. Et annet er at biblioteket ved Stiklestad skole nå må gjøres om til klasserom igjen.

Nye krav og forventninger til skolebygg, metodevalg i skolen og nye undervisningsmetoder krever andre fysiske forhold enn tidligere. Det har medført at flere skoler har gjort om tidligere klasserom til annen bruk (Grupperom, datarom, bibliotek, mat og helse, musikkrom, amfi, arbeidsrom for lærere osv.) Svingende elevtall opp gjennom årene har gjort dette mulig, og når elevtallet igjen øker blir det mangel på klasserom og grupperom. Dette har igjen ført til svært dårlige byggetekniske løsninger med følger som dårlig ventilasjon, belysning, trangboddhet mm.) Dette påvirker selvsagt det pedagogiske arbeidet i skolene.

Ansatte perspektivet:

Arbeidsmiljøloven setter krav til utformingen av en arbeidsplass. Klasserom som er omgjort til arbeidsrom for lærere er en gjenganger på skolene. Dette har medført trangboddhet og lite egnede lokaler for lærere og elever. Da skolene ble bygd for 40-50 år siden var det ikke krav til arbeidsrom for lærere. Da var arbeidsplassen til læreren kateteret på klasserommet. Resten av arbeidet måtte foregå hjemme rundt kjøkkenbordet. Nye arbeidstidsbestemmelser har medført at lærere og andre ansatte har krav på ordnede forhold rundt sin arbeidsplass.

Ulikheter mellom skolene

Det er de siste årene oppført ett nybygg (Verdalsøra Barneskole og Verdalsøra Ungdomsskole - 2012), og ett renoveringsprosjekt (Vuku oppvekstsenter-2010) i Verdal kommune. Disse skolene er i tilfredsstillende forfatning og bør gi grunnlag for et godt pedagogisk utbytte for elevene.

Vi har ikke undersøkelser som viser at det er en sammenheng mellom læringsresultater og alderen på skolebygg. Likevel er det lett å se at det har oppstått store kvalitetsforskjeller og forskjeller i rammefaktorer når det gjelder skolebygg i Verdal. På sikt vil dette kunne utgjøre forskjeller som i første omgang ikke er målbare, men som på sikt vil kunne være det. Det bør vurderes om elevene i Verdal i dag har et likeverdig tilbud med tanke på de fysiske rammefaktorer.

Rådmannen anbefaler at man i første omgang prioriterer de faktorer angående skolebygg som kan medføre en helserisiko, og dermed en påvirkning på det pedagogiske tilbudet.

I uprioritert rekkefølge bør man derfor prioritere branntekniske tiltak, ventilasjon, vinduer/isolering, garderober og dusjforhold.

Likevel er det viktig at det tenkes videre på hvilken skolestruktur vi skal ha i Verdal slik at alle skoler kan rustes opp til en akseptabel standard på alle nivå.

Garnes oppvekstsenter:

Byggeår på skole 1976-77, grendehusdelen med barnehage, gymsal og grendehus bygget 1997. Noe oppgradering ble gjort på skoledelen i 1997. Bruttoareal 1905 kvm, uteoppholdsareal 25 000 kvm.

Utearealene inneholder kunstgressbane, liten grusbane fotball, asfaltert skolegård og lekeplass. Levering av elever skjer på sørsiden av skolen, ved fotballbanen. Der er det også en P-plass for besøkende/foreldre. Ansatte parkerer på nordsiden av skolen. Totalt antall P-plasser er 40. Det er ikke oppmerket HC-parkering.

Grunn og fundamenter

Kjeller/sokkel under deler av bygget med tilfluktsrom. Kryp kjeller under deler av bygget, gulv på grunn i samfunnshus. Grunnmur armert betong. Ingen synlige skader på grunnmur, fukt i kjeller ikke registrert.

Vertikalt bæresystem (søylar og vegger) i 1 og 2.etg og dekke mellom 1. og 2.etg i armert betong. Bæresystem i yttervegger av stål/tre.

Fasader

Ytterveggene med utvendig kledning av trepanel, antas isolert med 150 mm mineralull.

Utvendig trepanel fra byggets opprinnelse bør skiftes ut ved montering av nye vinduer.

Trevinduer fra 1976-77 med isolerglass, originale vinduer preget av 37 års bruk. Slitasje på beslag, glasslister, og karmer. Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5 og kan ha innebygget miljøgiften PCB og må behandles som spesialavfall. Nye vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8 noe som reduserer varmetapet betydelig.

Hovedinngangsdører i tre/glass fra byggets opprinnelse - automatisk åpning ikke montert.

Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Tak

Takplater av stål/imitert steinprofil - omtekket i 2005.

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstiller sannsynligvis ikke dagens krav til snølast.

Takkonstruksjon som pult-tak, luftet tretak med limtre som hovedbæring. Synlige deler av limtrebjelker innvendig stort sett i klar-lakkerte overflater. Ingen synlige skader på bjelker etter lekkasjer/overlast så nær som en bjelke i overgang barnehage/SFO. 150 mm mineralull, under halvparten av dagens minstekrav til isolasjon /u-verdi.

Takutstikket er uvanlig stort og har skjermet veggene bra.

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige flater på korridorvegger, skillevegger og sanitærrom har stort sett tilfredsstillende overflate.

En del av innvendig originaldører har behov for utbedring/utskifting. Himlinger i korridorer delvis av tresnittplater med store åpne felt fører til støvsamling.

Tekniske anlegg

El.anlegg, rør og sanitær fra 1977-78. All oppvarming med el.kraft.

To ventilasjonsanlegg fra byggeåret på skolen (1977).

Universell utforming

Det er en liten skole, ingen store åpne arealer der det er behov for ledelinjer. Materialbruk er gunstig for UU. Det er heis i bygget, og garderobene til gymsalen ligger i samme etasje som gymsalen. Det ligger et HC-WC i tilknytning til klasseromsfløya. Rommet har dusj.

Det er etablert rampe til hovedinngangen med noe bratt stigning på 1:7. Det er ikke automatiske døråpner på hovedinngangsdøra. Det er ikke hev- og senkbar kjøkkeninnredning i skolekjøkkenet (SFO).

Det kreves investeringer for at skolen skal bli universelt utformet. Omlegging av rampe, hovedinngangsdøra og kjøkkeninnredning.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra 1977, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og etterisolering.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav:

Kostnadsoverslag på hele bygget.

Størst kostnad (0,6 mill kr) til brannalarmanlegg kat. 2 med direktevarsling til brannvesen.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer/vegg

Originale trevinduer fra 1976/77, preget av nesten 40 års bruk og slitasje, bør byttes.

Utvendig trepanel fra byggets opprinnelse vil være naturlig å skifte ut ved montering av nye vinduer. Det må også vurderes ny kledning og isolering samtidig.

Ventilasjonsanlegg

To ventilasjonsanlegg fra byggeåret på skolen (1977). Begge bør byttes.

Leksdal skole:

Byggeår på skole 1976-77, tilbygg med SFO bygget 1998. Noe oppgradering ble gjort på skoledelen i 1998. Bruttoareal 1286 kvm.

Uteoppholdsarealet er 7 500 kvm.

Utearealene inneholder: Gressbane, kunstgressbane, basketballbane, sykkelbane og lekeplass.

Levering av elever skjer på østsiden av skolen. Det er lite plass til midlertidig parkering for foreldre som leverer barn med bil. Det er en parkeringsplass for ansatte med 12 P-plasser øst for bygget, det er for få. Trafikksituasjonen ved skolen er trang og er litt uoversiktlig.

Grunn og fundamenter

Bygningen er oppført i sokkel av plass-støpt betong med overbygg av trekonstruksjoner, med hovedbæring av limtre i tak. Sekundært bæresystem av lecaelementer i tak med oppforet lektesjikt og takteking av stålplater.

Fasader:

Trepanel isolert med 150 mm mineralull. Vestvegg noe slitasje, men ikke akutt behov for utbedringer. Noe utvendig pusset og malt mur/betongflater. Overflater utvendig yttervegger synes å være godt vedlikeholdt.

Trevinduer fra 1977 - isolerglass. Noen vinduer har beslag som har slitasje - ellers i grei stand. Nye åpningsvindu ufagmessig innsatt. Nye vinduer i gymsal.

Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5 og ha innebygget miljøgiften PCB og må behandles som spesialavfall. Noen vinduer har slitasje på beslag. Rømningsvindu må kunne åpnes. Dagens vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8 noe som reduserer varmetapet betydelig.

Hovedinngangsdører i tre/glass fra byggets opprinnelse - automatisk åpning ikke montert.

Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Tak

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstiller sannsynligvis ikke dagens krav til snølast. Tak som utsettes for snølast over 250 kg/m² bør ryddes for snø såfremt de ikke er dokumentert/ dimensjonert for større laster.

Saltak med limtre som hovedbæring og siporex lettbetongelementer. Isolasjon i tak - 200mm lettbetong med u-verdi ikke bedre enn 1,5. Taket er dårlig isolert og bør etterisoleres ved skifte av taktekkning.

Takrenner og taknedløp i stål - noe bulker etter påkjørsel - ingen lekkasjer.

Bygningene har hovedbæresystem og etasjeskillere i betong. Ingen synlige skader på takkonstruksjonen.

Innvendig, bygningsmessig

Gulv i 1.etg av vinylfliser og vinylbelegg fra 1977 - nye belegg vil være nødvendig innen neste 5-års periode.

Himlinger i korridorer av fiber systemhimling og tresonittplater (støvoppsamling med åpen himling) - øvrige himlinger av malte lettbetongelementer, plater/akustiske lyddemping.

Tekniske anlegg

El.anleg, rør og sanitært fra byggeåret 1976-77 er i normal standard.

Ett ventilasjonsanlegg fra 1979, to fra 2002 - balansert ventilasjon og varmegjenvinning.

Universell utforming

Det er en liten skole, ingen store åpne arealer der det er behov for ledelinjer. Materialbruk er gunstig for UU. Det er ikke heis i bygget, men garderobene til gymsalen ligger i samme etasje som gymsalen. Det ligger et HC-WC i tilknytning til 1.klasseromemt. Det er etablert rampe til hovedinngangen med stigning på 1:12. Det er ikke automatiske døråpner på hovedinngangsdøra. Det kreves investeringer for at skolen skal bli universelt utformet. Omlegging av hovedinngangsdøra og kjøkkeninnredning, det er ikke heis i bygget.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra 1977, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og isolering.

Pedagogisk forsvarlighet

Det er behov for ekstra grupperom. Dette kan løses ved å sette opp lettvegger i gangen rundt et arbeidsbord.

Det er behov for en arbeidsplass til for ansatt på personalrom.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav:

Kostnadsoverslag på hele bygget.

Størst kostnad (0,25 mill kr) til brannalarmanlegg kat. 2 med direktevarsling til brannvesen.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer/vegg

Originale trevinduer fra 1976/77, preget av nesten 40 års bruk og slitasje, bør byttes. Utvendig trepanel fra byggets opprinnelse vil være naturlig å skifte ut ved montering av nye vinduer. Det må også vurderes ny kledning og isolering samtidig

Ventilasjonsanlegg

Ventilasjonsanlegget fra 1979 bør byttes.

Ness oppvekstsenter:

Skole med byggeår 1984-86, barnehage i kjelleren. Bruttoareal 1836 kvm (pluss 228 kvm tekn. rom på loft). SFO-bygg med byggeår 1900 - tilbygg 1950-60. Bruttoareal 368 kvm (inkluderer ikke kjeller og loft)

SFO-bygget har tømmerkasse i eldste del av bygget - tilbygg antas oppført i reisverk eller bindingsverk. Bygget ansees ikke egnet til undervisningsbygg etter dagens lover, forskrifter og bestemmelser. Såfremt bygningen ikke er verneverdig, vil det ikke være naturlig og økonomisk forsvarlig å foreta større utbedringer av bygget. Ikke trinnfri adkomst eller heis til 2.etg.

Tomta ved Ness skole er på 20 264 m².

Utearealene inneholder: kunstgressbane tatt i bruk 2013, asfaltert skolegård, og lekeplass. Levering av elever skjer ved veien på sørsiden av skolen. Der er det også en P-plass for lærere og ansatte med 22 P-plasser. Det er ikke oppmerket HC-P-plasser.

SFO-bygget:

Grunn og fundament

Luftet kryperom, et lite kjellerrom med tilgang via luke i kjøkkengulvet i eldste bygget. Grunnmur er betong-murverk. Kjeller i tilbygget.

Fasader

Laftede yttervegger i gammel del – isolasjonstykkelse ukjent. Utvendig tømmermannspanel på vegg mot sør/vest råtebefengt nedre del av bordkledning. Maling flasser av.

Trevinduer - delvis koblede og delvis trevinduer med isolerglass. Vinduer antas fra perioden 1980 - 2010. Noen av vinduene har delvis umalte sprosser, antydning til kondens og fuktskader på treverk. Vinduer mot vest, og to vinduer mot nord er skiftet.

Hovedinngangsdører i tre/glass - eldre utførelse.

Tak

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstillende sannsynligvis ikke dagens krav til snølast. Luftet saltak med stålplatetekking med ukjent isolasjon.

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige flater på yttervegger - malt panel.

Vinyl gulvbelegg i hele bygget - kvalitet og tilstand er bra. Kjellergulv malt betong med vegger i WC/sanitær rom i malte flater. Tydelige fuktskader på vegger.

Tekniske anlegg

El.anlegg med mye varmgang i hovedsikringer. Tilkomst til sanitæranlegg i kjeller via smal trapp. Det er ikke ventilasjonsanlegg i bygget.

Universell utforming

Det er tre innganger til bygget fra skolegården. Inngangene er ikke merket.

Innvendig er det forskjellige løsninger fra rom til rom. I noen rom har dører og trapper god kontrast til vegger og golv, mens det i andre rom er dårlig kontrast.

Det er kontrastmarkering på trappetrinn. Rekkverket er tett, men litt lavt.

Bygget er ikke egnet for rullestolbrukere. Det er trapper ved alle inngangsdørene, og det er ikke heis i bygget. I andre etasje er det flere nivåer på golvene.

Pedagogisk forsvarlighet

Det bør bygges nytt SFO-bygg i stedet for oppgradering av eksisterende bygg, jfr konklusjon fra Arcon.

«.... Bygget ansees ikke egnet til undervisningsbygg etter dagens lover, forskrifter og bestemmelser. Såfremt bygningen ikke er verneverdig, vil det ikke være naturlig og økonomisk forsvarlig å foreta større utbedringer av bygget.»

Skole:

Grunn og fundamenter

Grunnmurer armert betong - ingen synlige skader/setninger - kun svinnsprekker i flisbelagt vegg i dusjanlegg i kjeller

Vertikalt bæresystem (søylar og vegger) i 1 og 2.etg og dekke mellom 1. og 2.etg i armert betong. Bæresystem i yttervegger av stål/tre. Takkonstruksjon som pult-tak, luftet tretak med limtre som hovedbæring.

Fasader

Yttervegg av bindingsverk i tre med utvendig tømmermannspanel - antas isolert med 150 mm mineralull. Malte plater med tilfredsstillende overflate.

Trevinduer fra 1984-86- originale vinduer preget av 30 års bruk - slitasje på beslag, glasslister, og karmar. Vinduene antas å ha en U-verdi på 2,5. Nye vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8 - noe som reduserer varmetapet betydelig.

Rømningsvindu må kunne åpnes.

Hovedinngangsdører i tre/glass fra byggets opprinnelse - automatisk åpning ikke montert.

Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Tak

Takplater av stål/imitert steinprofil - lakk delvis slitt av - skjoldet. Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstillende sannsynligvis ikke dagens krav til snølast.

Luftet pulttak med hovebæresystem av limtre. Ingen synlige skader på bjelker etter lekkasjer/overlast. Utstikkende limtrebjelker er utsatt for vær og vind - råteskader var ikke synlige hverken fra innsiden eller utsiden. Takutstikket er uvanlig stort og har skjermet veggene bra. Isolasjon i tak 150 mm mineralull - under halvparten av dagens minstekrav til isolasjon/verdi.

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige flater på korridorvegger, skillevegger og sanitærrom har stort sett tilfredsstillende overflate. Vegger i WC/sanitæravdelinger i betong og murverk - felles sanitæravdelinger har flisbelagte vegger.

Tredører i korridorer og felles trafikkareal - kvalitet og tilstand er bra.

En del av dørene fra 1984-86 har behov for utbedring/utskifting. Gulv i korridorer, sanitærrom og klasserom har 30-års slitasje.

Tekniske anlegg

El.anlegg, rør, sanitær og varmeanlegg og 4 ventilasjonsanlegg fra byggeår.

Universell utforming

Det er en liten skole, ingen store åpne arealer der det er behov for ledelinjer. Materialbruk er gunstig for UU. Det er ikke heis i bygget, men det er et HC-WC med dusj i tilknytning til gymsalen. Det er ikke automatiske døråpner på hovedinngangsdøra.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra 1984, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og isolering.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav:

Kostnadsoverslag på begge skolebygningene.

Størst kostnad (0,67 mill kr) til brannalarmanlegg kat. 2 med direktevarsling til brannvesen.

Begge byggene. Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer

Trevinduer fra 1984-86 med isolerglass. Alle vinduer på skolen bør byttes. Isolering og kledning på vegg må vurderes samtidig.

Ventilasjonsanlegg

4 anlegg fra byggeår barnehage/skole som bør skiftes.

Pedagogisk forsvarlighet

Det bør bygges nytt SFO-bygg i stedet for oppgradering av eksisterende bygg.

Stiklestad skole:

Stiklestad skole består av tre byggetrinn:

Byggetrinn 1 fra 1971, byggetrinn II fra 1987 og byggetrinn III fra 1998.

Tomta ved Stiklestad skole er på 15 165 kvm. Det er også med et område i skogen som brukes mye av skolen.

Utearealene inneholder kunstgressbane tatt i bruk 2007, ballbinge tatt i bruk 2002,

lekeplass med husker og klatrestativ, og en asfaltert skolegård.

Busene parkerer øst for skolen. Foreldrelevering av elever skjer på sør-østsiden av skolen.

Det er trangt i området der foreldrene skal levere barna, noe som fører til at foreldrene stopper andre steder på skolens område. Det fører til trafikkfarlige situasjoner. Sør for skolen er det P-plass for ansatte med 25 p-plasser.

Grunn og fundamenter

Leire og vanskelige grunnforhold. Evt. nybygg vil få spesiell fundamentering som vil påvirke prisen. Grunnmur med armert betong - ingen synlige skader/setninger.

Fasader

Yttervegger varierer mellom 100 mm - 200 mm mineralull alt etter år/byggetrinn.

Skallmurer i tegl antas isolert med 100 mm mineralull. Det er kaldt på lærerrommet om vinteren da teglveggen er dårlig isolert. Yttervegger av trepanel fra 1971 har behov for rehabilitering.

Vinduer i 1971-bygget har behov for utskifting. Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5 og ha innebygget miljøgiften PCB og må behandles som spesialavfall. Åpningsbeslag har betydelig slitasje. Rømningsvindu må kunne åpnes. Dagens vinduer kan leveres med U-verdi ned til 0,8 noe som reduserer varmetapet betydelig. Det er kaldt i lærerrom og klasserom i 1971-bygget om vinteren.

Vinduer i øvrig bygningsmasse er av nyere dato og vil ikke ha behov for utskifting i kommende år.

Hovedinngangsdører har ikke montert automatisk åpning.

Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Tak

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstiller sannsynligvis ikke dagens krav til snølast.

Bygningene har hovedbæresystem og etasjeskillere i betong - takverk varierer mellom limtrebjelker og oppskalket luftet tretak oppforet på betongdekke (1971-bygg).

Luftet saltak/ pulttak av trekonstruksjoner, takteking med stålplater. Det er kraftig ising fra taket over 1971-bygget om vinteren. Dette skyldes oppvarming av kaldt loft i øvre del av gymsal - gammel lekkasje synlig på skjoldet limtrebjelke - ingen skade registrert. Isolasjon i tak - varierer fra 150 mm i 1971-bygget til 200 mm i 1997-bygget

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige vegger av tre, murverk og betong - stort sett malte overflater - tegl i korridorer.

Dører i 1971-bygget har stor slitasje og behov mange har behov for utskifting.

Vinyl gulvbelegg/vinylfliser i store deler av bygget - keramiske fliser og skifer i deler av trafikkareal og våtrom. Stor slitasje på golvbelegg i 1971-bygget.

Lang etterklangstid i gymsalen.

Det er utfordring å få dagens garderober tilfredsstillende. De er tilfluktsrom i kjeller som vanskelig kan gjøres mer tilgjengelig eller større. Garderober fra 1971 med noen mindre oppgraderinger.

Tekniske anlegg

El.anlegg fra 1971 - 1997 har normal standard.

Ventilasjonsanleggene -tre anlegg fra 2009 – to anlegg fra 2001- med balansert ventilasjon og varmegjenvinning. Ingen av anleggene har kjøling.

Elever og lærere klager over hodepine på grunn av dårlig luft/klima i 1971-bygget.

Universell utforming

Det er ikke ledelinjer på skoleplassen. Hovedinngangen er ikke merket, og det er vanskelig å se hva som er hovedinngang. Det er trinnfri adkomst til hovedinngangen, men man kommer inn på reposet midt i trappa. Det er ikke heis i bygget. En rullestolbruker må benytte inngang til SFO/1. klasse for å komme videre inn i bygget. Det er ikke automatiske døråpner på hovedinngangsdøra. Selv om det er høydeforskjeller i uteområdet, vil det være mulig for en rullestolbruker å bevege seg på området.

Det er en liten skole, ingen store åpne arealer der det er behov for ledelinje innvendig.

Materialbruk er stort sett gunstig for UU.

Garderobene ligger i tilfluktsrommet i kjelleren, mens gymsalen ligger i 1.etg. Garderobene er ikke tilgjengelige for en rullestolbruker, både på grunn av manglende heis, og på grunn av tersklene i tilfluktsrommet. Det er et HC-WC i SFO-bygget som har blitt benyttet som garderobe for handicappede elever.

Det kreves store investeringer for at skolen skal bli universelt utformet.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra byggetrinnene, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og isolering.

Pedagogisk forsvarlighet

For få klasserom i forhold til antall klasser, burde hatt 14 til sammen. Kantine eller fellesrom mangler også på skolen.

Det er behov for flere grupperom, og eksisterende er for små. Det burde være ett grupperom pr. klasserom.

Utslitt skolekjøkken og for lite musikkrom, plass til maks. 12 elever. Ikke noe møterom og veldig slitt gymsal.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav:

Kostnadsoverslag på skolebygningen.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer/rvegg/tak

Bygget fra 1971 er preget av over 40-års bruk og har i sin helhet behov for rehabilitering. Det er behov å bytte vinduer på øst og sørsiden.

Yttervegger i 1971-bygget har behov for rehabilitering – skifte av kledning og isolering samtidig med at vinduer byttes.

Det har flere steder vært utett tak på 1971-bygget. Taket bør undersøkes og evt. byttes.

Overflater på gulv, vegger og tak innvendig på 1971-bygget har behov for restaurering og rehabilitering.

Ventilasjonsanlegg

De to ventilasjonsanleggene fra 2001 bør vurderes byttet.

Garderober

Garderober er i tilfluktsrom i kjeller som vanskelig kan gjøres mer tilgjengelig eller større, mens gymsal i 1.etg.

Bør flyttes opp til 1.etg for å være lett tilgjengelig, og være inkludert i nytt tilbygg..

Pedagogisk forsvarlighet

Tilbygg for å dekke rombehov bør planlegges. Kravspesifikasjon og rombehov blir en egen sak. Tilbygg på 250 kvm er utgangspunkt i kostnadsoversikten.

Det er påpekt i nevnte Arcon-rapport at det er leire og vanskelig grunnforhold. Et nybygg vil få en spesiell fundamentering som vil påvirke prisen.

Verdalsøra b- og u-skole:

Skole fra 2010-11, bruttoareal er 16 643 kvm (Inkluderer ikke eks. bygg)

Utearealene inneholder: Ballbinge, lekeområde med husker, sklie og klatrenett, amfi utført i impregneret treverk, kunstgressbane, basketballbane, sandvolleyballbane, sykkelbane og klatrevegg.

Levering av elever skjer på nordsiden av skolen. Nord- og vest for skolen er det etablert parkering for skolens ansatte og besøkende med 80 P-plasser. Det er 8 merkede HC-P-plasser.

Grunn, fundamenter

Fundamentert på løsmasser – leire. Grunnmur og Ingen synlig skader på grunnmur eller registrerte setninger fundamenter. Eget fyllanlegg for pellets.

Bygget etter Tek 7 med hovedbæring i betong og stål. Gulv på grunn og etasjeskillere i betong.

Fasader

Aluvinduer på store glassfelt. Øvrige vinduer er trevinduer med utvendig alukledning.

Hovedinngangsdører i aluminium/glass - automatisk åpning.

Ytterveggene som påhengsvegger i tre med utvendig kledning av sementplater og staffasje av grove sprosser av tre. Isolasjonstykkelse 200mm.

Tak

Varme tak av selvbærende elementer/stålplater.

Varme tak med papp og folietekking.

Lekkasjer på taket - tekniske installasjoner over tak og med påfølgende kryssinger ned til underliggende rom - lekkasjer skyldes sannsynligvis opphoping av vann ved gjennomgang av tekniske installasjoner/innkassinger på taket. Viktig at dette blir utbedret med tanke på langtidsskader.

Innvendig, bygningsmessig

Gulv i fellesarealer av eik/ask- små-stavparkett. Mindre reparasjoner utført pga av dårlig heft (liming) mellom parkett og betonggulv.

Innvendige flater på yttervegger er malte, tynne gipsplater som det ofte går hull på.

Teknisk anlegg

All oppvarming pellets - vannbåren varme. Alternativ fyring med - el.kraft

Universell utforming

Bygget er godt tilpasset for UU.

Vinne skole:

Skolen byggeår på skole 1976-77 (BTA 3311 kvm), SFO-bygget 1997 (BTA 361 kvm)

Tomta ved Vinne skole har uteoppholdsareal på 22 000 kvm.

Utearealene inneholder: Kunstgressbane tatt i bruk 2008, asfaltert skolegård og lekeplass. I tillegg disponerer skolen tilliggende ballbinge. Skolen satser mye på utendørsaktiviteter, og har etablert et område som de kaller «Trollskogen».

Bussene stopper ved butikken sør for skolen om morgenen og på ettermiddagen. Foreldrene kan levere elevene øst for skolen. Det er ikke oppmerket P-plasser, men det er plass til anslagsvis 40 biler. Det er ikke noe problem med parkeringsdekning.

SFO-bygget

Grunn og fundamenter

Grunnmurer av armert betong - ingen synlige skader/setninger.

Fasader

Yttervegger av trekonstruksjoner delvis forblendet med tegl og trepanel. Rene trevegger har liggende dobbelfals-panel utvendig og antas isolert med 150 mm mineralull.

Vegger og vinduer i tilfredsstillende stand.

Hovedinngangsdører i tre/glass fra byggets opprinnelse - automatisk åpning ikke montert.

Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Tak

Trebygning i en etasje fundamentert på ringmur/plate på mark.
Overbygg i trekonstruksjoner med luftet pulttak/sperretak med 200 mm isolasjon i horisontalplanet/himlinger.

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige vegger av tre med malte overflater. Vinyl gulvbelegg i hele bygget - kvalitet og tilstand er bra.

Tekniske anlegg

El.anlegg, rør og sanitær fra 1997. Ett ventilasjonsanlegg fra byggets opprinnelse.

Universell utforming

Universell utforming tilfredsstillende ivaretatt innvendig. Utvendig – se skole.

Skole

Grunn og fundament

Kjeller under deler av bygget – tilfluktsrom. Kryp kjeller under deler av bygget.

Grunnmurer av armert betong - ingen synlige skader/setninger ut over teglvegg mellom idrettslagets bygg og skolen.

Vertikalt bæresystem (søyler og vegger) i 1 og 2.etg og dekke mellom 1. og 2.etg i armert betong. Bæresystem i yttervegger av stål/tre. Takkonstruksjon som pult-tak, luftet tretak med limtre som hovedbæring.

Fasader

Yttervegger består for det meste av teglfasader med innvendig bindingsverk - antas isolert med 100 mm mineralull. Deler av veggene som rene trevegger med utvendig kledning av trepanel, og mindre omfang av stålplater, antas isolert med 150mm mineralull.

Teglfasader i tilfredsstillende stand - tre/stålplater på utsatte fasader mot sør-vest delvis utskiftet. Øvrige fasader har opprinnelig kledning - stålplatekledning i øvre del av gym.sal har avflassing av plastisolbelegg. Utvendig trepanel fra byggets opprinnelse vil være naturlig å skifte ut ved montering av nye vinduer.

Malte originale trevinduer preget av 37 års bruk - slitasje på beslag, glasslister, og karmen.

Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5 og kan ha innebygget miljøgiften PCB og må behandles som spesialavfall. Åpningsbeslag har betydelig slitasje. Rømningsvindu må kunne åpnes. Nye vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8, noe som reduserer varmetapet betydelig. Hovedinngangsdører i tre/glass fra byggets opprinnelse - automatisk åpning ikke montert.

Ytterdører preget av slitasje og hard bruk. Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Oppsprekking i teglfasade mellom idrettslagets bygg og skolen - skade er forsøkt utbedret og synes ikke å ha utviklet seg senere år. Oppsprekkingen synes ikke å ha innvirkning på konstruksjonens bæreevne og stabilitet. Utstikkende limtrebjelker er utsatt for vær og vind - råteskader var ikke synlige hverken fra innsiden eller utsiden.

Tak

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstillende sannsynligvis ikke dagens krav til snølast.

Isolasjon i tak 150mm mineralull - under halvparten av dagens minstekrav til isolasjon /u-verdi.
Luftet pulttak med hovedbæresystem av limtre. Synlige deler av limtrebjelker innvendig stort sett i klar-lakkerte overflater. Ingen synlige skader på bjelker etter lekkasjer/overlast.
Takutstikket er uvanlig stort og har skjermet veggene bra.
Takplater av stål/imitert steinprofil - omtekket i senere år.

Innvendig, bygningsmessig

Vegger mellom korridorer og øvrige rom av murverk - enkelte steder utfyllingsvegger i tre.
Malte overflater - solid utførelse og tilfredsstillende overflater.
Vegger i WC/sanitæravdelinger i betong og murverk - felles sanitæravdelinger har flisbelagte vegger. En del innvendige dører fra 1976-77 har behov for utbedring/utskifting.
Vinylgulv i korridorer og klasserom, wc /sanitæravdelinger av keramiske fliser.

Tekniske anlegg

El.anlegg, rør og sanitær og varmeanlegg fra 1977-78.
To ventilasjonsanlegg fra byggeåret 1976, og fire goldenanlegg fra 2000. Støy fra anleggene registrert.

Universell utforming

En tilnærmet flat tomt ligget godt til rette for universell utforming. Godt merket hovedinngang.
Det er etablert ramper til de fleste inngangene. Rampe til hovedinngang har en stigning på 1:7, noe bratt. Rampe ved hovedbygget mot SFO-bygget har stigning 1:20. Det er ikke automatiske døråpner på hovedinngangsdør. Det er tilrettelagt for adkomst for rullestolbruker mellom det nye 1. klassebygget med SFO, og resten av bygningsmassen.
Det er en liten skole, ingen store åpne arealer der det er behov for ledelinjer. Materialbruk er gunstig for UU.
Det er trappeheis til musikkrom og garderober i sokkelen, men ikke til kjeller. I forhold til universell utforming burde garderobene til gymsalen ligget i samme etasje som gymsalen i 1.etg.
Det er HC-WC i felles WC-anlegg, men det er ikke plass til snusirkel inne på rommene. Det kreves store investeringer for at skolen skal bli universelt utformet.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra 1977, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.
Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og isolering.

Pedagogisk forsvarlighet

Foldevegg mellom to og to klasserom, skolekjøkkenet trenger renovering, det er dårlige toalettforhold for de ansatte og det er for få grupperom og møterom.
Lærerarbeidsrommet er for trangt. Det hadde vært ønskelig å ha flere rom slik at en kunne samle teamene på hvert sitt rom. Det er for få grupperom og møterom.
Hvis skolen får så mange elever at den blir fullt, mangler det tre klasserom.
Musikkrommet bør kunne flyttes fra bomberom og til et ordinært klasserom.
Det hadde vært ønskelig med et eget naturfag/realfagsrom.
Skolekjøkkenet er nedslitt og bør totalrenoveres.
Gymsalen er liten, da noen klasser/trinn er store. Ikke like lett å bruke delingstimer til kroppsøving, da andre fag/behov må prioriteres foran.
Sløydsal må oppgraderes til dagens standard og lovverk.

Et møterom og et grupperom til hadde vært ønskelig.

Arbeidsrommet til lærerne er trangt. Vi har behov for et rom på ca. 100 kvm, helst delt opp i fire mindre rom.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav for begge bygningene:

Kostnadsoverslag på skolebygningen.

Størst kostnad (1,2 mill kr) til brannalarmanlegg kat. 2 med direktevarsling til brannvesen.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer/vegg

Vinduer fra 1976-77, originale vinduer preget av 37 års bruk, bør byttes på skolen.

Samtidig bør panel byttes og isolering vurderes.

Ventilasjonsanlegg

To ventilasjonsanlegg fra byggeåret 1976, og fire goldenanlegg fra 2000 - støy fra anleggene registrert. Alle bør vurderes byttet.

Garderober

Ombygging til bedring av garderober og toalettforhold.

Garderober og toalettforholdene til de ansatte er særdeles dårlige. Toalettforhold for SFO i underetasjen er også dårlige.

Pedagogisk forsvarlighet

Hvis det bygges flere klasserom er det ønskelig med egen inngang til nye klasserom. Klasser som ikke er fulle gir større fleksibilitet ved endring i elevtallet, og når det kommer elever med spesielle behov.

Tilbygg for å dekke rombehov bør planlegges. Skolen kan utvides mot nord. Kravspesifikasjon og rombehov blir en egen sak. Tilbygg på 250 kvm er utgangspunkt i kostnadsoversikten.

Volden skole:

Hovedbygget fra 1976, tilbygg fra 1997 med kontorrom og sosiale rom.

Oppgradering etter brann i 2012 på et klasserom. Bruttoareal 525 m².

Tomta ved Volden skole er på 4 493 m², og er tilnærmet flat.

Det er en asfaltert skolegård, lekeplass med husker og klatrestativ, sykkelløype og ballbinge som ble tatt i bruk 2012. I tillegg er det en slåballbane og småbarnslekeplass med dokkestue og akebakke.

Busslevering av elever skjer på nordsiden av skolen. Det er få foreldre som kjører elevene til skolen. Nord for skolen er det en P-plass for ansatte med 10 P-plasser.

Grunn og fundamenter

Grunnmurer synes ikke å være utsatt for setninger eller skader. Mindre riss på grunnmur registrert på vegg mot vest.

Fasader

Yttervegger av tre – 100-150mm isolasjon - innvendig malt platekledninger og trepanel. Utvendig tømmermannspanel - vegg mot vest preget av vær og vind - råte, avflassing av maling i nedre del.

Trevinduer med isolerglass fra 1976. Råteskader ikke registrert - vanlig vedlikehold med maling nødvendig. Åpningsvinduer i noen få rom som koblete vinduer - råte/avflassing av maling. Nye vinduer på kjøkkenet (2012). Ytterdører er preget av 37 års bruk. Det er montert dørautomatikk på ytterdøra.

Tak

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstiller sannsynligvis ikke dagens krav til snølast. Enetasjes trebygning med luftet saltak. 150mm isolasjon i tak. Stålplatetekking type Decra fra 1976 – 97.

Innvendig, bygningsmessig

Vinyl gulvbelegg fra 1976/97 i hele bygget - varierende kvalitet og tilstand.

Slitasje i klasserom og korridorer - belegg i gymnastikksal preget av slitasje - spesielt i synlige plateskjøter.

Vegger i WC/sanitær rom i malte flater. Vegger i dusjavdeling belagt med vinyltapet, skadet og skjøter som er delvis åpne.

Tekniske anlegg

Nytt ventilasjonsanlegg fra 2011 i den eldste del av bygget. Anlegg i tilbygget fra 1997 - begge anlegg som balanserte ventilasjonsanlegg.

El.anlegg, rør og sanitær, varmeanlegg fra opprinnelig byggeår - 1976 - 1997.

Universell utforming

En tilnærmet flat tomt ligget godt til rette for universell utforming. Det er etablert rampe til Hovedinngangen med stigning på 1:10, noe bratt. Det er automatiske døråpner på hovedinngangsdøra. Det er grei kontrast mellom golv og vegg i korridoren. Dørene har kontrastfarge i forhold til veggene.

Garderobene ligger i samme etasje som gymsalen. Personaltoalettet er HC-WC med stellemulighet og dusj.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra 1976 og 1997, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og isolering.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav:

Kostnadsoverslag på skolebygningen.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer

Originale vinduer med isolerglass fra 1976 bør byttes.

Garderober/dusj

Vegger i WC/sanitær rom i malte flater. Vegger i dusjavdeling belagt med vinyltapet som er skadet - skjøter delvis åpne. Begge garderobene bør utbedres.

Vuku b- og u-skole:

Vuku oppvekstsenter har gjennomgått ombygging – tilbygg og rehabilitering – i perioden 2005-11. Bruttoareal 5712 m². Først bygget som barneskole og ungdomsskole i 1970.

Utearealene for barneskolen inneholder: basketballbane, fotballbane, bod for oppbevaring av utstyr og søppeldunker, lekeplass med lekeapparater, asfaltert skolegård, og en rund «sykkelløype», og akebakke som er populær om vinteren.

Ved ungdomsskolen er det flere amfi bygget i naturstein. Det er en plass med basketballkurver, og en plass for ball-leik.

Bussene stopper på vestsiden av skolen. Foreldrene leverer enten på vestsiden av skole, eller sør for ungdomsskolen. Der er det P-plass for ansatte og besøkende på andre siden av vegen. Med 100 antall P-plasser. Det er ikke oppmerket HC-P.

Grunn, fundament

Grunnmurer armert betong, ingen synlige skader/setninger. Delvis saltutslag og løsnet maling på nedre deler av vegger i kjeller/sokkel bygning E - slike problemer er vanskelig å utbedre da selve fuktutslaget kommer fra kapilær- oppsuging av fukt i grunnmurer. Problemet er vel mere av estetisk art enn miljøskadelig.

Fasader

Yttervegger varierer mellom 100 mm - 200 mm mineralull alt etter år/bygetrinn.

Yttervegger av tre i barneskole (A) kledd med trepanel er fra 1970-tallet og vil ha behov for utskifting i kommende år. Naturlig at dette tas sammen med utskifting av vinduer her.

Rene trevegger har liggende liggende-panel utvendig og antas isolert med 150 mm mineralull. Trevinduer i bygg A - isolerglass - malt - noen vinduer fra 1970-tallet og noen fra 1993 i følge årstall registrert på isolerglass. Utskiftinger vil bli nødvendig for de eldste vinduer i bygg A i kommende 5-års periode. Vinduer i øvrig bygningsmasse er av nyere dato og vil ikke ha behov for utskifting i kommende år.

Tak

Tak som utsettes for snølast ut over 250 kg/m² bør ryddes for snø såfremt de ikke er dokumentert/ dimensjonert for større laster.

Isolasjon i tak varierer, antas i størrelsesorden 250 mm- 300 mm i bygninger fra årene 2005

- 2011. Bygningene har hovedbæresystem og etasjeskillere i betong - takverk varierer mellom limtrebjelker og oppskalket luftet tretak oppforet på betongdekke (1970-bygg E)

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige vegger av tre, murverk og betong - stort sett malte overflater - forholdsvis ny utførelse og grei tilstand.

Vegger i WC/sanitæravdelinger i tre med malte flater.

Vinyl gulvbelegg i store deler av bygget - fliser og skifer i deler av trafikkareal og våtrom - tilstand tilfredsstillende.

Teknisk anlegg

El.anlegg, rør og sanitær, varmeanlegg fra 2005 - 2011 - normal standard.

Vannbåren varme med olje som alternativ fyring.

Ventilasjonsanleggene (11 stk) montert i perioden 2004 - 2011 - med balansert ventilasjon og varmegjenvinning. Ingen av anleggene har kjøling.

Universell utforming

Godt tilrettelagt for UU både utomhus og innvendig på u-skolen. I barneskolen er det ikke heis mellom etasjene. Interne kommunikasjonsveier er basert på gjennomgang i klasserom. Dette fungerer dårlig, og elever og lærere går i stedet ut for å komme mellom rommene.

Det er HC-WC i alle etasjene både i barneskolen og i ungdomsskolen.

Det kreves investeringer i barneskolen for at den skal bli universelt utformet.

Energieffektivitet

Barneskolen ble oppført iht energikrav fra 1970-tallet, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er utskifting av vinduer og isolering.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav for begge bygningene:

Kostnadsoverslag på skolebygningene.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer /yttervegger

Noen trevinduer fra 1970-tallet og noen fra 1993 i følge årstall registrert på isolerglass.

Utskiftninger vil bli nødvendig for de eldste vinduer i bygg A.

Yttervegger av tre i barneskole (bygg A) kledd med trepanel er fra 1970-tallet, og vil ha behov for utskifting i kommende år. Naturlig at dette tas sammen med utskifting av vinduer her.

Ørmelen skole:

Hovedbygget fra 1974 og tilbygg fra 1980. Det ble gjort en del oppussinger etter brann i 2004. Gymbygget og SFO-bygget er i dårlig stand, nytt bygg i 2016. Dagens bruttoareal 4937 m².

Uteoppholdsarealet er på ca 25 000 m². Tomta er tilnærmet flat, men på deler av tomta er det bygget opp voller. Skolen har rikelig med uteareal. Utearealene inneholder: Kunstgressbane, tatt i bruk 2007, ballbinge tatt i bruk 2004, sykkelløype, amfi, asfaltert skolegård, lekeplass med blant annet huske, klatrenett og fugleredehuske.

Levering av elever skjer på sørsiden av skolen. Nord for skolen er det en skjermet P-plass for lærere og ansatte med 38 P-plasser. Det er ikke merket opp HC-P.

Grunn, fundamenter

Grunnforhold grus og sand, kjeller under gym.sal med tilfluktsrom. Kryp kjeller under øvrige bygninger. Grunnmur armert betong.

Vertikalt bæresystem (søyer og vegger) i 1 og 2.etg og dekke mellom 1. og 2.etg i armert betong. Bæresystem i yttervegger av stål/tre. Takkonstruksjon som pult-tak, luftet tretak med limtre som hovedbæring. Hovedbæresystemet hadde ingen synlige skader/sprekker eller setninger som tyder på forringelse. Utstikkende limtrebjelker er preget av vær og vind - råteskader registrert 2-3 steder.

Fasader

Yttervegger består for det meste av malte teglfasader med innvendig bindingsverk - antas isolert med 100mm mineralull. Deler av veggene som rene trevegger med utvendig kledning av trepanel og mindre omfang av stålplater - antas isolert med 150mm mineralull.

Teglfasader i tilfredsstillende stand - tre/stålplater på utsatte fasader mot sør-øst delvis utskiftet - øvrige fasader har opprinnelig kledning og synes å være værbitt. Resterende trepanel utvendig fra byggets opprinnelse vil være naturlig å skifte ut ved montering av nye vinduer. Trevinduer fra 1974-1980, originale vinduerpreget av 35 - 40 års bruk. Slitasje på beslag, glasslister, og karmer - delvis råteskade på glasslister og nedre del av karm.

Isolerglass fra 1965-80 antas å ha en U-verdi på 2,5 og ha innebygget miljøgiften PCB og må behandles som spesialavfall. Åpningsbeslag har betydelig slitasje. Rømningsvindu må kunne åpnes. Vinduer er modne for utskifting. Dagens vinduer kan leveres med u-verdi ned til 0,8 noe som reduserer varmetapet betydelig.

Hovedinngangsdører i tre/glass fra byggets opprinnelse - automatisk åpning ikke montert.

Ved bytte av ytterdør med automatisk ytterdør kan forbedre vi sikringen av bygget (skallsikringen) ved å sette inn kortlås i ytterdører. Da slipper vi nøkler og kan styre bruken av bygget atskillig bedre.

Tak

Takkonstruksjon er dimensjonert etter eldre byggeforskrifter og tilfredsstiller sannsynligvis ikke dagens krav til snølast.

Luftet pulttak med hovedbæresystem av limtre. Synlige deler av limtrebjelker innvendig stort sett i klar-lakkerte overflater. Ingen synlige skader på bjelker etter lekkasjer/overlast.

Takutstikk med åpen takkasse og limtre eksponert for vær og vind har ført til råteskader på noen bjelkender. Innebygget takrenne med noe ising på med påfølgende lekkasjer ved utstikk/renne.

Isolasjon i tak er 150 mm mineralull - under halvparten av dagens minstekrav til isolasjon /u-verdi. Takplater av stål / imitert steinprofil - omtekket i senere år.

Innebygget takrenner burde ombygges til utvendige renner.

Innvendig, bygningsmessig

Innvendige vegger av betong/tre/murverk har stort sett tilfredsstillende overflater.

En del av innerdørene har behov for utbedring/utskifting.

Gulv av vinyl-belegg, WC/sanitæravdelinger av keramiske fliser fra 1974 – men i god stand.

Teknisk anlegg

El.anlegg, rør og sanitær, varmeanlegg fra 1974 – 1980. All oppvarming med el.kraft

Ventilasjonsanlegg – Adm.fløy 1999, 1-2 kl fløy 2002, 3-4 kl fløy 2004, 2.etg 2005, sløydsal 2009. Det er planlagt et nytt ventilasjonsanlegg for gymsalen i forbindelse med tilbygg.

Universell utforming

Skolegården er en stor åpen plass med godt merket hovedinngangen. En tilnærmet flat tomt ligget godt til rette for universell utforming. Asfalterte områder gjør det enkelt for rullestolbrukere å bevege seg på skoleområdet. Det er etablert ramper til de fleste inngangene.

Rampene er generelt for bratte med en stigning på 1:7.

Korridorene i skolen vil fungere som ledelinjer. Lyst gulvbelegg gir liten kontrast til de hvite veggene. Dørene har god kontrast til veggene. Kontrastmarkering av trappeneser i trapp til 2.etg mangler.

Det er ikke automatiske døråpner på hovedinngangsdøra. .

Det er ikke heis til undervisningsarealene i 2.etg.

Det er en «base» for handicappede elever med HC-WC og stellemulighet med dusj.

Energieffektivitet

Bygningen ble oppført iht energikrav fra 1976 og 1997, og er derfor mye mindre energieffektive enn en moderne bygning.

Utførte tiltak med tanke på energieffektivitet er de nye ventilasjonsanleggene, samt utskifting av vinduer og isolering.

Pedagogisk forsvarlighet

Det er ikke kantine ved skolen. Det er heller ikke noe felles samlingsrom ut over gymsalen, eller et større rom med amfi for gjennomgang med flere klasser. Det hadde vært ønskelig med et rom der det gikk an å samle alle de ansatte, eller tre trinn med elever. Det er generelt for få grupperom og møterom. Det er for dårlig plass til lærerarbeidsplasser. Det er behov for flere mindre møterom der lærer-teamene kan samles og snakke uforstyrret.

Oppsummering tiltak:

Branntekniske krav:

Størst kostnad (1,1 mill kr) til brannalarmanlegg kat. 2 med direktevarsling til brannvesen.

Kostnadsoverslag på hovedbygningen.

Kostnadsoverslag på gymsal- og SFO-bygningen ikke tatt med.

Dette er branntekniske krav som har fulgt med bygget i mange år, og som Innherred Brann og Redning setter som avvik med krav at kommunen må lage en oppfølgingsplan.

Vinduer/vegg

Trevinduer fra 1974/1980 - originale vinduer som er preget av 35 - 40 års bruk - bør skiftes. Trepanel utvendig fra byggets opprinnelse vil være naturlig å skifte ut ved montering av nye vinduer.

Ventilasjonsanlegg

Adm.fløy 1999, 1-2 kl fløy 2002, 3-4 kl fløy 2004, 2.etg 2005, sløydsal 2009. Det er planlagt et nytt ventilasjonsanlegg for gymsalen i forbindelse med tilbygg.

De dårligste ventilasjonsanleggene bør byttes.

Pedagogisk forsvarlighet

Tilbygg for å dekke rombehov bør planlegges. Skolen kan utvides mot nord. Kravspesifikasjon og rombehov blir en egen sak. Tilbygg på 150 kvm er utgangspunkt i kostnadsoversikten.

Kostnadsberegningene er overslag som baserer seg på erfaringstall. Nøyaktige tall får vi først når prosjektene er bearbeidet av teknisk/konsulenter og brukere, og lagt ut på anbud.

Skoler –				
Tiltak og kostnadsberegning				
Garnes skole				

	Brannteknisk utbedringer	1250'			
	Ny ventilasjon	800'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering, ytterdør	550'			
		2600'			
Leksdal skole					
	Brannteknisk utbedringer	700'			
	Ett nytt ventilasjonsanlegg	400'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering, ytterdør	550'			
		1650'			
Ness skole					
	Brannteknisk utbedringer	1250'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering, ytterdør	600'			
	Fire nye ventilasjonsanlegg	1200'			
	Nytt SFO-bygg 200 kvm x 35'	7000'			
		10050'			
Stiklestad skole					
	Brannteknisk utbedringer	1050'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering, ytterdør	1000'			
	Ventilasjon	800'			
	Oppgradering av møterom/arb.rom	1500'			
	Tilbygg 250 kvm x 35'	8750'			
	Summering med tilbygg	13750'			
Verdal b-/u-skole					
Vinne skole					
	Brannteknisk utbedringer	2800'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering, ytterdør	850'			
	Oppgradering toaletter, garderober	900'			
	Oppgradering av møterom/grupperom	1600'			
	To nye ventilasjonsanlegg	800'			
	Tilbygg 250 kvm x 35'	8750'			
	Summering med tilbygg	15700'			

Volden skole					
	Brannteknisk utbedringer	170'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering	100'			
	Oppgradering garderober	375'			
		645'			
Vuku skole					
	Brannteknisk utbedringer	1050'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering	300'			
		1350'			
Ørmelen skole					
	Brannteknisk utbedringer	2000'			
	Fasadeutbedring – vinduer, kledning, isolering, ytterdør	1000'			
	Oppgradering av møterom, grupperom og lærerom	2100'			
	Ventilasjon	800'			
	Tilbygg 150 kvm x 35'	5250'			
	Summering med tilbygg	11150'			
	Summering med tilbygg	56 245			

Investeringer/gebyrer innenfor vann/avløpssektoren

Saksbehandler: Bård Kotheim	Arkivref: 2011/785 - /231
E-post: baard.kotheim@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048527	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Komité plan og samfunn i Verdal	15.03.2016	18/16
Verdal formannskap	17.03.2016	29/16
Verdal kommunestyre	30.03.2016	22/16

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret gjør følgende prioriteringer når det gjelder vann/avløp i neste 4-årsperiode.

Vannforsyning:

- 2016: Reservevann Levanger.
 Vannledning Hammer-Lein.
 Rehabilitering vann Fætta, oppstart
 Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen, oppstart
 Vannforsyning Ulvilla, oppstart
 Utrede kapasitetsøkning Hallemsåsen vannrenseanlegg
 Utrede nytt høydebasseng Hallia
- 2017: Rehabilitering vann Fætta
 Nytt ledningsanlegg Ulvilla
 Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen
 Planlegging av nytt ledningsnett Vinne
- 2018: Nytt vannledningsnett Vinne
 Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
 Nytt høydebasseng Hallia
 Sanering av vannledningsnett Ørmelen
- 2019: Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen

Nytt høydebasseng Hallia
Sanering av vannledningsnett Ørmelen og Prærien/Garpa
Oppgradering reservevann Leklem

Avløp:

- 2016: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen.
Nye overvannsledninger Magnus den Godes veg/Ørin
Avløpsanlegg Fætta
- 2017: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen
Avløpsanlegg Fætta
Sanering av avløpsanlegg Ørmelen, planlegging
- 2018: Sanering av avløp Ørmelen
Avløpsanlegg Leksdal
Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa, planlegging
- 2019: Sanering av avløp Ørmelen
Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa
Planlegging avløp Vinne

Kommunestyret ber om at tiltaksplan revideres årlig.

Saksprotokoll i Komité plan og samfunn i Verdal - 15.03.2016

BEHANDLING:

Virksomhetsleder Teknisk drift, Bård Kotheim, redegjorde for saken.
Ved votering ble rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

Kommunestyret gjør følgende prioriteringer når det gjelder vann/avløp i neste 4-årsperiode.

Vannforsyning:

- 2016: Reservevann Levanger.
Vannledning Hammer-Lein.
Rehabilitering vann Fætta, oppstart
Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen, oppstart
Vannforsyning Ulvilla, oppstart
Utrede kapasitetsøkning Hallemsåsen vannrenseanlegg
Utrede nytt høydebasseng Hallia
- 2017: Rehabilitering vann Fætta
Nytt ledningsanlegg Ulvilla
Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen

Planlegging av nytt ledningsnett Vinne

- 2018: Nytt vannledningsnett Vinne
 Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
 Nytt høydebasseng Hallia
 Sanering av vannledningsnett Ørmelen
- 2019: Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
 Nytt høydebasseng Hallia
 Sanering av vannledningsnett Ørmelen og Prærien/Garpa
 Oppgradering reservevann Leklem

Avløp:

- 2016: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen.
 Nye overvannsledninger Magnus den Godes veg/Ørin
 Avløpsanlegg Fætta
- 2017: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen
 Avløpsanlegg Fætta
 Sanering av avløpsanlegg Ørmelen, planlegging
- 2018: Sanering av avløp Ørmelen
 Avløpsanlegg Leksdal
 Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa, planlegging
- 2019: Sanering av avløp Ørmelen
 Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa
 Planlegging avløp Vinne

Kommunestyret ber om at tiltaksplan revideres årlig.

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 17.03.2016

BEHANDLING:

Innstilling fra komite plan og samfunn ble utdelt i møtet.

Ved votering ble komiteens innstilling enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

Kommunestyret gjør følgende prioriteringer når det gjelder vann/avløp i neste 4-årsperiode.

Vannforsyning:

- 2016: Reservevann Levanger.
 Vannledning Hammer-Lein.
 Rehabilitering vann Fætta, oppstart

Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen, oppstart
Vannforsyning Ulvilla, oppstart
Utrede kapasitetsøkning Hallemsåsen vannrenseanlegg
Utrede nytt høydebasseng Hallia

- 2017: Rehabilitering vann Fætta
Nytt ledningsanlegg Ulvilla
Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen
Planlegging av nytt ledningsnett Vinne
- 2018: Nytt vannledningsnett Vinne
Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
Nytt høydebasseng Hallia
Sanering av vannledningsnett Ørmelen
- 2019: Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
Nytt høydebasseng Hallia
Sanering av vannledningsnett Ørmelen og Prærien/Garpa
Oppgradering reservevann Leklem

Avløp:

- 2016: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen.
Nye overvannsledninger Magnus den Godes veg/Ørin
Avløpsanlegg Fætta
- 2017: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen
Avløpsanlegg Fætta
Sanering av avløpsanlegg Ørmelen, planlegging
- 2018: Sanering av avløp Ørmelen
Avløpsanlegg Leksdal
Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa, planlegging
- 2019: Sanering av avløp Ørmelen
Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa
Planlegging avløp Vinne

Kommunestyret ber om at tiltaksplan revideres årlig.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I de senere år har rådmannen lagt fram en sak vedrørende investeringer/drift innenfor vann/avløpssektoren. For å få et helhetsbilde har rådmannen i tillegg knyttet dette opp til avgiftsnivået på disse tjenestene.

Investeringer innenfor vannforsyningssektoren de siste 2 år (2014 og 2015)

Innenfor vannforsyningssektoren har investeringsmidlene i de 2 siste år stort sett gått til følgende formål:

- Utbedring av 2 stk. sandfilter Hallemsåsen vannrenseanlegg.
Anleggskostnad 0,8 mill.kr.
- Prosjektering av ny reservevannsledning mot Levanger.
0,3 mill.kr. Anlegget ferdigstilles 2016.
- Renovering av vannledningsnett Ørmelen i Setervegen, Skogvegen og Furuvegen.
Anleggskostnad 6,0 mill.kr. Ferdigstilt etappe 4.
- Vannforsyning på vest og nordøstsiden av Leksdalsvatnet mot Steinkjer grense.
Anleggskostnad 0,6 mill.kr. Ferdigstilt.
- Detaljprosjektering av ny vannledning Holmen-Ulvilla, 0,2 mill.kr. Anleggsstart høsten 2016 etter at arkeologene har gjort sine undersøkelser.
- Ny vannledning Holte-Minsaas til erstatning for eksisterende eternittledning. Lagt i forbindelse med bygging av gang/sykkelveg Holte-Minsaas.
Anleggskostnad 3,0 mill.kr.

Total investeringskostnad vannforsyning siste 2 år: 10,9 mill.kr.

Investeringer innenfor avløpssektoren de siste 2 år (2014 og 2015):

Innenfor avløpssektoren har investeringsmidlene i de senere år stort sett gått til følgende formål:

- Sanering eksisterende kloakk Ørmelen, etappe 4, Setervegen, Skogvegen og Furuvegen.
Anleggskostnad 9,0 mill.kr.
- Planlegging nytt avløpsanlegg Leksdal.
Kostnad 0,3 mill.kr.
- Ny sentrifuge (slamavvanning) Ørin renseanlegg
Anleggskostnad 3,0 mill.kr.
- Planleggingkostnader sanering av eksisterende avløpsanlegg
Volhaugvegen/Garpa/Lein/Fætta..
Kostnad 0,9 mill.kr.
- Nytt avløpsanlegg Lein-Minsaas-Bakketun. Lagt i forbindelse med
gang/sykkelvegprosjekt Holte-Minsaas-Lein.
Kostnad 3,3 mill.kr.
- Ny overvannsledning Verdalselva gjennom Moparken - Sørgata: 1,0 mill.kr.

Total investeringskostnad avløp siste 2 år: 17,5 mill.kr.

Utvikling av årsgebyrer vann eks.mva i perioden 2010-2016

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Årsav.m3	10,04	10,04	10,04	10,04	10,24	11,26	10,70
Fastledd	525	525	525	525	525	525	525
Rente %	3,46	3,24	2,44	2,63	2,52	1,94	2,0
Fond 1/1	597017	2194350	2834175	2496135	101927	802075	4022185

Som en ser av tabellen ovenfor er årsavgiften pr/m³ vann steget med 6,6 % fra 2010 til 2016. I tillegg ble det i 2008 innført et fastledd på årsavgiften på kr.500,- pr.eiendom som i 2009 ble økt til kr.525,-. Det kan bemerkes at årsavgift vann ikke økte i perioden 2009 – 2013.

Vannforsyningssektoren gikk i 2015 med ett overskudd på ca.kr.3200000,- noe som medførte at vannavgiften ble nedsatt med 5 % i 2016. Dette skyldes ett kraftig fallende rentenivå. Dette medfører at pr.01.01.16 har vi ett bundet driftsfond på i overkant av 4 mill.kr på vannforsyningssektoren.

Utvikling av årsgebyrer avløp eks.mva i perioden 2010-2016

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Årsav.m3	16,58	16,58	16,58	19,07	20,98	21,40	20,33
Fastledd	525	525	525	525	525	525	525
Rente %	3,46	3,24	2,44	2,63	2,52	1,94	2,00
Fond 1/1	2855136	3962809	1333168	- 1578317	-23114	1913369	6670094

Som en ser av tabellen ovenfor er årsavgiften pr/m³ avløp steget med 22,6 % fra 2010 til 2016. I tillegg ble det i 2008 innført et fastledd på årsavgiften på kr.500,- pr.eiendom som ble forhøyet til kr.525,- fra 2009.

I 2011 og 2012 gikk avløpssektoren med et forholdsvis stort underskudd. På grunn av at kommunen har et negativt resultat på avløpssiden så en seg tvunget til å øke avløpsgebyret med 15% i 2013 og 10 % i 2014. Økte driftskostnader til behandling av avvannet slam var en av hovedgrunnene til dette. Med disse økningene går avløpssektoren nå med kraftig overskudd igjen. Dette medfører at vi pr.01.01.16 har vi ett bundet driftsfond innenfor avløpssektoren på 6,7 mill.kr. Forhåpentligvis vil avgiftsnedsettelsen på 5% i 2016 medføre at kommunen begynner å bruke av opparbeidet bundet driftsfond innenfor avløpssektoren.

Rentesatsens innvirkning på fondsavsetting vann/avløpssektoren

Rentesats for 2012 og 2013 og 2014 er svært lave. Dersom rentene stiger vil dette medføre en økning på avgiftene. I 2015 var rentene rekordlave. Tilsvarende rekordlave rentenivå forventes også i 2016.

Avgiftsnivå i forhold til nabokommunene i 2016

Gjennomsnittlig forbruk for en husstand ligger på 150m³. Årsavgift vann/avløp for en gjennomsnittshusstand vil da bli for sammenlignbare kommuner:

- Verdal: Kr.5.705,- eks.mva (Kr.7.131,- inkl.mva)
- Levanger: Kr.5.655,- eks.mva (Kr.7.069,- inkl.mva)
- Steinkjer: Kr.5.131,- eks.mva (Kr.6.413,- inkl.mva)
- Inderøy: Kr.5.518,- eks.mva (Kr.6.898,- inkl.mva)

For 2016 har Verdal et litt høyere avgiftsnivå enn Steinkjer og forholdsvis likt avgiftsnivå med Levanger og Inderøy. Store bundne driftsfond vil medføre at avgiftsnivået i hvert fall ikke vil stige i de par nærmeste år. Dette vil igjen medføre at Verdal, Inderøy, Steinkjer og Levanger vil ha ett bortimot likt avgiftsnivå innenfor VA-sektoren de nærmeste år.

Planlagte investeringer innen vannforsyning:

I vedtatt økonomiplan er det avsatt 10,0 mill.kr. i 2016 og 7 mill.kr resterende år til investeringer innenfor vannforsyningssektoren. Det vil i 2016/2017 bli utarbeidet ett forprosjekt for utvidelse av Hallemsåsen vannrenseanlegg, samt bygging av ett nytt høydebasseng i Hallia på nabotomta til eksisterende basseng. Dette kan nok medføre at investeringene innenfor vannforsyningssektoren må justeres noe opp i slutten av økonomiplanperioden. Dette vil bli sett på når forprosjektet for det ovennevnte foreligger.

- For sikring av vannforsyningen pågår nå graving av ny ledning Hammer – Lein samt reservevannstilkobling til Levanger vannverk. Begge disse anleggene vil bli ferdigstilt til sommerferien. Nedenfor er det satt opp ett kostnadsestimat etter anbudsinnhenting for disse anleggene.
 - Kostnad Hammer-Lein: 2 mill.kr
 - Reservevann Levanger: 8 mill.kr
- I tillegg har sterkt økende vannforbruk ved TINE medført at reservekapasiteten ved Hallemsåsen vannrenseanlegg begynner å bli bekymringsfull. Av den grunn foreslår rådmannen å utrede kapasitetsøkning ved vannrenseanlegget. TINE har økt vannforbruket fra 200000 m³/år i 2012 til 400000 m³/år i 2014. Dette er 25% av produsert vannmengde ved Hallemsåsen vannrenseanlegg i 2014. Denne økningen har medført at ved normalt vannforbruk benyttes 75 % av vannrenseanleggets kapasitet ved normal drift. Dersom det skulle komme en sterkt vannforbrukene industribedrift til på Ørin vil vi snart komme opp i kapasitetstaket.
 - Utrede kapasitetsøkning Hallemsåsen/ nytt høydebasseng Hallia: 0,5 mill.kr
- For utvidelse av vannverket er det områder i Vinne samt Ulvilla som pr.dato er planlagt tilknyttet Verdal Vannverk. Grove kostnadsestimater er prøvd satt opp nedenfor.
 - Vannforsyning Ulvilla 1.byggetrinn: 8 mill.kr
 - Vannforsyning Vinne. 3 mill.kr
- Utskifting av dårlig ledningsnett i sentrum og Fætta:
 - Utskifting av eksisterende vannledninger Fætta: 6 mill.kr
 - Utskifting av eksisterende vannledningsnett 3-6 mill. årlig

Planlagte investeringer innenfor avløpssektoren:

Innenfor avløpssektoren er det avsatt 11,0 mill. i 2016 og 9 mill. årlig i neste 3 årene.

- Midlene er planlagt benyttet til kloakk Fætta og Leksdal. For tilknytning av mer kloakk fra Leksdal er det nødvendig med bygging av ny avløpsledning Volen-Stiklestad. Dette på grunn av at renseanlegget i Vuku nå begynner å få maks belastning av hva det er dimensjonert for og det vi har utslippstillatelse til. Grove kostnadsestimater er prøvd satt opp nedenfor.
 - Avløp Fætta: 14 mill.kr
 - Leksdal, 1.byggetrinn: 8 mill.kr

- I sentrum har vi en rekke nødvendige rehabiliteringsprosjekt på eksisterende avløpsnett på Ørmelen og på Verdalsøra. De omfattende arbeidene kommunen har utført i sentrum de senere år har medført at vi nesten ikke har hatt tilbakeslagsskader av kloakk inn i hus siden 2004. Før den tid hadde kommunen bortimot årlig store skadetilfeller med omfattende innslag av kloakk inn i kjellere. Etappe 4 på Ørmelen ble ferdigstilt i 2014. Neste planlagte etappe er sanering av kloakk i Volhaugvegen fra Nordgata og opp til Bakketun.
- Ny overvannsledning fra nytt forretningsområde Magnus den Godes Veg og ut i elva ved Folkeparken og manglende overvannsledning Midt-Norsk Betong – TINE vil også bli utført i 2016/2017.

- Rehabilitering årlig: 5 - 8 mill.kr

- I tillegg holder kommunen på med planer for sanering av Akerkloakken slik at den blir pumpet til Ørin renseanlegg. I dag går kloakken fra Aker inn på en slamavskiller og deretter rett på fjorden. Det er ikke funnet rom for dette i 4-årsperioden.

Ved denne investeringstakten innenfor vann/avløp vil avgiftsnivået ha en økning tilnærmet prisstigningen ellers i samfunnet.

Som en ser er det mange tiltak som står for tur. Spesielt må en se på om det er riktig å øke investeringstakten både innenfor vannforsyning og avløpssektoren. Dette vil eventuelt bli gjort i forbindelse med revidering av økonomiplanen.

Vurdering:

Rådmannen foreslår følgende prioriteringer når det gjelder investeringer vann/avløp i neste 4-årsperiode.

Vannforsyning:

2016:	Reservevann Levanger.
Vannledning Hammer-Lein.
Rehabilitering vann Fætta, oppstart
Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen, oppstart
Vannforsyning Ulvilla, oppstart
Utrede kapasitetsøkning Hallemsåsen vannrenseanlegg
Utrede nytt høydebasseng Hallia
2017:	Rehabilitering vann Fætta
Nytt ledningsanlegg Ulvilla
Rehabilitering vannledningsnett Volhaugvegen
Planlegging av nytt ledningsnett Vinne

- 2018: Nytt vannledningsnett Vinne
 Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
 Nytt høydebasseng Hallia
 Sanering av vannledningsnett Ørmelen
- 2019: Utvidelse av vannrenseanlegg Hallemsåsen
 Nytt høydebasseng Hallia
 Sanering av vannledningsnett Ørmelen/Prærien/Garpa
 Oppgradering reservevann Leklem

Avløp:

- 2016: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen
 Nye overvannsledninger Magnus den Godes veg/Ørin
 Avløpsanlegg Fætta
- 2017: Rehabilitering av ledningsnett Volhaugvegen
 Avløpsanlegg Fætta
 Sanering av avløpsanlegg Ørmelen, planlegging
- 2018: Sanering av avløp Ørmelen
 Avløpsanlegg Leksdal
 Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa, planlegging
- 2019: Sanering av avløp Ørmelen
 Sanering av avløpsanlegg Prærien/Garpa
 Planlegging avløp Vinne

Rådmannen foreslår at tiltaksplan revideres årlig.

Verdal kommune

Sakspapir

Arne Leonhardsen - søknad om fritak fra kommunale verv

Saksbehandler: Line Therese Ertsås	Arkivref: 2016/1440 - /
E-post: line.ertsas@verdal.kommune.no	
Tlf.: 74048250	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal formannskap	17.03.2016	32/16
Verdal kommunestyre	30.03.2016	23/16

Rådmannens innstilling:

1. Kommunestyret imøtekommer søknaden fra Arne Leonhardsen om fritak fra kommunale verv for resten av valgperioden 2015-2019.
2. Knut Fortun rykker inn som fast medlem i kommunestyret for Fremskrittspartiet for resten av valgperioden 2015-2019.
3. Nytt medlem i samkommunestyret for resten av valgperioden:
Ny 4. vara i formannskapet/administrasjonsutvalget/valgstyret for resten av valgperioden:
Ny 1. vara i rådet for likestilling av funksjonshemmede for resten av valgperioden:

Saksprotokoll i Verdal formannskap - 17.03.2016

BEHANDLING:

SP v/Karl B. Hoel fremmet følgende forslag til pkt. 3:

Nytt medlem i samkommunestyret for resten av valgperioden: Knut Fortun.

Ny 4. vara i formannskapet/administrasjonsutvalget/valgstyret for resten av valgperioden: Knut Fortun.

Ny 1. vara i rådet for likestilling av funksjonshemmede for resten av valgperioden: Knut Fortun.

Det ble votert punktvis med slikt resultat:

Pkt. 1 – Enstemmig vedtatt.

Pkt. 2 – Enstemmig vedtatt.

Pkt. 3 – Enstemmig vedtatt.

INNSTILLING:

4. Kommunestyret imøtekommer søknaden fra Arne Leonhardsen om fritak fra kommunale verv for resten av valgperioden 2015-2019.
5. Knut Fortun rykker inn som fast medlem i kommunestyret for Fremskrittspartiet for resten av valgperioden 2015-2019.

6. Nytt medlem i samkommunestyret for resten av valgperioden: Knut Fortun.
Ny 4. vara i formannskapet/administrasjonsutvalget/valgstyret for resten av valgperioden: Knut Fortun.
Ny 1. vara i rådet for likestilling av funksjonshemmede for resten av valgperioden: Knut Fortun.

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I mail datert 24. februar 2016 søker Arne Leonhardsen om fritak fra alle kommunale verv for resten av valgperioden 2015-2019 grunnet helseproblemer og familieforhold.

Arne Leonhardsen er for inneværende periode innvalgt som medlem i følgende utvalg:

- Kommunestyret
- Samkommunestyret

Og vara i følgende utvalg:

- Formannskapet/administrasjonsutvalget/valgstyret
- Rådet for likestilling av funksjonshemmede i Verdal.

SP/SV/V/FRP/MDG/UAV har følgende medlemmer/varamedlemmer i:

Samkommunestyret:

Medlemmer:

1. Marit Voll (SP)
2. Trude Holm (SP)
3. Arne Leonhardsen (FRP)
4. Anne Kolstad (SV)

Varmedlemmer:

1. Karl Bernhard Hoel (SP)
2. Mona Helene Sand (MDG)
3. Pål Sverre Fikse (SP)
4. Johannes Rosvold (V)
5. Anne Segtnan (SP)
6. Terje Aksnes (SP)

Formannskapet/administrasjonsutvalget/valgstyret:

Medlemmer:

1. Marit Voll (SP)
2. Pål Sverre Fikse (SP)

Varmedlemmer:

1. Anne Kolstad (SV)
2. Arvid Wold (MDG)

3. Karl Bernhard Hoel (SP)
4. Brita Kleven Thorsvik (V)

3. Vigdis Haldorsen (SP)
4. Arne Leonhardsen (FRP)
5. Trude Holm (SP)
6. Birgitte Skjørholm Dillan (SP)

Rådet for likestilling av funksjonshemmede:

Fellesliste SP/SV/V/FRP/MDG/UAV:

Medlemmer:

1. Bjørn Stian Hojem (V)
2. Hilde Grøtting (SV)

Varamedlemmer:

1. Arne Leonhardsen (FRP)
2. Bård Storhaug (FRP)

Kommunelovens § 15.1 har slik ordlyd:

«Kommunestyret eller fylkestinget kan etter søknad fritta, for et kortere tidsrom eller for resten av valgperioden, den som ikke uten uforholdsmessig vanskelighet eller belastning kan skjømte sine plikter i vervet.»

Rådmannen vil ut i fra dette tilrå at søknad om fritak fra kommunale verv for resten av valgperioden imøtekommes.

Felleslista SP/SV/V/FRP/MDG/UAV bes i møte fremme forslag på medlem og varamedlemmer i ovennevnte utvalg. Her må det tas hensyn til kjønnskoteringsreglene.

Verdal kommune

Sakspapir

Kontrollutvalgets årsrapport 2015

Saksbehandler: Jostein Grimstad	Arkivref:
E-post: jostein.grimstad@verdal.kommune.no	2016/1425 - /033
Tlf.: 74 04 82 59	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal kommunestyre	30.03.2016	24/16

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyret tar ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2015*” til orientering.

Vedlegg:

Forslag til kontrollutvalgets årsrapport for 2015 til kommunestyret.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Kontrollutvalgets vedtak

1. Det fremlagte forslag til ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2015*” vedtas som kontrollutvalgets årsrapport for 2015.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret.

SAKSBEHANDLING/SAKSGANG I KONTROLLUTVALGET 17.02.16

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Det fremlagte forslag til ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2015*” vedtas som kontrollutvalgets årsrapport for 2015.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret.

Saksbehandlers forslag til innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2015*” til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Forslag til vedtak i møtet

Ingen

Avstemming

Enstemmig.

Endelig vedtak

1. Det fremlagte forslag til ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2015*” vedtas som kontrollutvalgets årsrapport for 2015.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret.

Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2015*” til orientering.

Saksfremstilling

I kommunelovens § 77 heter at *Kommunestyret velger selv et kontrollutvalg til å forestå det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på sine vegne.*

Da kontrollutvalget er kommunestyrets hjelpeorgan til å føre det løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen, er det viktig at kommunestyret blir holdt tilstrekkelig orientert om utvalgets arbeid.

Hvor ofte kontrollutvalget skal ha plikt til å rapportere vil være opp til kommunestyrets nærmere bestemmelse. Noen slik bestemmelse er ikke vedtatt. Men i merknadene til § 4 i *Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner* heter det at *Utvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.* Dette er det for enkeltsaker over tid etablert fast praksis på.

For øvrig blir alle møteinnkallinger med saksdokumenter sendt ordføreren da denne har møte og talerett i kontrollutvalgets møter. Dette fungerer som en informasjon til det politiske miljøet.

Møteinnkallinger med saksdokumenter sendes også til rådmannen.

I tillegg har utvalget funnet det formålstjenlig å sende møteprotokollene etter hvert møte til både ordfører og rådmann. Dette i den hensikt å gi løpende orientering om alle saker som har vært til behandling i utvalget.

Ut fra tidligere praksis er det også for 2015 naturlig å avgi en årsrapport om kontrollutvalgets virksomhet til kommunestyret.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å vedta det fremlagte forslag som kontrollutvalgets årsrapport for 2015.

Verdal kommune

Sakspapir

Årsmelding for Verdal ungdomsråd 2015

Saksbehandler: Inger Storstad	Arkivref:
E-post: inger.storstad@verdal.kommune.no	2012/747 - /
Tlf.: 74048272	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal kommunestyre	30.03.2016	25/16

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tar Årsmelding Verdal ungdomsråd 2015 til orientering.

Vedlegg:

Årsmelding for Verdal ungdomsråd for 2015.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Årsmelding for Verdal ungdomsråd for 2015 er godkjent av ungdomsrådet. Meldingen skal legges fram for kommunestyret. Det vises til vedlagte årsmelding.

ÅRSMELDING 2015 VERDAL UNGDOMSRÅD

Verdal ungdomsråd

Årsmelding Verdal ungdomsråd for 2015

Medlemmer:

Fra Verdal videregående skole:

Chris-André J. Finanger (sluttet i sommer), Eva Therese Pettersen (sluttet i sommer) Victoria Nilsson Storstad, leder, Jannik Johansson og Ane Norum Kvistad.

Fra Verdalsøra ungdomsskole:

Katrine Rennemo (sluttet i sommer), Ylva Støre Myhre og Helene Bakkeslett Musum. Helene ba imidlertid om å bli løst fra vervet fra nyttår, da det ble for mye. Har ikke erstattet henne med noen ny.

Fra Vuku oppvekstsenter:

Sebastian Lyng Malmo, nestleder, og Torbjørn Nessø.

Det er holdt 7 møter.

På møtene har også rådets sekretær, Inger Storstad, og SLT-koordinator Anette Tiller Skjervø, møtt.

Ungdomsrådet hadde et budsjett på kr 100 000,-. Det er brukt kr 94 595,-.

Representasjon/deltakelse:

- Ane er oppnevnt som representert i Brukerutvalget NAV.
- Victoria er oppnevnt som representert i politirådets referansegruppe.
- Katrine, Ylva, Victoria, Eva og Torbjørn deltok på fylkets ungdomsrådssamling på Steinkjer 1. og 2. februar. Sekretæren og SLT-koordinator deltok på dag 2.
- Katrine, Torbjørn og Ane hjalp til under Femmina filmfestival i oktober. De hjalp til med praktiske oppgaver torsdag, fredag og lørdag. Arbeidet besto bl.a. i rigging av utstyr samt å hjelpe de små som deltok på filmverksted.
- Victoria har deltatt på idemyldringsmøte med Ørens Meieri.
- Torbjørn og Ylva deltok på DEMO 2015 – en demokratikonferanse om barn og unges reelle medvirkning. Den ble arrangert i Trondheim 18. – 19. september (oppmøte om kvelden 17.) og arrangør var Ungdommens bystyre i Trondheim.
- Victoria satt i panel på folkemøte på Levanger 30. september. Tema: Aldri bra nok?

Tema i møter:

Rus og mobbing.

Avd.leder ved rustjenesten, Vibeke Veie-Rosvoll, kommunalsjef oppvekst, Frode Kvitem og virksomhetsleder skole/sfo, John Olav Larsen, var invitert til møtet 14. januar. Ungdomsrådet la fram konkrete eksempler – og tanker – om rus og mobbing blant Verdalsungdommen.

MOT

Informatørene Tore Sandnes og Siv Tone Mære Bye var i møtet 25. februar for en oppklaring rundt ungdomsrådets uttalelse til rådmannens forslag til Økonomiplan 2015-2018 og Budsjett 2015. Det ble også diskutert samarbeid MOT og ungdomsrådet – hvordan kan vi få løftet det?

Kommunereformen

Rådmann Jostein Grimstad og Ungt Entreprenørskap (UE) v/Pål Sverre Fikse var i møtet 16. april og redegjorde for hva kommunereformen er/går ut på, og hva kommunene må gjøre fram til våren 2016.

UE redegjorde også for det verktøyet de har laget for bruk i ungdomsskolen og videregående skole i forbindelse med kommunereformen.

Leder (Victoria) og nestleder (Sebastian) ble oppnevnt som medlemmer av den lokale styringsgruppen.

Tilskudd:

- Det ble bevilget kr 5 000,- til «Let's Party Ungdomsdisco». Dette var et rusfritt arrangement som ble arrangert på Tindved.
- Statement ble innvilget kr 8 000,- til årets arrangement.
- Klasse 9B ved Vuku oppvekstsenter fikk kr 2 000,- i forbindelse med deltakelse på Litteraturfestivalen på Lillehammer i mai.
- Bjørnar Alstad fikk kr 3000,- i tilskudd for å arrangere BMX-kurs i høstferien. Kurset var i samarbeid med Ungdomskontakten. Kurset hadde en teoridel, som ble holdt i Kinokjeller'n - og en praktisk del, som ble holdt på i skateparken.

Arrangement:

Filmbussen.

Filmbussen besøkte Verdal 1. og 2. juli. I alt 18 ungdommer deltok, noe som er veldig bra. Vi lånte rom ved "nyskolen" på Øra. Alle deltakerne var fornøyde. Og som vanlig fikk ungdomsrådet skryt av filmbussens team for måten det ble arrangert på.

Rusfritt arrangement ved Ørens Meieri.

2. desember arrangerte vi rusfri førjulskveld på Ørens Meieri. Det ble en kjempesuksess – ca. 100 ungdommer i alderen 13-18 år deltok! Arrangementet varte fra kl 18 til kl 21. Det var konsert med Skei og PT, det var quiz og det ble servert burger og brus. Vi fikk fin pris på maten av Astrid på Ørens – og alt var gratis for deltakerne. Hele arrangementet forløp knirkefritt – så dette er noe ungdomsrådet ønsker å få til som et årlig arrangement. Ønsket er at vi kan arrangere det på det nye ungdomshuset neste gang!

Verdal, 14. mars 2016

Torbjørn Nessø /sign./
leder

Inger Storstad /sign./
sekr.

Verdal kommune

Sakspapir

Årsmelding for Eldrerådet 2015

Saksbehandler: Inger Storstad	Arkivref:
E-post: inger.storstad@verdal.kommune.no	2006/1552 - /033
Tlf.: 74048272	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal kommunestyre	30.03.2016	26/16

Rådmannens forslag til vedtak:

Kommunestyret tar Eldrerådets årsmelding for 2015 til orientering.

Vedlegg:

Eldrerådets årsmelding for 2015.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I henhold til Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd, § 4, skal eldrerådet hvert år utarbeide ei melding om virksomheten sin. Meldingen skal legges fram for kommunestyret. Eldrerådet har godkjent årsmeldinga.

ÅRSMELDING 2015

ELDRERÅDET

Årsmelding fra Eldrerådet for 2015

Eldrerådet er oppnevnt av kommunestyret og følger kommunestyreperioden.

Fram til valget september 2015:

Medlemmer:

Svein J. Svensson, leder Synnøve Haugnes

Anne Nordskag, nestleder Marn Storhaug

Ragnhild Sundby Ragnar Evenstad

Brita K. Thorsvik Randi Lykke

Kåre Martin Gaasvik Johannes Overmo

Personlige varamedlemmer:

Etter valget:

Medlemmer:

Brita K. Thorsvik, leder Torun Tromsdal

Anne Nordskag, nestleder Tor-Finn Granlund

Siv Engelin Inga Astrid Hildrum

Ragnar Evenstad Ola Sagvold

Magnus Tiller Ronald Inndal

Personlige varamedlemmer:

Rådet er administrativt knyttet til rådmannens stab. Inger Storstad er rådets sekretær. Rådet hadde et budsjett på kr 107 820,-. Regnskapet viser et forbruk på kr 54 607,-.

Det er avholdt 6 møter. I tillegg har vi hatt studietur til Trondheim. Da 2015 var «valgår», ble det noe færre møter enn vanlig. Dette pga at det blir et lite vakuum fra sommeren og til nytt råd kommer i gang på senhøsten.

Tema/orientering i møte:

- Liv Thun var i møtet 9. mars og snakka om Morgendagens aktivitetssenter – En vital arena for 60+.
- Ergoterapeut Inger Hammer Storstad var i møtet 31. august og orienterte om status for prosjektet *Forebyggende hjemmebesøk*.
- Kommuneoverlege Ragnhild Holmberg Aunsmo var i møtet 31. august og snakka om temaet *Sjølmod blant eldre*.

Annet:

- 27. mai arrangerte vi åpen temadag på Arken. Tema var Morgendagens aktivitetssenter v/rådgi ver Tone Bye, Pensjonistforbundet, og Aktiv omsorg

i Verdal kommune v/demenskoordinator Anne Kari Hermann. Ca. 30 personer deltok.

- I møtet 8. juni var pårørendeforeningene, leder og repr. i styret for Frivillig Verdal og utviklingskoordinator i Verdal kommune invitert for å få fortelle om sitt arbeid og om sine tanker for framtida. Det var god dialog i møtet og svært mye interessant å høre.

Kurs-/konferansedeltakelse:

- Ragnhild Sundby, Kåre M. Gaasvik og Svein J. Svensson deltok på temadag om Universell utforming på Stiklestad 23. februar.
- Svein J. Svensson og Brita K. Thorsvik deltok på Eldrerådskonferansen 2015 på Steinkjer 5. og 6. mai.
- Svein J. Svensson og Brita K. Thorsvik deltok på møte med pasientombudet på Verdal bo- og helsetun 7. mai.
- Svein J. Svensson og Ragnhild Sundby deltok på konferansen «Vold mot eldre» på HINT sine lokaler på Levanger 10. juni.

Økonomisk tilskudd:

- Verdal Pensjonistlag ble innvilget kr 10 000,- i støtte til Eldres Dag 11. oktober.
- Verdal Pensjonistlag fikk ny prosjektor i forbindelse med utbygginga av Arken.
- Dag og Velferdssenteret ble innvilget kr 5 000,- i driftsstøtte.

Det er avgitt uttalelser til:

- Økonomiplan 2016-2019 og budsjett 2016.
- Økonomirapportering 1. halvår.

Representasjon:

- Lederen er brukerrepresentant i Brukerutvalget NAV.
- Anne Nordskag har representert eldrerådet i byggekomitéen for utbygginga av Arken.
- Svein J. Svensson og Anne Nordskag har vært med i referansegruppa for samordning av dagtilbud.
- Svein J. Svensson har deltatt i arbeidsgruppe som skal kartlegge teleslynger på publikumsområder.
- Svein J. Svensson representerte rådet på mønsåsfest på Arken 22. mai.

Studietur.

- 5. juni tok vi toget til Trondheim hvor vi besøkte Hornemannsgården og Trondheim seniorråd. Vi fikk omvisning i det praktfulle bygget og leder Randi Wiggen fortalte om rådets arbeid. I tillegg besøkte vi Mulighetsrommet – som er lokalisert i lokalene til Sør-Trøndelag fylkeskommune i Erling Skakkes gt. .

Verdal, 11. mars 2016

Brita K. Thorsvik /sign/
leder

Inger Storstad/sign./
sekr.

Verdal kommune

Sakspapir

Årsmelding for rådet for likestilling av funksjonshemmede i Verdal

Saksbehandler: Line Therese Ertsås	Arkivref:
E-post: line.ertsas@verdal.kommune.no	2015/7436 - /
Tlf.: 74048250	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal kommunestyre	30.03.2016	27/16

Rådmannens forslag til vedtak:

Årsmelding 2015 fra rådet for likestilling av funksjonshemmede i Verdal tas til orientering.

Vedlegg:

Årsmelding 2015.

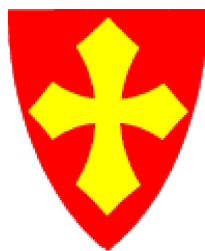
Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

I henhold til lov om råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne § 7 skal rådet hvert år legge fram melding om arbeidet sitt. Meldingen skal legges fram for kommunestyret.

Det vises for øvrig til vedlagte melding.

Årsmelding 2015

Rådet for likestilling av
funksjonshemmede i Verdal
kommune

Rådet for likestilling av funksjonshemmede er oppnevnt av kommunestyret og følger kommunestyrevalgperioden.

Rådet består av til sammen 8 medlemmer, hvorav 4 representerer funksjonshemmedes paraplyorganisasjoner med henholdsvis 3 fra FFO (Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon) og en fra SAFO (Samarbeidsforum Funksjonshemmedes Organisasjoner), de øvrige fire er politisk valgte representanter.

Line Therese Ertsås ivaretar rådets sekretærfunksjon og Anne Kari Haugdal er rådmannens representant i rådet.

Rådets leder fram til valget 2015 var Rolf Tømmerås med Anne Grytbakk som nestleder.

Etter valget er Berit G. Nessø leder med Kristoffer Nicolaysen som nestleder. Leder og nestleder er politisk valgte representanter. Øvrige medlemmer av rådet etter valget er:
Bjørn Stian Højem, politisk valgt
Hilde Grøtting, politisk valgt
Lars-Morten Lersveen, brukerrepresentant
Audhild Jermstad, brukerrepresentant
Toralf Hjelde, brukerrepresentant
Herdis Kvernbråten, brukerrepresentant

Rådet har avholdt 6 møter i 2015 og 1 fellesmøte med rådet i Levanger. Vi har behandlet totalt 40 saker, inkludert orienteringssaker. Arbeidsutvalget har hatt 4 møter i tillegg til den del telefonisk kontakt.

Arbeidsformen til rådet er primært å få drive med aktiv brukermedvirkning gjennom å bli oppnevnt som brukerrepresentanter i forskjellige utvalg, byggekomiteer m.m. Rådet avgir i tillegg til dette en del uttalelser på saker som skal videre til politisk behandling. Denne arbeidsformen oppleves å gi mer reell innflytelse, enn å avgi kun skriftlig uttalelse når saker er ferdig behandlet av administrasjon og blir sendt til behandling i det politiske systemet.

Rådet har uttalt seg til:

- Spillemiddelsøknad Blommen skisenter – asfaltert skiskytterløype.
- Revidert trafikksikkerhetsplan 2016-2020.
- Sak om fritt brukervalg for tjenesten Brukerstyrt Personlig Assistanse.
- Rådmannens forslag til Økonomiplan 2016-2019 og Budsjett 2016.

Rådet har oppnevnt representanter og utøvd brukermedvirkning i:

- Prosjekt komiteen for Veslefrikk bofellesskap
- Prosjektkomiteen for utbygging Arken
- Samordning av dagaktivitetstilbud
- Ferdigstillelse av uteområdet ved Stiklestad Nasjonale Kultursenter.
- Brukerutvalg NAV
- Representanter fra rådet til å uttale seg om reguleringsplan m.m.
- TT-nemnda (Tilrettelagt Transport)
- Koordinerende enhet

I tillegg har medlemmer deltatt på bl.a.:

- Temadag universell utforming arrangerer at Nord –Trøndelag fylkeskommune.
- Møte om pasient og brukerinteresser.
- Temamøte FFO.

Fellesmøte med rådet i Levanger med tema:

- Brukerstyrt Personlig Assistanse ordningen (BPA).
- Befaring Verdal sentrum og Jernbaneparken.

Det er gitt følgende støtte i 2015:

Tilskudd til paraplyorganisasjonene FFO og SAFO – tilsammen kr 15.000,-.

Rådet takker for samarbeidet gjennom året 2015.

Verdal, 2. mars 2016

Berit G. Nessø, leder (s)

PS 28/16 Orientering

Verdal kommune

Sakspapir

Spørsmål fra Brita Kleven Thorsvik - kommunereformen

Saksbehandler: Jostein Grimstad	Arkivref:
E-post: jostein.grimstad@verdal.kommune.no	2014/8125 - /
Tlf.: 74 04 82 59	

Saksordfører: (Ingen)

Utvalg	Møtedato	Saksnr.
Verdal kommunestyre	30.03.2016	29/16

Vedlegg:

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):

Ingen

Saksopplysninger:

Venstre v/Brita K. Thorsvik har stilt følgende spørsmål til ordfører:

«Kommunereformen

Verdal kommunestyre vedtok i møte den 14.12.2015 å sette ned et utvalg som: «skulle gjennomføre forhandlinger for intensjonsavtale med kommunene Frosta, Levanger og Inderøy for å kunne reelt vurdere et alternativ til fortsatt å være egen kommune etter dagens grenser».

Venstre er opptatt av at befolkningen skal gis mulighet til å stemme over et reelt alternativ til at Verdal skal fortsette å være egen kommune etter dagens grenser, slik kommunestyret har vedtatt.

Selv om Verdal kommune skulle måtte trekke ønsket om at rådmann og/eller ordfører, har sine kontorer i Verdalsøra sentrum, mener Venstre at det er viktig at kommunen prøver å få i gang forhandlingene igjen. Det er viktig at utvalget viderefører arbeidet med

å få til en intensjonsavtale som blir så god som mulig. Innbyggerne må gis innflytelse på avgjørelsen om evt. kommunesammenslåing gjennom en folkeavstemning og det er kommunestyret som må ta den endelige avgjørelsen.

Kan ordføreren orientere om forhandlingene som har foregått sammen med Levanger og Frosta, hva som førte til bruddet og mulighetene for gjenopptakelse av forhandlingene.

Verdal, 18.03.2016

Brita Kleven Thorsvik, Venstre»

Ordfører vil besvare spørsmålet i møtet.